

СОКОЛСКЕ НОВИНЕ

Број 43
јануар 2025
година XXII

ЛИСТ УЧЕНИКА ГИМНАЗИЈЕ „РУЂЕР БОШКОВИЋ“

Број 43, јануар 2025, година XXII

Impresum

Издавач: Гимназија „Руђер Бошковић“

Извршни директор: Дијана Штулић

Главна и одговорна уредница:

Катарина Урошевић

Ликовни уредник: Зоран Мишић

Лектор: Катарина Урошевић

Редакција: Александар Василић,

ученик уредник Анђела Вучковић,

Тара Манигодић, Софија Радовановић,

Ена Алвировић, Милена Ђеклић,

Александар Василић, Андреа

Старчевић, Матеја Трифуновић, Нађа

Весић, Маша Алвировић, Марија

Бозало, Анастасија Рајковић, Дора

Будеч, Петар Толимир, Софија Балаћ,

Јана Пашагић, Петра Ступар, Дамир

Омрчен, Марија Кержлин Трифуновић,

Милена Павловић, Милица Скочајић,

Нена Шурлан, Тијана Срдановић, Дарко

Милетић, Азра Љујић, Ива Спасић,

Наталија Радовић, Нада Милићевић,

Јелена Безаревић, Данило Урошевић,

Сташа Лучић, Стефан Тодоровић,

Моника Васић, Василиса Радовић,

Ђорђе Омрчен.

Насловна страна: Ђорђе Омрчен lb

Дизајн: printandscreen.rs

САДРЖАЈ

АКТУЕЛНОСТИ, КУЛТУРА, ЈАВНИ ЧАС, ИНТЕРВЈУ, КРЕАТИВЦИ, ГРАЂАНИН СВЕТА, ЕКОЛОГИЈА, СПОРТ, МАТУРАНТИ, ПСИХОЛОШКИ КУТАК, ПУТОПИСИ, КЛИКЕРИ, ДА ЛИ СТЕ ЗНАЛИ, АЛТРУИСТА, ДР КУТАК, МУР КУТАК, БИСЕРИ, ЛИНГВИСТИЧКИ КУТАК, ДРАМСКИ КУТАК, ЗА И ПРОТИВ, РЕЧ УРЕДНИЦЕ И УРЕДНИКА

МИСИЈА ШКОЛЕ

Ruđer Bošković School inspires learners to become honourable, principled, knowledgeable and caring individuals, capable and willing to make considerable contribution to a local and a world-wide community.

Руђер Бошковић школа инспирише ученике да постану часни, принципијелни, образовани и обзирни људи способни и вољни да дају значајан допринос локалној и светској заједници.

РЕКЛИ СУ О СМЕХУ

„Људи имају једно стварно ефективно оружје, а то је смех.“ *Марк Твен*

„Дан без смеха је изгубљен дан.“ *Чарли Чаплин*

„Ако желиш да кажеш истину, натерај људе да се смеју.“ *Оскар Вајлд*

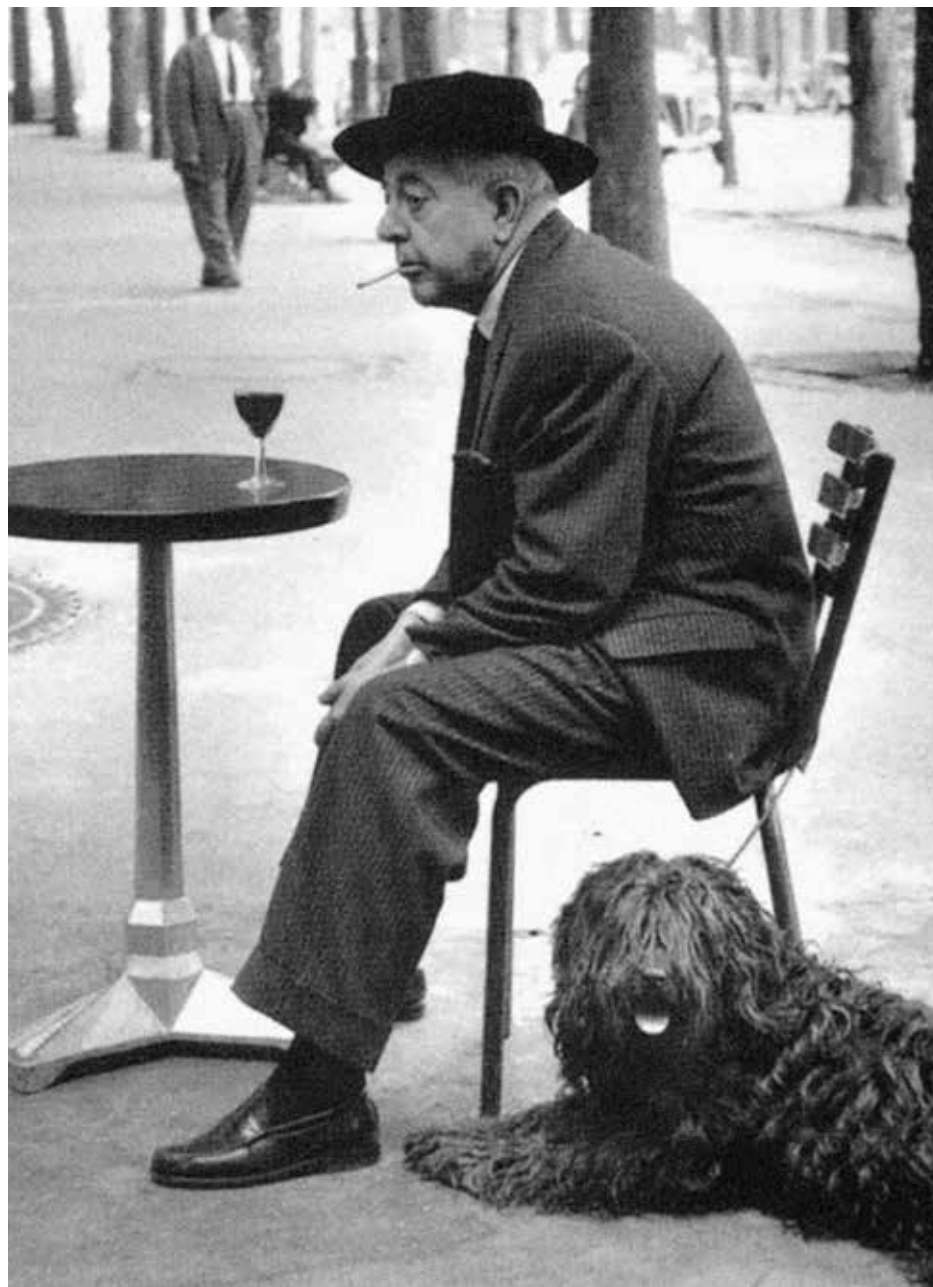
„Смех је сунце које тера зиму с људског лица.“ *Виктор Иго*

„Смех је најкраћи пут између две особе.“ *Џорџ Бернард Шо*

Тамничарева песма

Куда лепа тамничару
Са тим кључем попрсканим крвљу
Идем да ослободим ону коју волим
Ако још има времена
А њу сам затворио
И нежно и свирепо
На најскровитијем месту својих
жеља
На најдубљем месту својих
немира
У лажи будућности
У глупости заклинања
Хоћу да је ослободим
Јер хоћу да је слободна
По цену и да ме заборави
По цену и да оде
Па чак и да се врати
И да ме још воли
Или да заволи другог
А ако јој се тај допадне
Па она оде
И ја останем сам
Сачуваћу само
Сачуваћу вечно
На својим длановима
До последњег даха
Благост њених груди извајаних
љубављу

Жак Превр

ДАН ЈЕЗИКА

Дан језика 26. 9. ученици наше школе су провели у низу активности. Испред школе су били постављени штандови са храном и обележјима европских језика: шпански, италијански, руски, немачки и француски. У једном кабинету се дешавао курс калиграфије, у другом предавање професорке др Mandy Scott, у трећем квиз Колико језика знам? На четвртном пункту Енглези су обележили овај дан на свој начин. На тргу у абц блоку смо могли да чујемо латинске дијалоге о венчању у Риму.

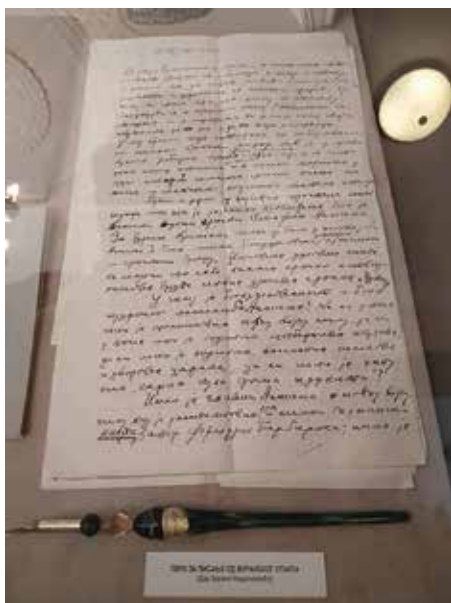
ДАН ПРИМИРЈА

Поводом обележавања дана примирја 11. новембра ученици треће године међународног програма и ученици 9. разреда основне школе су са својим наставницима историје Сташом Лучић и Дејаном Павловићем припремили изложбу постера из Првог светског рата. Постери су показали на који начин су савезници помагали и подржавали Србију, као и како је приказиван непријатељ и како су грађани били позвани да подрже ратне операције прикључујући се војсци, донирајући новац и друге потрештине, штедећи храну и не откривајући тајне везане за војне операције.

МОНАСТИР РАКОВИЦА

Ученици IIIа и IVа националног програма су имали прилику да слушају наставу везану за предмете историја, филозофија, верска настава и религије и цивилизације у предивном манастиру Раковица. Монахиње и свештеници у манастиру су нас дочекали топло и срдечно. Чули смо доста о историјату овог културно историјског здања, али смо искористили прилику и да посетимо музеј-собу патријарха Павла, где смо били подстакнути да размишљамо о самој суштини духовности и смислу вере. Све у свему, предиван наставни час, ван учионице, кога ћемо се дуго сећати!

НАУЧНИ ОРИЈЕНТИРИНГ У БОТАНИЧКОЈ БАШТИ „ЈЕВРЕМОВАЦ“

Ученици треће године су, у Ботаничкој башти, посетили 8.10.2024. девети art-science фестивал „Преплитања“. Научници Центра за промоцију науке су својим поставкама показали утицај човека и технологије на природу и биодиверзитет.

Водич нас је провео кроз башту, показујући нам врсте биљака које су типичне за наше подручје, а ученици су своје знање стицано на часовима биологије употпунили.

У стакленој башти, ученици су добили задатак да изабрану биљку опишу и објасне адаптације за унос и конзервацију воде.

Утисак је диван, једина мана је што два сата боравка није довољно да се упије сва лепота природе коју Ботаничка башта нуди својим посетиоцима.

ТРАГОМ ЈЕДНОГ АТЕНТАТА

Михаило Обреновић, рођен је 16. септембра 1823. године, а погинуо је 29. маја 1868. године на Кошутњаку. Био је кнез Србије 1839–1842. године.

Са својим школским друговима и и другарицама 26.9. шетао сам Михаиловим стопама те мрачне 1868. године, провлачећи се кроз грање и стрму низбрдицу. Иако беше сунчан дан, кроз мене је пролазила језа, знајући шта се овде десило, толико година раније.

Неки моји вршњаци нису схватили поенту ове наше мале „пустоловине“, већ су само јаукали због напорног шетања и сналажења на брдовитом Кошутњаку. Осећао сам се другачије, могу рећи, баш као Михаило, снажно, спретно а најпре мудро, мноштво мисли пролазило ми је кроз главу док сам ходао његовим стопама – ко га је убио, како је заправо све изгледало, које мисли су се бориле у њему, шта да је мало касније кренуо.

Након мало „планинарења“, стигли смо до споменика кнезу Михаилу. Иако је Михаило сахрањен на другом месту, његов споменик је ипак остао овде, на месту где је атентат и био извршен. Михаило је био значајна личност за српску историју, такође има и улицу у Београду названу по њему.

Ово је било мали и леп догађај за мене, али велики и не толико леп догађај за историју.

Матеја Трифуновић Ia

У ПОСЕТИ НАРОДНОМ МУЗЕЈУ

Ученици четвртог разреда Гимназије „Руђер Бошковић“ су са наставницом биологије Весном Хлавати Ширком и наставником социологије Андрејом Кубичеком посетили у среду 9. 10. 2024. године Народни музеј где су погледали археолошке збирке које обухвајају хронолошки распон од палеолита до Античке Грчке и римске културе и уметности. Ученицима је представљен карактеристични материјал који на сликовит начин говори о свакодневном животу у палеолиту, мезолиту, неолиту, бронзаном, гвозденим добу, римском и касноантичком периоду. Ученици су овом посетом обновили стечено знање из биологије и социологије.

ВЕЛИКИ УСПЕХ ПЕТРА ТОЛИМИРА НА ЕВРОПСКОЈ ГЕОГРАФСКОЈ ОЛИМПИЈАДИ

На европској географској олимпијади, која је одржана у Србији, на Копаонику, Петар Толимир освојио је најсјаније одличје.

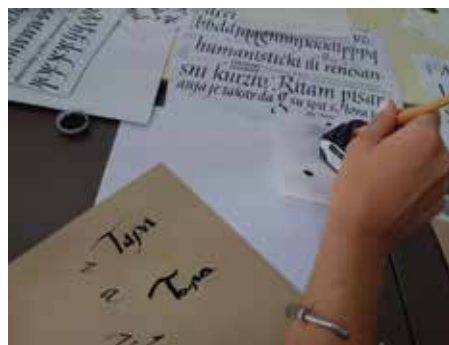
Конкурвенција је била изузетно јака, учествовало је 140 такмичара из 12 земаља.

Најбоље знање из географије међу јуниорима показао је Петар Толимир и освојио златну медаљу.

КАЛИГРАФИЈА

Мост између прошлости и савремености, очаравајући и инспиративан облик уметности, а данас прилагођена модерним технологијама, калиграфија нас подсећа на далеке корене писања са почетака словенске писмености (IX век). Наши ученици су у оквиру традиционалног Дана језика имали прилику да се, у оквиру предмета Српски језик и књижевност, упознају са основама ове вештине, те да уз кратку обуку наших наставника Дамира и Стефана можда и промисле о новом начину како да побољшају моторичке вештине и прецизност у писању.

ПАВИЉОНИ

Ученици наше школе су, заједно са наставницима, 4. новембра 2024. године присуствовали представи „Павиљони“ по тексту Милене Марковић у Дому омладине. Представа се бави темама породичног насиља, дрогом и свим изазовима кроз које пролазе млађе генерације. Подстакла нас је да размислимо о нашем окружењу и времену у којем живимо. С обзиром на то да су глумци били адолесценти, представа је оставила још снажнији утисак реалности и безнађа. Након представе одржана је дискусија у којој су учествовали и ученици наше школе, разговарајући о представи и њеном одразу у свет око нас.

Зора Пазман IIIБ

„РУКОПИСИ НЕ ГОРЕ...“

Ученици гимназије су имали прилику да одгледају представу „Мајстор и Маргарита“ на Великој сцени Народног позоришта. Поставка овог антологијског руског романа Михаила Булгакова успела је да узбурка београдску културну сцену и већ од првих проба изазове велико интересовање критике и публике. Режију ове представе потписује Андраш Урбан, водећи редитељ српског савременог театра. Урбан говори да и он сам попут Булгакова кроз своје стваралаштво непрестано трага за одговорима на актуелне проблеме помоћу сатире, гротеске, мистике и филозофске прозе. Драматизација сложеног класика открива београдској публици и савремено читање овог романа мноштвом алузуја на данашње време и проблеме савременог човека и савременог аутора, али и остаје веран духу епохе у коме је дело настајало. Ова представа смело говори о увек суштинским филозофским, идеолошким и политичким питањима, а посебно се бави односом уметника и власти.

Нада Милићевић

ТРАГОМ ДОСИТЕЈА

Другаци су 29.10. шетали трагом Доситеја по мапи коју су сами правили инспирисани причом Светлане Велмар Јанковић на часу српског језика и књижевности. Наши водичи били су Тара, Софија, Ена и Петар. Кренули смо од Велике школе, па до Саборне цркве где је сахрањен овај велики просветитељ, који нас је задужио да у духовном смислу идемо његовим стопама.

MICHAEL KOHLHAS

Ученици наше школе 27.9.2024. су присуствовали представи Michael Kohlhas, која је одиграна у Југословенском драмском позоришту. Ова представа је оставила снажан утисак на све ђаке и одушевила нас је својом драматичном причом о борби за правду. Глумачка изведба и моћна сценографија оставила је траг на све присутне.

Зора Пазман IIIБ

ХЕРОЈИ И ГУБИТНИЦИ

Ученици првог и другог разреда учествовали су 10.10. у промоцији књиге Вулета Журића Губитници и хероји. Разговор је водила наша професорка латинског Милена. Кад Вуле говори, речи теку глатко, бритки хумор лако опусту слушаоце. Дотакли смо се историјских и књижевних јунака, који су доба у коме су живели задужили, а славу стекли касно или никада. У ишекивању Нобелове награде, слушајући доброг писца, отворио се читав један нови свет пред нама.

РУСКИ ЦЕНТАР

Ученице I и IV разреда гимназије посетиле су предавање историчара и професора Петербуршког факултета Дениса Хрустаљова у Руском центру Филолошког факултета у Београду. Предавање је било посвећено натприродним мотивима који се срећу у руској уметничкој књижевности и историји већ вековима уназад. Ученице су такође имале прилику и да се упознају са богатим библиотечким фондом Катедре за славистику и сазнају нешто више о проучавању руске књижевности на Филолошком факултету.

САЈАМ КЊИГА У БЕОГРАДУ

Гимназијалци су посетили сајам књига 23.10. 2024. Уживали су у празнику књиге. Укуси су нам били различити, од стрипова до рачунарских књига. Заједничко је било уживање у чудесном простору.

Драги читаоци,

Дани нам неприметно пролазе а ми бивамо затрпани непотребним, јефтиним информацијама које имају за циљ само да нас слуде. Кликтање на нове и нове садржаје које не памтимо дуже од неколико минута никуда не води. Одупримо се томе и окренимо се лепшем извору информација. Књижи.

Дивно су рекле две професорке српског језика и књижевности у тексту посвећеном читању да деца која читају у читању траже заклон и путоказ. Они у себе уграђују прочитано. „Лица деце која читају су мека, а речи разборите и чврсте.“ У нади да се обраћам таквој деци, доносим неколико предлога за читање:

За млађи узраст основне школе, издавачка кућа Штрик нам доноси наставак књиге о пустоловинама Еноле Холмс под називом: *Леворуке лејди*. Овог пута Енола је у потрази за леди Сесили, младом девојком племенитог порекла која је нестала под необичним околностима. Да ли ће се успешно снаћи као детектив и овај пут? Имајући у виду да је она сестра чувеног Шерлока Холмса, а самим тим таленат за пустоловине јој је у крви, верујемо да је дорасла задатку.

Књига која је мени обележила ову годину је књига *Понижени и увређени*, Фјодора Михајловича Достојевског. Роман спада међу раније романе Фјодора Достојевског (писан 1861). У роману, Достојевски отвара теме које ће развити у каснијим својим романима и наговештава таленат великог писца. Ликови су аутентични,

прича топла, иако трагична. Роман на крају читаоцу оставља наду и ганутош, како је рекао велики Толстој читајући ову књигу. Иако се роман бави деградацијом морала и неузвраћеном љубављу с једне стране, он дубоко наглашава значај породице и особа које уђу у наш живот и неповратно га промене, дајући му нов смисао.

Достојевски је од стране неких писаца био осуђиван, од других хваљен. У прву групу спадају: Хенри Џејмс, Џозеф Конрад, Владимир Набоков. Дивили су му се: Вирџинија Вулф, Фридрих Ниче, Албер Ками. Не могу, а да не цитирам Хорхе Луис Борхеса који је једноставно а упечатљиво објаснио утицај који Достојевски оставља на читаоца: „Први пут открити Достојевског исто је што и први пут открити љубав или море. То означава важан датум у животу човека.“

Можда је невероватна чињеница да се двојица великана, Толстој и Достојевски никада нису упознали. Толстој је врло ценио књижевни опус Достојевског и у једном сећању каже, поводом књиге *Понижени и увређени* да је опет узео у руке и да је био ганут. У писму Н. Н. Страхову од 26. септембра 1880. пише: „Ових дана читао сам Мртви дом. Много тога сам заборавио, поново сам читао и ја не знам бољу књигу у читавој новијој књижевности, укључујући и Пушкина. Није ту стил, већ је тачка гледишта чудесна: искрена, природна и хришћанска. Добра, поучна књига. Уживао сам цео јучерашњи дан како одавно уживао нисам. Ако видите Достојевског, реците му да га волим.“ Гимназијалцима бих препоручила књигу: *Хероји и губитници*, писца

Вулета Журића, који је био наш драги гост у октобру поводом ове књиге. Надам се да смо заинтересовали ђаке да прочитају двадесет сентименталних прича о особама које су заслужиле велико поштовање због својих несебичних дела којима су задужиле отаџбину а које је историја у једном тренутку окарактерисала као губитнике, а ми осећамо зашто су хероји. Вуле је изнео на светлост дана особе претежно из наше историје и културе о којима смо јако мало знали, а за неке можда нисмо ни чули. Књига је плод дуготрајног истраживања, а писац нас је причом о људским судбинама и забавио и подучио, што је њему својствено. За професоре, препорука да прочитају дивну књигу списатељице

Ани Ерно, која је добитник Нобелове награде за књижевност за 2022. годину. Јасна, брита, духовита у приповедању, у књизи *Године* даје преглед живота после Друге светског рата па до данас, упоређујући навике наших родитеља са нама, осврћући се на културу, васпитање, потрошачко друштво које се рађа после рата, а под чији смо утицај потпали сви несвесно. Она боји емоцијама сваки период у животу и то чини врло оригинално.

И за крај, добра Агата Кристи, за љубитеље добре приче. Ја сам постала њен фан, релативно касно и радо је читам и често јој се враћам. Није само мистерија оно што ме заокупи кад је читам, већ шарм енглеског начина живота, шарм живота који је некада протицао полако, баш по мери човека. И незаобилазни Поаро или гопођица Марпл. Овог пута препоручујем наслов: *Зашто нисте питали Еванса?* Два главна лика су у улози детектива, али да не спојујем превише, што би рекли млади. До следећих препорука, читајте и нека се утисци слежу.

Библиотекарка Милена

ТРАГОМ ИВЕ АНДРИЋА

Сунчано јутро 31.10. смо искористили да прошетамо Андрићевим стопама. Кренули смо од кошаркашких терена на Калемегдану, Кнез Михаиловом поред САНУ до Призренске. Хотел Москва је следећа тачка на нашем путу. На крају смо провели дивно време у спомен-кући Иве Андрића. Туру су водили и осмислили Вања Антић и Дора Будеч.

„ГОСПОЂА АЈНШТАЈН“

Ученици наше школе, заједно са наставницима, у понедељак, 9. децембра 2024. године имали су прилику да одгледају представу „Госпођа Ајнштајн“ Снежане Гњидић на сцени „Раша Плаовић“ у Народном позоришту. Ова драма приказује сложен однос између Ајнштајна и његове жене, и, иако се представља интиман портрет Ајнштајновог брака, представа се истовремено бави ширим друштвеним питањима положаја жена у науци, поготово у 20. веку. Кроз пажљиво осмишљене дијалоге између Милеве и Алберта, могли смо да закључимо са којим изазовима су се суочавале научнице тог доба, од институционалних препрека у високом образовању до друштвених очекивања. Представа нас је научила да преиспитамо традиционални наратив о Милеви Ајнштајн, који дуго представља њу првенствено као супругу славног научника, а не као брилијантну математичарку и физичарку.

Александар Василић IIIБ

„ЛУТКИНА КУЋА“

Ученици школе „Руђер Бошковић“ су у уторак, 10. децембра 2024. године, гледали представу „Нора – Луткина кућа“. Драма Хенрика Ибзена дирнула нас је причом о слободи, породици и личним изборима. Представа нас је подстакла да размислимо о томе колико је важно бити искрен према себи и другима. Ово је било предивно искуство које нас је инспирисало и научило важним животним вредностима.

Зора Пазман IIIБ

ИСТОРИЈА И ПРАВОПИС

Ученици трећег и четвртог разреда 21.11. учествовали су у огледном часу који су осмислиле наставнице енглеског, историје и српског. Причало се о правописним решењима о писању историјских догађаја и датума. На крају часа ученици су имали правописну вежбу и вежбу превода реченица на српски.

ОГЛЕДНИ ЧАС – ПУЉА

Ученике трећег разреда за предстојећу екскурзију су припремили Аца и Нађа 13.9.2024. Пустили су промотивни филм, потом презентовали причу о овој области на енглеском и италијанском. На крају су ученици решавали квиз. Победник је Реља. Радујемо се путовању а фотографије које смо видели су нестварне.

ЈАВНИ ЧАС – РУЂЕРОВЦИ СА УДРУЖЕЊЕМ „ИЗРАЖАЈНОСТ“

Велики Сократ нам поручује – **Проговори да видим ко си. Ма чиме се у животу будемо бавили, наш успех зависиће од начина на који говоримо, од начина на који изражавамо своје ставове, идеје и таленте.** Сви знамо да – **лепа реч и гвоздена врата отвара.**

У организацији Удружења „Изражајност“, уз подршку Образовног система „Руђер Бошковић“ у претходном периоду одржан је низ радионица за основце и средњошколце. На радионицама смо вежбали како да унапредимо разговетност, динамику говора, вербалну и невербалну комуникацију, како да се суочимо са тремом пред јавни наступ. Научили смо и једну још вреднију ствар – како да развијамо своје **потенцијале** и како да оном малом жиру који се налази у сваком од нас помогнемо да израсте у **велики и моћни храст.**

Атмосфера на радионицама била је радна, али и **забавна**, кроз игру се највише научи, зар не. Радионице су биле **изразито** практичне, свако од нас је говорио пред вршњацима, вежбао да јасно, гласно, самоуверено представи своје идеје. У томе су нам помогли наши предавачи: оснивачи Удружења „Изражајност“ Милан Босиљчић и Слободан Роксандић, као и Марко Ђурић, мастер редитељ, стручни сарадник у настави. Уверени смо да је ово само **почетак** једног лепог путовања, на коме ће **многа** деца учити о култури говора и неговању нашег **милозвучног** српског језика. На овим радионицама научили смо, између осталог, колико је важно да наш речник буде **разноврстан**, богат, да избегавамо **поштапалице и туђице**, да се пазимо скраћеница (бзвз, мсм, идк, омг и сл). **Сваки** учесник

радионица добио је на поклон књигу „**Проговори да видим ко си**“, која је акредитована као додатно наставно средство за основне и средње школе. На јавном часу 4.6.2024. смо били одлучни да покажемо вештине које смо савладали, да трети кажемо једно велико „**Збогом!**“. Препознатљив је наш ентузијазам, наша жеља да у животу на прави начин представљамо себе и све оно до чега нам је стало. Кроз програм јавног часа нас је водила Зора Пазман и Реља Карановић. Кажу да се сваког дана на свету изведе **30 милиона** презентација. Нажалост, многе су досадне, препуне текста, говорници читају текст са слајдова, фотографије су мале и неупечатљиве... Данас су нам Нађа Весић и Аца Василић показали како презентација може да буде **занимљива**. Желимо да нагласимо да су они и смислили цео концепт који су представили. Потом нам се обратила будућа **модна креаторка** Мартина Капларевић која је своју маштовитост употребила да изради једну **аутентичну торбицу**. Како бисмо увежбавали упечатљив и изражајан говор, у току радионица имали смо јавне наступе на **различите** теме: представи једну **особу**, представи један **град**, представи **себе...** **Матеја Ђумурија** је изабрао да нам опише једно своје недавно путовање. Током радионица, вежбали смо и **медијски** наступ. Давање изјава за телевизију и снимање видео обраћања за друштвене мреже **саставни** су део наших живота. **Зато** је важно да се **усавршавамо** на том пољу, да што **сугестивније** и

језгровитије пренесемо своје идеје. **Андреа Старчевић** има **одличне** рецепте којима нам доказује да оброци без меса могу бити укусни. Сваки учесник радионица имао је могућност да представи тему која је за њега **битна**. Чули смо нешто **посебно и необично**. Сан овог дечака био је да направи, замислите шта... **ракету**. Прича **Огњена Миросављевића** је спремна за полетање.

Млади су изложеним бројним **непожељним** понашањима и понекад улазе у **врло** опасне замке. Код нас то **није** табу тема. Напротив, гласно говоримо и о томе, како бисмо нашли **најбоље** решење и поправили статистику. Храбро и отворено о томе нам је данас причала **Бела Прерадовић**. Демостен је један од **највећих** говорника у историји људске цивилизације. Замислите, на почетку уопште није био вешт и спретан кад треба да стане пред публику и да говори. О томе ће нам више говорити **Александар Дракулић Шок**, ученик осмог разреда основне школе. За крај часа Слободан Роксандић је осмислио једну импровизацију – направио је студијски разговор са пет насумично одабраних говорница. Наше „гошће“ су се снашле као да су унапред знале тему. Данас смо у облику овог јавног часа **славили културу говора и лепо казану реч**. Час смо завршили речима нашег великог песника Мирослава Антића – „Можда ви и знате да летите, али још нисте пробали на све могуће начине.“

ПРАГ – ЈАВНИ ЧАС

Ученици друге године су у среду 11.09.2024. имали јавни час о екскурзији у Прагу. Час су организовале наставнице енглеског: Јелена Безаревић и Тијана Срдановић. Ученици су кроз забаван приступ имали прилику да науче занимљиве чињенице о дестинацији екскурзије, Прагу, и његовим знаменитостима. Играли су Кахоот квиз и одговарали на питања и могли су да чују најосновније информације о свим локацијама и атракцијама овог града. Адријана Поповић и Стефани Урта, ученице одељења IIб, припремиле су презентацију на ову тему. Ученици су много научили и спремни су за екскурзију ове године.

Василиса Радовић и Милена Ђеклић
IIб

ОГЛЕДНИ ЧАС – ПОКРЕНИ ВИЈУГЕ

У среду, 29. маја 2024. ученици прве године напредне групе математике (**MYP4 1AB, Mathematics – Extended**) имали су прилику да се упознају са логичком игром **Ripple Effect**. У основи игре је квадратна табла која може бити различитих димензија у зависности од тежине. Игра подразумева распоређивање једноцифрених бројева у поља која припадају зонама које су означене различитим бојама. Уз два додатна једноставна правила тј. услова који морају бити задовољени, свака од ових мозгалица има увек јединствено решење. До тог решења се стиже искључиво закључивањем и расуђивањем, без употребе нагађања и среће. Решени део, попут таласа помаже да се решење “шири” и на преостали део табле, тј. да се и остатак све лакше и лакше решава, па отуда и назива (ефекат таласа). Колико им се игра допала сведочи и чињеница да један део ученика није ни изашао на одмор између часова, а да су неки могли и у току дана видети на ходнику како покушавају да заврше започете мозгалице. Пао је и договор да се у наредном периоду представи још нека од оваквих главоломки.

ОГЛЕДНИ ЧАС МОЛИЈЕР

Ученици другог разреда су се окупили око заједничке теме – Молијер на огледном часу 30.10. посвећеном лику и делу овог француског писца. Ученици су били сјајни, чули смо добар француски језик, изражајна глума и хумор коју су имали учесници изазвали су одобравање публике. Уводни део часа је био резервисан за филмић у коме су Милена и Петар водили измишљени интервју са Молијером. Крај часа је обележила победа Василисе и Аде на квизу посвећеном овом уметнику.

ИНТЕРВЈУ СА НАСТАВНИЦОМ МАТЕМАТИКЕ, ВЕСНОМ СТОЈАНОВИЋ

• Шта значи искуство у Вашој професији?

Искуство значи смиреност. Апсолутно и то да већ имате нека очекивања, могуће одговоре. Отприлике очекујете које лекције неће бити деци најјасније, и онда већ можете много детаљније код куће да се припремите за наставу, јер већ имате искуство шта деци неће бити довољно јасно.

• Како предвидите шта ће ученицима да буде тешко, како видите да деци нешто није јасно и како онда промените планове?

Најчешће је деци тешко да сами донесу неки закључак на основу

знања које им ја пружим. Врло је лагано да они разумеју кад ја предајем, онда они свакако разумеју и све им је јасно. Али ако ученика ставите у ситуацију да сам нешто уради и да мимо тога донесе неки закључак или неко предвиђање на основу свог рада, то је углавном тешко. И углавном је тешко читање графикона, доношење закључака са тих графикона и онда у том смислу могу да се припремим. Или друга опција, да ако видим да на данашњем часу оно о чему смо причали није јасно, то значи да следећи час нећу радити по плану и програму, него ћу објаснити деци то што није јасно.

• Да ли сте приметили током година предавања која је најзначајнија промена у томе како ученици приступају учењу математике?

То је баш добро питање. То је и мени јако интересантно када анализирам ове три и по деценије. Прво, велика је промена у начину опхођења. Увек ми је било смешно кад сам почињала да радим као, да кажемо, млада девојка са двадесет и нешто година и кад ми долазе родитељи и са великим уважавањем кажу, „Шта Ви мислите, како би то могло...?“ или „Шта Ви саветујете?“. А пазите, они питају правог правца тог почетника. Могу да приметим да данас углавном тога нема. Некако сви све знају – то је дефинитивно – и друга ствар, велика промена јесте да као тада млад професор, можда је то смешно да се каже, можда то звучи као да сам ја велики штребер, али ја сам волела да радим на три нивоа. Да свако од ученика може негде да се пронађе,

да се нико не осећа запостављеним, да то буде малтене индивидуални приступ. Ученици су се тада страшно борили за знање. То је фасцинантно. За знање.

Сада, ученици се боре за оцену. Ту недостаје један логички след, и стварно улажем много енергије да им то објасним. Кад имаш знање, имаш и оцену. То је редослед. Трудим се да схватим, трудим се да научим и кад научим, ту је оцена. Наравно, може да се деси да некад није дан ученику, као што није ни професору, нити било ком живом створењу. Може да се деси да ученик направи неке смешне грешке или промаши ствари. Али то не може да се деси два пута или три пута. Једном може да се деси свакоме да је тест или одговарање промашио, и то се види. Уколико ученик приступа учењу са жељом, да он то стварно разуме, да он то стварно научи, тврдим одговорно: 100% је резултат успех. Не може да буде неуспех.

• Моје следеће питање је баш везано за то, за тему знања и разумевања. Која је највреднија лекција за коју се надате да ће Ваши ученици научити из учења математике, осим бројева и формула?

Таква питања су суштински важна. То можда сад чудно и звучи, али ја и себе не видим као професора математике. Ја пре свега мислим да ученици забораве. Ако се не буду бавили математиком, они ће све ово да забораве. Ја сам на пример волела хемију, ишла сам на такмичења из хемије, али све једно све што сада знам је H_2O и све понешто ситно. Заборавила сам јер се тиме не бавим,

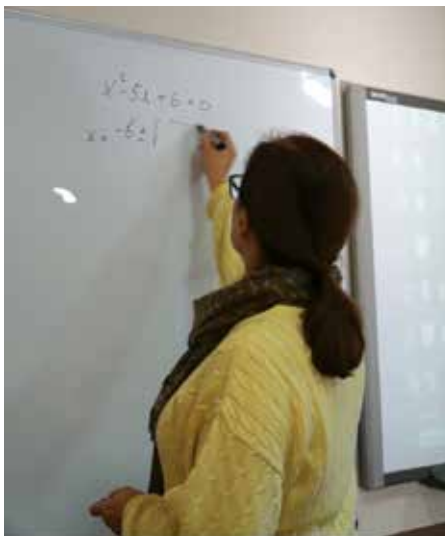
али зато, сећам се мојих професора. Заиста скоро свих професора, почевши од моје учитељице. Сећам се речи, сећам се понашања, сећам се реакција у одређеним ситуацијама и мислим да је то за професора најважније.

Ви сте добили диплому, ви сте стручњак, то није спорно. Свако од нас када уђе у учионицу, он је стручњак. Ја не схватам мој посао као да ја треба да покажем да сам ја стручњак. То се подразумева. Свеједно, у Руђеру не можете да добијете посао а да немате заиста високе квалификације и да не знате да радите свој посао.

Мислим да ученици више до свега памте професоре. Његове особине, његов однос према раду, његове реакције на разне школске ситуације. Мислим да је то јако важно.

• Сигурно када сте почели каријеру, било је мање калкулатора и технологије. Како су калкулатори и технологија утицали на Ваше часове или како предајете?

Ја сам једно двадесет година имала такву одбојност према компјутерима зато што сам углавном виђала како ученици играју игрице. Игрице какве не бих могла да погледам ни две и по секунде, врло агресивне. Онда су ме убеђивали да постоје логичке игрице и како то треба да пробам. Пробала сам и то и то је мени све било тако одбојно и заморно, а не креативно. Онда сам открила да технологија има позитивну страну, и да је она феноменална. Максимално се трудим да је користим и да усмерим ученике да технологије користе за свој просперитет, побољшање, да

уштеде време, да нађу различите ресурсе, и тако даље. То ми је главно опредељење када је технологија у питању и желим да им покажем да је она стварно одличан сарадник.

• Што се тиче ученика, који тип ученика Вам је омиљени?

То су сад незгодна питања зато што ако професор има омиљене ученике, мој је став да тај професор не ваља ништа. (смеје се)
Пошто сам ја већ при заласку каријере онда можемо да дозволимо неке изузетке. Највише волим једноставне, опуштене ученике који објективно гледају на живот, на свој процес учења, ученике који могу објективно да сагледају да ако су добили оцену која се њима не допада, да је то тренутно и да је то повратна информација. Схватају да кроз анализу са њиховим наставником, могу да виде шта треба даље поправити, доучити, продубити,

да се дође до квалитетнијег знања. Нема оцене без квалитетног знања.

• Који је највећи неспоразум који људи имају о математици и о учењу математике, посебно у погледу тога како се она користи у стварном животу?

Највећи неспоразум је прво да многи мисле да је математика нешто најважније или да треба за њу да се има неки посебан таленат да бисте њу разумели. Они виде математику као неки таленат, неко чудо, што ја мислим да уопште није тачно. Мислим да, као и у свакој науци, за неке екстремне резултате, на пример, уколико желите да се бавите научним истраживањем, ту свакако треба одређени таленат. Али, што се тиче школске математике, то сам чак и покушала да докажем, поготово када сам била млађа, мислим да ученици заиста могу врло лепо и радо да раде математику и да заправо они то и могу да воле ако им се приступи на одговарајући начин и ако их стално враћате на материјал до тренутка када видите да је разумео. Неспоразум је да ти можеш да научиш математику. ОК, ти мораш неку формулу да запамтиш, неко правило, да ако множиш два негативна броја резултат ће бити позитиван. Али, ти кроз математику треба да развијаш начин размишљања, а начин размишљања је најбољи сарадник у твом животу. Ја сам тако схватила себе као професора у раду са младим људима. Ја сматрам да квадрат бинома свакако ће заборавити, али начин размишљања и надам се закључивања, то неће заборавити.

• Гледали смо Вас у представи „Into the Woods“. Били сте одлични. Да ли то значи да сте двоумили око избора професије?

Да. То значи тачно то. Ја сам кроз цело своје школовање била члан драмске секције, свих спортских секција, ликовне секције и тако даље, међутим, као што се зна већ сам пред пензијом и у оно време моји родитељи су били априори против да ја студирам глуму. Сматрали су пре свега да то није позив којим треба да се бавим. Сматрали су да треба да студирам економију и они су исто били против да ја будем професор, међутим, ја сам пресрећна што сам ја изабрала да будем професор. Ја много волим свој посао и у њему уживам.

Представа „Into the Woods“ је толико среће донела мени да је просто то не могу речима да опишем. Вероватно ће неки људи помислити да са мном баш и није све у реду, (смеје се) да се у овим годинама једна жена толико радује некој улози, али на крају новац од те представе је служио за нечији

добробит. Ако ти нешто радиш а то некое не чини добро, узалуд га радиш.

Глумила сам у многим представама током школовања и просто ћу памтити „Into the Woods“. Представа је имала невероватну позитивну енергију, што се сигурно и видело. Много сам уживала.

• И моћи ћемо да Вас видимо у још једној представи ускоро, зар не?

Јесте, тако је. Ја сам захвална мојој колегиници Катарини што се увек сети и изабере неку улогу за мене. Ја стварно уживам у томе.

• Значи мислите да су креативни предмети подједнако битни као математика?

Тако је, Александре. Па шта је заправо математика? То је тренинг за мозак. То је игра за мозак. У њој мораш да погледаш шта одакле следи и зашто следи. По мом мишљењу математика је изузетно креативан предмет, али неки људи немају снаге да кажу да је рећи „О, ово ми није добро, чекај да пробам другачије...“ у математици исто као што мораш да се вратиш у представи када вежбаш улогу: „О, није добра интонација, није добра дикција; Сачекај док уђе неко други на сцену...“. Ја то тако гледам.

• Како показујете ученицима да математика и није нешто чега они требају да се плаше?

То је нешто што ме је кроз цео радни век болело. Ја сам прошла баш све системе. Државне основне школе, државне гимназије, приватне школе, Cambridge програм, IB програм, и тако даље. На пример, када сам

предавала петацима они већ дођу са идејом да је математика страшна и да је тешка. Они већ дођу преплашени и мисле да је то нешто баш тешко. Као што и сам већ видиш радећи са мном, јако пуно енергије уложим у то да се ученици опусте. Ништа није тешко, само погледај детаљније. Правиш грешке? Добро, ево сада ћемо то навежбати и лоцираћемо где су грешке.

• Многи људи губе енергију како више и више раде. Код Вас, видим скоро увек имате енергију и да сте мотивисани. Одакле Ви добијате енергију и шта Вас мотивише?

Многи моји рођаци и пријатељи питају како ми није досадно, сваке године једно те исто предајем. Мени не да није досадно, него ми је феноменално. Моји су ђаци различити. Ја сваком ученику приђем индивидуално и не знам како то мене специфично усређује. Ви тренутно видите резултат свог посла. Ви видите по очима ученика да ли је он разумео нешто или не. Ја себе не схватам као испоручиоца знања. Ти сада можеш да укуцаш нешто у Google и да добијеш све информације. Ја више предавање видим као пренос знања, али за сваког ученика мора се индивидуално наћи пут како пренети знање, и ту је изазов. Сваки ученик је различит. Како се времена мењају тако се и ученици мењају што од мене тражи да се ја стално адаптирам и да стално тражим неки нови приступ предавању и томе како ученике могу да мотивишем. А то и мене мотивише.

• **Да ли постоје нека посебна достигнућа или приче које се тичу прошлих ученика које су Вам посебно занимљиве?**

Највише се радујем када, поготово на аутобуској станици близу школе, сретнем бивше ђаке који ме радо поздрављају. То доказује да сам добро урадила свој посао. Једна изјава која ми је остала у сећању каже: „Којих професора се највише треба плашити? Оних који се највише смеју.“ Они се смеју али жестоко питају. Допада ми се то што ме се ученици никада не плаше, чак и када сам радила у школи у којој су ми ученици били деца из дома без родитеља. Нико никад није побегао са мог часа. То ми је задовољство. Да су они проналазили мотивацију да дођу и да нешто науче, чак и ако су то и најједноставнији задаци. Ја сам сматрала да и ако не могу да науче задатак који је средње тежине, нека науче бар нешто. Свакоме сам пришла индивидуално и тако сам сматрала да треба приступити ученицима.

• **Рекли сте да је разумевање битније од оцене, али ипак морамо да имамо провере знања и тестове. Како правите тестове на начин где ученици морају да размишљају и примене знање, уместо да само примену формуле? Да ли размишљате о томе када правите тест?**

Итекако. Мислим да је један део теста мора да садржи питања која ће се наћи на испитима која њих чекају, на пример IV завршни испити. У другом делу теста изаберам питања кроз која могу да проверим да ли ученик само запамтио шаблон, или да ли уме да да свој закључак.

• **Како мислите да ће математика и начин предавања математике да се промени како се технологија све више и више користи?**

О томе сам баш доста размишљала. Ја мислим да технологија итекако може да помогне у смислу да: уштедиш време у припреми материјала за наставу, да лепше покажем трансформације графикана, како се секу линије и свашта нешто могу сада лаганије и прецизније да прикажем ученицима, а да већи акценат ставим на размишљање. Не може никада постојати образовање без професора. образовање онда није исто јер, на пример, ја знам да ти пуно радиш самостално код куће, али опет, ти не можеш да употпуниш своје учење без консултације са професором.

Професор је кључна и јако важна личност што се тиче развоја деце и сматрам да је част бити професор. Мени лично јесте част јер остављаш јако велики траг на децу са оним што радиш. Није свеједно. Свака твоја реч, сваки твој гест, оставља утицај на младе људе.

Интервју водио Александар Василић, IIIБ

ЗНАЧАЈ ЈЕЗИКА И КОМУНИКАЦИЈЕ

Значај било ког појма може се дискутовати дуго уз додавање различитих предности и мана. У овом случају, разрађујући једну од највећих моћи, а то је моћ говора, тежим ка дизању свести о важности очувања матерњег језика. На сваких петнаест дана изумире један језик, изумире једна култура, део једне мале историје се гаси због изазова са којима се суочавају мање распрострањени језици свакодневно. Главни кривци за то су управо доминације светских језика и глобализација. Један од тих светских језика је свима добро познат – енглески језик. Сигурна сам да сви ми уживамо у коришћењу интернета, гледању страних филмова и сличних садржаја. Ово потврђује чињеницу да је енглески главни светски језик, чему додајем и утицај индустријске револуције, раст економске моћи и банкарства. Када поменем реч „језик“, скоро сам сигурна да никоме не пада прво на памет „комуникација“, што је заправо главна реч која нам помаже у идентификацији речи. На свету постоји око седам хиљада језика који представљају основно средство споразумевања међу људима, међутим, овај податак може варирати због стварања нових језика (кроз културну или економску комуникацију), различитих дијалеката, миграција и политике. Језик као појава може бити: биолошки (урођеним нашим пореклом), социолошки (у блиској вези са заједницом) и психолошки. Кључ одржавање једне културе јесте језик, уз његово учење, мењање, развијање; уз његову економичност добијамо могућност за преношењем сложених идеја кроз јединствене фразе. Једно од богатстава које нам језик пружа јесте бесконачан број речи, могућност за језичком употребом са временске и просторне удаљености. Размена информација језиком, идеја или осећања између два или више учесника јесте комуникација. Овај процес може бити усмени, писмени, невербални, дигитални, а укључује различите аспекте као што су: тон, говор тела, контакт. Циљ комуникације је да се успостави разумевање и повезаност између људи. Ова јединствена могућност нас издваја од животиња, што не значи да међу њима комуникације нема, већ да је исказана на различите начине у зависности од адаптације одређене врсте. Као последње запажање, издвојила бих да је очување језика и комуникације са људима заправо најважнија ствар када је реч о очувању културне баштине било које земље, а највећа претња је губитак културног идентитета. Зато, сваки народ треба да употребљава свој матерњи језик и кроз њега заувек држи у животу историју обогашену културом, а не посустане под притиском доминацијом светских језика.

Нађа Шејић, Ia

Дамир Омрчен

ЗНАЧАЈ ЈЕЗИКА И КОМУНИКАЦИЈЕ

Језик се сматра основним средством комуникације и један је од најбитнијих разлога данашње повезаности међу људима. Комуникација представља ланац преношења информација. Од тренутка када је језик уведен у наш свет, друштво је стално имало потребу за комуникацијом. Наравно, пре сваког настанка, начини комуникације су изгледали поприлично разноврсно, у смислу да је човек користио свакаке технике као што су говор тела, звучни сигнали, симболи, слике, опонашање покрета, како би могао да се

споразуме са другим. Током година људи су трајали за универзалним решењем које би им олакшало начине живота.

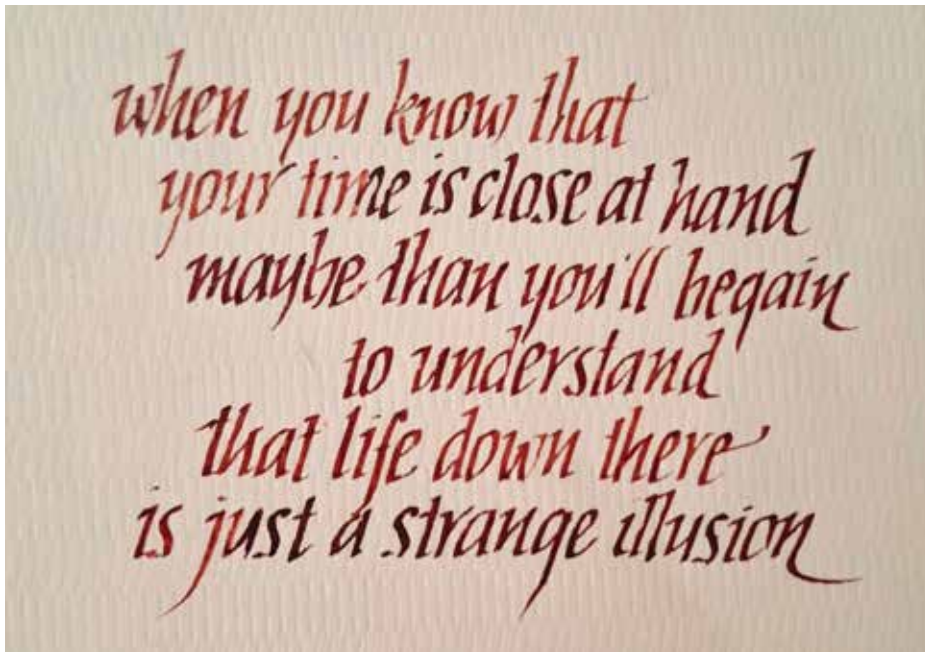
Откако су прве речи настале, свет у коме живимо кренуо је знатно да се развија. Временом, човек је кренуо да усавшава свој говор, а затим су настали и бројни језици, сваки другачији на свој начин. Нажалост, како се нови језици рађају, тако и други умиру, због чега је веома тешко одредити тачан број. Лингвисти кажу да има негде око 7000 хиљада језика, али да ће до краја 21. века одумрети више од половине, а можда чак и 2/3. Посебно су угрожени егзотични језици.

Данас се енглески језик сматра глобалним језиком и алатом

комуникације због своје присутности у многим државама. Постао је светски језик пословних прилика и број говорника је све већи. Енглески је матерњи језик у 45 држава на свету. Преко милијарду људи га говори или учи. Када дође до комуникације између двоје појединаца различитих националности, скоро увек се комуникација одвија на енглеском језику. Са енглеским језиком се сусрећемо сваки дан, кроз медије, филмове, музику и технологију. Енглески се учи готово у свакој школи, као први страни језик. У савременом српском језику се равномерно користе и ћирилично и латинично писмо. Он припада групи словенски језика и говори га око 12 милиона људи. Званични је језик у Србији, Босни и Херцеговини, Хрватској и Црној Гори. Српски језик је стандардизован граматиком и речницима, али је друго питање да ли се довољно води брига о језичкој култури људи који говоре српски језик. Како би језик опстао, потребно је да се преноси са генерације на генерацију. Посебно је важно да деца наших људи, који живе ван Србије, науче српски језик и упознају културу нашег народа.

Ако се очува матерњи језик, очува се и идентитет тог народа који га прича, као његова култура. Употребом мобилних телефона, људи су изгубили потребу за вербалном комуникацијом. Треба да развијамо говорне вештине јер ћемо боље комуницирати уколико знамо да се правилно изражавамо.

Софија Трифуновић, 16

Дамир Омрчен, IRON MAIDEN - Hallowed Be Thy Name

ДЕЦА У РАТУ

Децу су међу најрањивијим жртвама рата и сукоба, јер рат уништава њихово детињство и ремети свакодневни живот. Уместо да се играју, уче и развијају се у сигурном окружењу, деца у ратним зонама суочавају се с насиљем, разарањем домова и страхом за властити живот. Многа деца постају избеглице, присиљена да напусте своје домове, и потраже уточиште у непознатим срединама, често без основних средстава за живот и далеко од породице и пријатеља.

Рат им често ускраћује образовање, јер су школе оштећене, затворене или недоступне. Прекид школовања има дугорочне последице, ускраћујући деци шансу за нормални развој и будућност. Без образовања, многа деца остају заробљена у циклусу сиромаштва, несигурности и ограничених могућности. Поред физичких опасности, деца пролазе кроз дубоке психолошке трауме. Губитак чланова породице, стална изложеност насиљу и губитак сигурности остављају емотивне ожиљке који их прате кроз цео живот. Деца из ратних подручја

често пате од посттрауматског стресног поремећаја, анксиозности и депресије, што отежава њихов нормалан развој. Ипак, упркос свим препрекама, многа деца показују невероватну отпорност. Њихова снага и жеља за животом подсећа нас на важност подршке и солидарности. На друштву је да им пружи психолошку подршку, образовање и сигурно окружење како би обновили осећај стабилности и наде, што ће им омогућити бољу будућност далеко од ратних траума.

Лена Маличевић, Ia

Дамир Омрчен, MEGADETH - Peace Sells

ДЕЦА У РАТУ

Деца су огледала невиности, радозналости и наде. Међутим, када дође до рата, та деца постају сведоци и жртве света одраслих који су заборавили шта значи хуманост и брига. Рат не прави разлику између војника и детета, болесног и способног, а његов утицај уништава и разара све око себе, па чак и младе душе на којима остају ожиљци за цео живот.

Покушавам да замислим децу коју први пут застрашено чују експлозију. Онда схватим да њихове очи више

не виде књиге, играчке и другаре у боји, већ страх и несигурност. Уместо да уче бројање корака до школе или свог омиљеног игралишта, они броје кораке до најближег скровишта, још увек несвесни тога да њихов свет игре постаје свет преживљавања. Рат не узима само детињство, већ и њихове снове. Деца која су желела да постану научници или уметници кад порасту, сада имају само један сан, да преживе макар још један дан. Њихов мир и сигурност су сада далеки појмови. Најтужније је то што деца нису ни најмањи узрок рата, а увек пролазе кроз највећу тугу и терет.

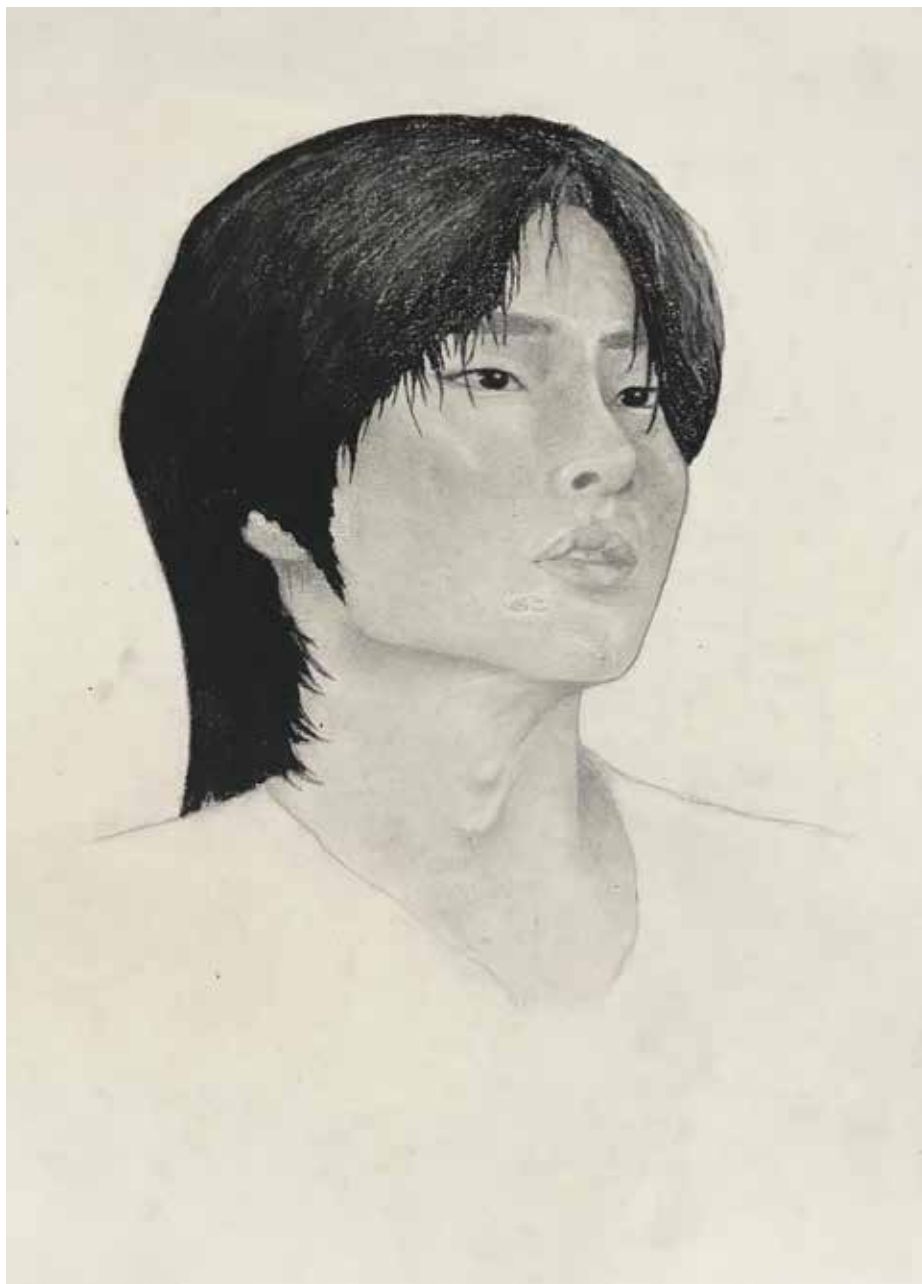
Они нису донели одлуке у сукобу, а ипак плаћају највећу цену у њиховом осмеху који се појављује ретко. Свако дете које изгуби детињство због рата је подсећање да нисмо успели. Деца су будућност, али будућност без мира не може да расте.

Ако желимо свет у ком ће деца поново цртати сунце, небо или омиљену животињу, морамо се борити за свет у коме не постоје границе које вреде више од људског живота. Јер, ако наша деца пате, човечанство и живот губе.

Никита Јовановић, 1а

Xin Yue Yang 1a

Наталија Златић Ива

Наталија Златић Ива

Наталија Златић Ива

РАЗГОВОР СА ПИСЦЕМ – МОЛИЈЕР, ЈЕДАН ЖИВОТ

Пре неколико дана, у Паризу је био пронађен изгубљени интервју са познатим комедиографом и сценаристом, Молијером. Интервју је пронађен у најстаријој француској библиотеци која се зове Библиотека Мазарин. Отворена у 1643. години и данас је позната као национална француска библиотека. После скоро 400 година, коначно имамо прилику да упознамо Молијера и живот који је он живео. Не зна се ко је водио интервју, нити када, али се претпоставља да је извршен негде око 1672. године у Паризу. Интервју је преведен са француског на више језика да би читаоци преко целог света могли да прочитају овај интервју.

Новинар: Добар дан, господине Молијер. Драго ми је што сте издвојили време да нам се придружите и да нам испричате нешто о себи. Да ли бисмо могли да започнемо са неким основним информацијама о Вама?

Молијер: Задовољство ми је што сте ме позвали. Прво и основно, Молијер ми није право име, него сценско име. Моје крштено име је Жан-Баптист Покелен. Крштен сам 15. јануара 1622. године у Паризу. Отац ми се звао Жан, а мајка Мари. Ја сам комедиограф, песник и глумац. И проводим већину свог времена пишући и вежбајући за представе.

Новинар: Шта вас је навело да кренете да пишете представе? Како су други реаговали на Вашу одлуку да

постанете комедиограф?
Молијер: И ако познати сценографи обично почну да пишу од малих ногу, ја сам лично кренуо тек око 1640. То не значи да нисам имао интересовања за драму и позориште, само нисам имао прилику да пишем. Моји родитељи су имали много везе са мојом одлуком да се препустим драми и позоришту. Моја мајка је преминула кад сам имао десет година. А отац је био краљевски тапетар краља Луја XIII, што је обезбедило нашој породици нешто богатства, као и статус. Мој отац није хтео да postanем комедиограф. Он је хтео да преузем његово место на двору и наставим традицију. Кад је схватио да ја немам жељу да радим на двору, мислио је да би била добра идеја да нађем каријеру у правним наукама. Хтео је да преузем породични бизнис, и да нађем конвенционалну и стабилну професију, попут права. Већ можете да видите како се то завршило. Отац је био веома разочаран и од тад нисмо више били блиски. Причали смо све мање и мање, и виђали се све мање и мање. Онда, 1650. године, када је најалост и он преминуо, наследио сам део његове имовине. То ми је још додатно помогло да се фокусирам на писање јер сам имао довољно новца да живим стабилан живот.

Новинар: Кад сте коначно одлучили да кренете да пишете, како сте успели да се снађете и кренете са позориштом?

Молијер: Те године кад сам кренуо да пишем, упознао сам глумицу по имену Мадлен Бежар. Она ме је наговорила да се придружим њеној породичној трупи и заједно смо нас двоје

основали позоришну трупу „Славно позориште“ (“L’Illustre Theatre”) за коју сам прерађивао италијанске комедије. Све је било сјајно. Имао сам своју позоришну трупу, могућност да пишем шта хоћу, и подршку славне глумице. Све је ишло како треба. Једва две године касије смо банкротирали. Не знам да ли је више мене било срамота или мог оца јер сам му син. Те прве године нису биле лаке, али педесетих, све је кренуло на горе. Новинар: У почетку је Ваш отац хтео да радите на двору, а Ви нисте хтели. Како Вам је сад када радите за Краља Луја XIV? Како сте уопште дошли у ситуацију где радите на двору?
Молијер: Пре него што објасним како сам дошао у позицију у којој сам данас, важно је да споменем да су у почетку људи били против мојих представа. Може се рећи да су моје представе биле контроверзне. Али мене то није спречило, ја сам наставио да пишем и да глумим. Две представе које су привукле пажњу и донеле ми признање од краља су „Тартиф“ (“Tartuffe”) и „Мизантроп“ (Le Misanthrope). Недуго после, 1658. године сам био позван на двор. Краљ Луј XIV је био љубитељ мојих представа и радова. То је довело да мог званичног покровитељства, и омогућило ми да се успоставим као омиљени драмски писац на двору. Подршка коју сам добио ми је помогла да пређем из „контроверзне личности“ у „славног писца“. Више нисам имао те муке да ли ћу банкротирати или не. Људима су се заправо свиделе моје представе, али још важније, краљу су се свиделе моје представе.

Новинар: Реците нам нешто о вашим

представама. Које су главне теме? Да ли сте узимали инспирацију из правог живота? Зашто су вас људи сматрали контроверзним писцем?

Молијер: Моје представе све говоре о социјалним проблемима и дешавањима између различитих друштвених класа. Моја најпопуларнија, али исто најконтроверзнија, представа је „Тартиф“, која је оштра критика лицемерја и верског претварања. У неком трену је постала толико контроверзна да се суочила и са цензуром. Али имам пуно других представа које, по мом мишљењу, имају више значаја и мени су ближе срцу. На пример, „Тврдица“ (“L'Avare”) или „Мизантроп“ (“Le Misanthrope”). „Тврдица“ је, у неку руку, била инспирисана односом између мене и мога оца. Као мој отац и ја, отац и син у представи се не слажу и често раде један против другог. А „Мизантроп“ (“Le Misanthrope”) је представа која се мени лично свиђа. Ова представа обимно показује мој поглед на свет, као и друштвено лицемерје и људску природу. Људи ме често сматрају контроверзним јер неће да чују истину о свом понашању и друштву. Кад одгледају једну од мојих представа, схвате да су они јако слични мојим ликовима која представа исмева. Схватају да ја уједно исмевам и своје ликове и њих. И због тога, лакше им је да кажу да су моје представе лоше и срамотне него да промене своје понашање и мишљење.

Новинар: Да ли радите на новом делу ових дана или се више фокусирасте на глуму?

Молијер: Има једна представа на којој

радим, зове се „Уображени болесник“ (“Le malade imaginaire”). Али нећу пуно да причам о овом раду јер и даље није готов. Кад га завршим, моћи ћете да га видите у позоришту.

Новинар: Наравно. Хвала Вам пуно на овом интервју. Надам се да ћемо моћи и у будућности да се видимо и разговарамо. Желим вам све најбоље.

Ево нас скоро четири века касније, и Молијер је један од најпознатијих

комедиографа. Представник је, не само француске литературе, већ и целог класицизма. Та представа коју је писао је на крају била последња коју је написао. Не дуго после тога, преминуо је након што је пао на сцени док је глумио баш ту представу. Имамо среће да можемо да добијемо овакав увид у његов живот.

Ена Алвиновић ИБ

Дамир Омрчен

ДЕЦА У РАТУ

Рат је догађај који мења животе свих, а понајвише оних који су најмање криви, а то су деца. У раном периоду свог живота када би требало да буду заштићени, вољени и слободни, деца у рату суочавају се са суровом реланошћу, губитком породице, страхом, егзистенцијалним проблемима. Књижевни јунаци, чија сличност са стварним догађајима и личностима је намерна, у рату се понашају зрело и мудро. Ана Франк, тринаестогодишња девојчица, заробљена је у тешком свету патње и прогона. Анина породица се преселила у Холандију из Немачке због доласка Хитлера на власт и већ видљивог антисемитизма. Она пише дневник током овог периода и у њему бележи своје мисли и бујну машту у скровишту, где се њена породица крије од нациста. Дневник као књижевно-научна врста има исповедни тон, она замишљеној пријатељици Кети пише о породичном животу, описује свакодневицу, али и страх који је присутан у њој као немоћ заробљене особе која види само комадић плавог неба из свог скровишта. Упонајемо Анину личност, њене емоције, амбиције, снове. Посебно се истиче њена жеља да постане списатељица и тако себи попут Шехерезаде продужи живот. Данило Киш у делу Рани јади даје слике детињства обележеног ратом кроз очи измишљеног јунака Андија. Као и Ана и Анди је јеврејског порекла. Он се суочава кроз очеву смрт са прогоном и суровошћу. Породица предузима низ послова да би решила своје егзистенцијалне проблеме. Мајка плете џемпере, деца раде - чисте кокошињац, чувају краве, иду у потрагу за печуркама... Они као породица без оца се муче да набаве основне потребштине за живот. Ни Андија не напушта машта и жеља да једног дана постане писац и упамћен као неко чија реч против рата има тежину. Аутор Данило Киш се кроз ово дело сећа и сопствене судбине као син страдалог у Аушвицу, где се завршила и Анина судбина. Кроз страдање деце приказана и колективна траума након рата који је обезвредио све људско и уништио многе породице. Оба текста су у фрагментима који на први поглед делују неповезано што може да означава расцепканост сећања под утицајем те трауме. Оба детета и Анди и Ана, нису појединци већ фигуре које представљају судбину Јевреја током двадесетог века. Кроз ове ликове сазнајемо о дехуманизацији, патњи и уништавању културе.

Матеја Бојић 16

Андреј Дардић 11а

Лазар Лукић 11б

Наталија Златић IVa

ЖИВОТ ИЗА СЦЕНЕ – ЕКСКЛУЗИВНИ ИНТЕРВЈУ СА МОЛИЈЕРОМ

репортер: Милена Ђеклић IIб

Репортер: „Добар дан, monsieur Молијере, апсолутна је част разговарати са Вама данас. Хтела би да кренем испочетка. Можете ли нам рећи нешто о Вама, о Вашем раном животу и шта Вас је довело на сцену?“

Молијер: „Добар дан и Вама, Милена. Пре свега, хтео бих да кажем да ми је истинско задовољство бити овде и имати шансу да заиста испричам своју причу. А сад да се вратим на тему... Рођен сам као Jean-Baptiste Poquelin 1622. године у Паризу. Моја породица је била део трговачке класе, отац ми је радио као краљев израђивач таписерија. Чак и док сам се припремао за правну каријеру, моје срце је одувек било на сцени. Мој пут као глумац и драматург кренуо је са двадесет-једном годином кад сам се придружио глумачкој трупи „L'illustre Theatre“.

Репортер: „Хајдемо са више занимања у Ваш рани живот, господине Молијере. Поменули сте да сте рођени у породици трговаца. Како је Ваше одрастање и васпитање утицало на вашу одлуку да се бавите уметничком каријером?“

Молијер: „Моје васпитање је свакако било засновано на практичности, међутим увек ме је привлачио уметнички свет. Моја породица је

одувек ценила културу и образовање, због чега сам већ од малих ногу био изложен књижевности и сценској уметности. Сећам се како сам, кад сам био мали, присуствовао магичним представама у Паризу које су увек остављале упадљив утисак на мене. Одлуку моје каријере одређивао је сукоб између дужности и жеље, ипак на крају је победила моја љубав према позоришту.“

Репортер: „Да ли је Ваша породица подржала Ваш избор да се бавите позориштем или се супротставила тој идеји?“

Молијер: „Да будем искрен, испрва су били скептични, отац је полагао велике наде у мене као адвоката а скретање од његове визије значило би разочарење. Моја одлучност да се бавим позориштем била је непоколебљива, и мислим да је моја породица почела да препознаје моју страст и таленат. Схватили су да морам да идем својим путем, чак иако сам одступио од њихових очекивања.“

Репортер: „Тај пут вас је ускоро довео и до Ваше драмске трупе. Можете ли нам рећи нешто више о својим раним искуствима са „L'illustre Theatre“, како је било наступати?“

Молијер: „Придруживање „L'illustre Theatre“ је за мене био кључни тренутак моје каријере. Била је то скромна компанија која се у то време суочавала са многим изазовима укључујући и финансијске проблеме. Искуство је било укратко рећи узбудљиво, испуњено другарством, учењем и неуморним радом на усавршавању представа ради одјека наше публике. У том периоду, сам се

пронашао у свету глуме.“

Репортер: „Рано сте се суочили са потешкоћама у драмској трупи, укључујући евентуални банкрот који сте споменули. Како је то искуство обликовало Вашу перспективу о позоришту и начину прављења одлука ради добробита трупе у будућности?“

Молијер: „Банкрот трупе је била сурова лекција из реалности позоришног живота. Научио ме је отпорности, важности прилагодљивости и најважније да сам успех у уметности не захтева само таленат већ истрајност.“

Репортер: „Такође, на почетку Ваше каријере сте доста путовали. Како су та путовања утицала на Вашу инспирацију за писање?“

Молијер: „Путовања широм Француске указала су ми прилику да искусим различите културе, друштвене класе и регионални хумор. На неки начин, сваки град је имао свој укус уметности. Ово излагање различитим перспективама помогло ми је да направим приче са којима широка публика може да идентификује.“

Репортер: „У својим представама сте се бавили друштвеним питањима са хумором, слично као Бранислав Нушић. Шта Вас је инспирисало да користите комедију као средство друштвеног коментара?“

Молијер: „Апсурди људског понашања, глупости друштва они су били богата инспирација за моја дела. Рано сам схватио како комедија може да буде моћно средство са својом способности да забави и изазове размишљање. Кроз смех сам разоткривао лицемерија, критиковао

друштвену норму покушавајући да држим огледало друштву наводећи их да размишљају о сопственом понашању уживајући кроз спектакл.“

Репортер: „Када смо већ код инспирације, да ли сте имали неке менторе или личности које су утицале на ваше писање, позоришни стил и дела?“

Молијер: „Да, заиста! Значајну инспирацију сам црпио из италијанске комедије dell'arte, која ме је упознала са стиливима импровизације и живописним ликовима који се виде у мојим делима. У „Тартифу“ јасно је приказан архетип трикстера, показујући лицемерје, док Алцесте у „Мизантропу“ критикује друштвене норме. Класични драмски писци попут Плаута и Теренса такође су утицали на мене, посебно у мешању хумора са друштвеним коментарима, као што се види у „Школи за жене“.

Репортер: „Споменули сте нека од Ваших најпознатијих дела, да ли бисте могли да се вратите у прошлост и испричате нам нешто о Вашем првом значајном раду?“

Молијер: „Моје прво значајно дело било је „L'Etourdi“ или „Ветропир“ које сам написао 1655. године. Представа истражује лудости љубави и неспоразуме који из ње произилазе, одражавајући апсурде људског понашања. Да будем искрен, ово ми заправо није први рад. Пре овога написао сам две фарсе у једном чину и прози: Летећи лекар и Барбуејова љубав, мада их никад нисам схватао као једним од својих кључних почетних радова.“

Репортер: „Само након 12 година од Ваше прве комедије сте се оженили.

Ваш брак са Армандом Бежар често је био тема разговора, можете ли поделити своја размишљања о њеном утицају на Ваш живот и рад?“

Молијер: „Ах, моја жена Арманде! Била је врло присутна у мом животу и као партнер и као колега уметник. У њој сам пронашао велику инспирацију, а и често је наступала у мојим представама, међутим наш однос није прошао без изазова. Динамика нашег брака је често описана у мојим радовима као „Школи за жене“ где испитујем љубавне неспоразуме и искушења. Моја жена је родила троје деце Marie, Louis и Pierre од којих је једино Marie преживела.“

Репортер: „Стварно ми је жао. Приближили смо се крају, и остало ми је још само једно питање.“

Молијер: „Хвала Вам пуно Милена. Слободно, само питајте.“

Репортер: „Како желите да Вас памте у аналима историје позоришта?“

Молијер: „Надам се да ћу остати упамћен не само као драматург већ као и приповедач који се усудио да оспори норме.“

Репортер: „Хвала Вам, господине Молијер, што сте поделили ове увиде у Ваш живот са мном, фасцинантно је видети како је ваше путовање кренуло.“

Молијер: „Свако искуство, добро или лоше, допринело је таписерији мог рада и захвалан сам на путу који ме је довео овде. Захвалан сам и Вама, на овом интервјуу, зато што ме је присетио мог путовања. Довиђења и до следећег виђења!“

Репортер: „Довиђења, машина за повратак у прошлост је десно!“

Resursi:

Moore, W. G., & Tobin, R. W. (2024b, August 15). Molière | Plays, Tartuffe, Dom Juan, Misanthrope, & Facts. Encyclopedia Britannica. <https://www.britannica.com/biography/Moliere-French-dramatist>
Molière Biography - life, family, childhood, name, story, death, young, information, born. (n.d.). <https://www.notablebiographies.com/Ma-Mo/Moli-re.html>
Wikipedia contributors. (2024c, September 21). Molière. Wikipedia. <https://en.wikipedia.org/wiki/Moli%C3%A8re>

The inspiring life and work of Molière - Google Arts & Culture. (n.d.). Google Arts & Culture. <https://artsandculture.google.com/story/the-inspiring-life-and-work-of-moli%C3%A8re/ogXhNMVLPHQ-Kg?hl=en>
Brant, T. (2017, July 2). Molière: A Brief Biography. Court Theatre. <https://www.courttheatre.org/about/blog/moliere-brief-biography/>
Jean-Baptiste Molière - New World Encyclopedia. (n.d.). https://www.newworldencyclopedia.org/entry/Jean-Baptiste_Moli%C3%A8re
Molière. (2023, February 17). Palace of Versailles. <https://en.chateauversailles.fr/discover/history/great-characters/moliere>

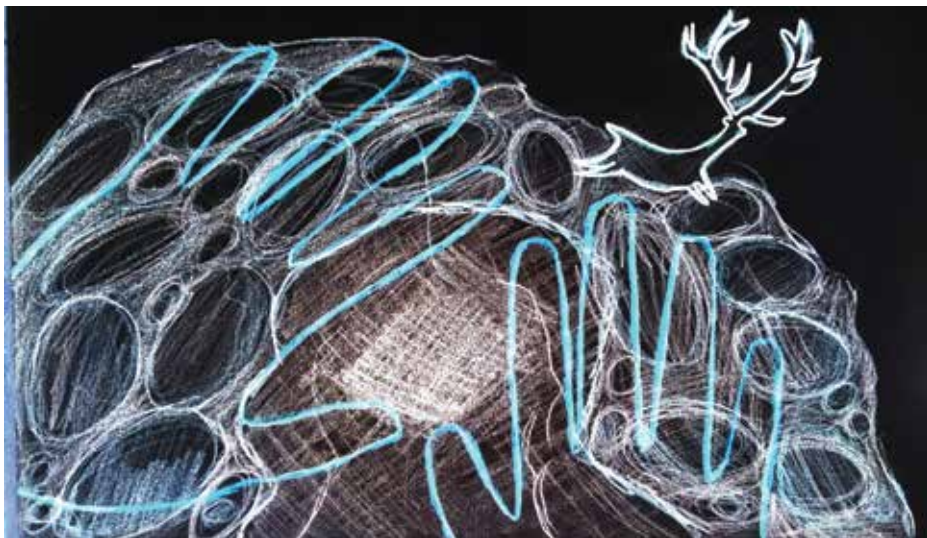
Марко Трупић IIа

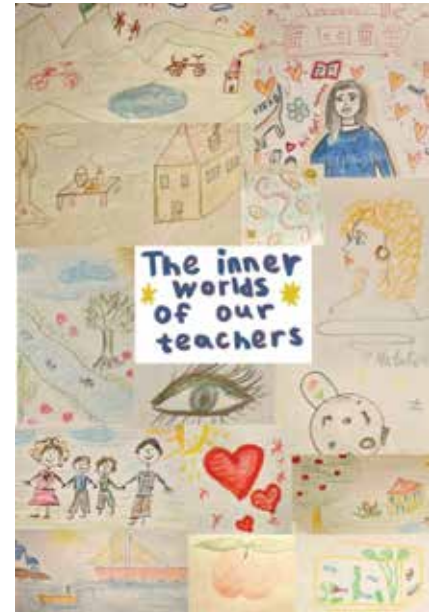
Станислава Подробњак 1а

Борис Урошевић 11б

Тара Ристивојевић 1а

Alyona Melnikova 1Vb

МОЛИЈЕР, ТВРДИЦА – ПРЕДСТАВЉАЊЕ ЛИКОВА

Главни лик ове чувене сатиричне комедије је Харпагон, који је најбоље је описан у конверзацији коју води са Фросином у петом призору другог чина драме где га она индиректно описује као шездесетогодишњег старца који носи наочаре, густу браду и формалну одећу са гајтанима. Сходно томе, његов глас, корак и мимика су такође старачки, груби и успорени, са повременим кашљем који му Фросина експлицитно препоручује. Ипак, за радњу овог текста много су значајније његове карактерне особине попут израженог тврдичлука који је главни мотив присутан у малтене свакој сцени овог драмског дела. Његов слуга Ла Флеш за Харпагона говори да је „човек нечовечнији од сваког човека, међу смртнима најтврђи и најшкртији смртник“, што он и сам потврђује будући да према свом тврдичлуку прави све животне одлуке, па чак и одабир брачних партнера своје деце. Такво понашање чини да га људи око њега посматрају као шкртицу што га фрустрира и дозвољава његовим карактеристикама попут песимизма и кратког фитиља да дођу до изражаја, у ситуацијама попут оне када у трећем призору четвртог чина вређа Жака који му добронамерно говори шта његови суграђани мисле о њему. Упркос томе што се понаша као лихвар, Харпагон је приказан као наиван и лакоумислен човек, што најбоље показује када лако Ла Флешу открива постојање своје сакривене

уштеђевине. Његов син Клеант се по многим мерилама опходи супротно његовом оцу пратећи своја младалачка осећања, што се најбоље увиђа из његовог великодушног односа према новцу. Наиме, он позајмљује позамашне суме новца како би помогао и касније платио свадбу са Маријаном, женом у коју је лудо заљубљен. Поред тога, он је и изузетно упоран и тврдоглав око ствари које су њему значајне, што ја је навело да покуша да позајми позамашну суму од зеленаша за кога се касније испоставило да је његов отац. По сусрету са његовим оцем, упитао га је: „Ко је по вашем мишљењу већи кривац, да ли онај што зајми новац који му је потребан, да ли онај што пљачка новац с којим не зна шта ће?“, те овом реченицом одлично дефинисао разлике у размишљању између њих двојице. Иако се са оцем неретко улази у непријатне свађе, његови глас и дикција су углавном младалачки, енергични и пуни љубавног набоја који осећа према Маријани. Иако га Молијер не описује физички, Маријана за њега говори да је изузетно наочит младић, док га Фросина више пута назива плавшан. Са обзиром да је Харпагонов син, може се закључити да за време радње дела млад, највероватније у трећој деценији живота.

Мотив оспорене или немогуће љубави није присутан само код Клеанта већ и код Валера, његовог подједнако значајног али и подједнако наочитог вршњака који сходно својој мудрости и снажљивости вешто крије своју љубав према Елизи коју ју упознао храбро је спасивши од даљења услед

олује. Као последица те мудрости он вешто ласка и приклања се Харпагону, те тако добија позицију као наџорник његове послуге. Ипак, према девојци коју воли поступа искрено и без калкулација што открива његову нежну и романтичну дикцију којом већ од првог призора у првом чину смирује њене страхове и уверава је у његову истинску љубав. При самом крају овог драмског дела Валер пружа увид и у своју невероватну стрпљивост и пожртвованост у потрази за својим родитељима, пошто наставља потрагу и у току рада за Харпагона, све док не сазнаје да му је Анселм отац и да „...о његовом пореклу може сведочити цео Напуљ...“.

Његова симпатија и будућа жена Елиза такође од почетка првог чина показује своје романтичне тенденције и нежност говорећи Валеру како га воли од дана када ју је спасао. Упркос томе, она није приказана као наивна заљубљена девојка већ је релативно упорна и скептична по природи, чак и према свом дечку коме говори: „Ах, Валере, сваки то исто говори. Сви мушкарци су на речима слични...“. Али чак и када је логички преиспитује, њена љубав према Валеру јој значи довољно да се неуморно бори за њу пред својим оцем, а у петом призору првог чина чак говори да би се радије убила него се венчала са Анселмом кога јој је отац одабрао за женидбу. На Харпагоново незадовољство, облачи се раскошно и са мноштвом шарених трака и тканина, а красе је и женствена дикција и мек, женски глас. И Маријана, друга главна женска улога у овој драми суочена је са компликованим љубавним односима

али не са Валером већ са Клеантом и Харпагоном. У романтичним исказима који се провлаче по целој драми подсећа публику на своју јасно дефинисану заљубљивост и нежност у односу према Клеанту у кога је заљубљена. Међутим када говори о Харпагону на сцену ступају њена младалачка индискретност и бунт пошто се отворено гади његовог старачког лика. Када Фросина покуша да га убеди у женидбу са Харпагоном рекавши јој да ће овај ускоро умрети она јој одговара: „...страшно је то када, због своје среће, треба желети и чекати нечију смрт, а смрт не води бригу о свима нашим плановима“ што демонстрира њену мудрост и доброћудну нарав. Њен физички изглед и боја гласа наговештени

су само из перспективе лудо заљубљеног Клеанта који је посматра идеалистички, али се из контекста може закључити да је вероватно млада, нежна и енергична особа. Фросина, вероватно најважнији споредни лик овог дела, једна је од бројних ликова чији физички изглед није описан осим што је старија од Клеанта и Маријане. За себе говори да „...посредује у пословима, прави људима услуге...“, а већину времена на сцени проводи користећи своју природну сналажљивост и убедљиву дикцију да склопи брак између Маријане и Харпагона, неретко се служивши и лажима. Мотив за ово посредовање је њена карактерна користољубивост која се манифестује у петом призору другог чина, када од

Харпагона тражи новац за парницу као награду за њене услуге. Поред Фросине која је ту редовно присутна, послуга Харпагоновог домаћинства састоји се и од Жака, вредног куvara и кочијаша који константно мења свој изглед и дикцију у зависности од заната којим се бави. Иако је на почетку приказан као безазлени физички радник, при самом крају драме открива своју осветољубиву природу тако што у петом чину лажно оптужује Валера за крађу Харпагоновог новца као освету за увреду и ударце које му је Валер раније нанео.

Библиографија:

Magruder, J., & Molière. (2004). *The miser*. Dramatists Play Service.

Петар Толимир II6

Анђела Вучковић IV6

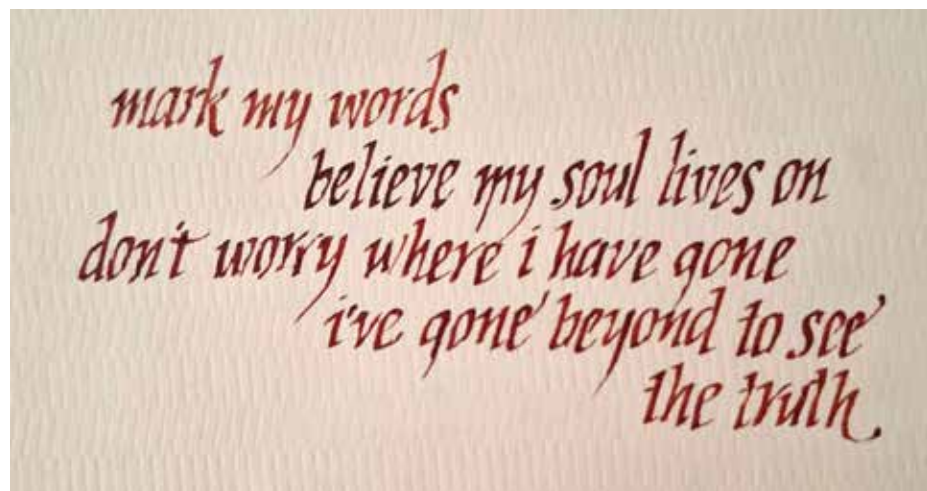
Дамир Омрчен, Ђорђе Балашевић

Lei Feixu IIa

Луна Зимоњић IIб

Дамир Омрчен, RON MAIDEN - Hallowed Be Thy Name II

МАРГЕРИТ ЈУРСЕНАР

Маргерит Јурсенар била је једина жена на челу Француске академије од 1980. године, али и једна од малобројних француских писаца који су се инспирисали културним наслеђем Балкана. Зато јој и посвећујемо ову причу.

У пролазу кроз Југославију средином 80-их година, до ње долазе приче, које су до нас у школама преношене

кроз епске јуначке песме. Њена потоња збирка под називом „Приче са Истока“ (Nouvelles orientales) у себи садржи чак три легенде са наших простора, од укупно десет објављених: Осмех Марка Краљевића, Млеко смрти и Смрт Марка Краљевића.

„Млеко смрти“ је, у нешто измењеној верзији, испричан трагичан случај младе Гојковице из „Зидања Скадра“, без навођења имена у оригиналу, а

којом Јурсенар жели да ода почаст женама каквих ретко да има у потрошачком добу: неоптерећених физичким изгледом и спремних да поднесу сопствену физичку пропаст. Онаквих какве се, према ауторки, могу још срести само у варварским деловима Европе, какав је Балкан.

Песме о Марку Краљевићу изазивају још већу пажњу, јер су набијене мотивима какви се не срећу у еповима. „Осмех Марка Краљевића“ приповеда о непознатој епизоди из корпуса легенди о славном јунаку: његовом заљубљивању у извесну албанску удовицу, њеној намери да га убије и његовој руци спаса у лику једне младе плесачице, у коју се заљубљује.

У причи о његовој смрти ни помена о сусрету са вилом која му наговештава близак крај, жртвовање Шарца и покопавању на непознатом месту у склопу хиландарског комплекса. Код Јурсенар, Марко, јунак без премца, умире од руке столетњег старчића.

Интересовање за Марка се рађа код Јурсенар пошто је посетила једну Мештровићеву изложбу. По њеном мишљењу, он је јунак Медитерана, и увек је близу воде, елемента у коме је неповредив и који га штити. Захваљујући својој животињској и љубавној вези са Јадранским морем, шармер таласа, Марко налази спас. Тиме је он сличан Одисеју, који се креће водама суседног Јонског мора, и који је попут Марка јак, лукав, па и неваљао.

Дарко Милетић, професор француског језика

„Il va sans dire que Marko reconquit le pays et enleva la belle fille qui avait éveillé son sourire, mais ce n'est ni sa gloire, ni leur bonheur qui me touche, c'est cet euphémisme exquis, ce sourire sur les lèvres d'un supplicié pour qui le désir est la plus douce torture. (...) Je ne voudrais pas médire de vos héros grecs, Loukiadis : ils s'enfermaient sous leur tente dans un accès de dépit ; ils hurlaient de douleur sur leurs amis morts ; ils traînaient par les pieds le cadavre de leurs ennemis autour des villes conquises, mais, croyez-moi, il a manqué à l'Illiade un sourire d'Achille.“

Не треба ни помињати да је Марко повратио земљу и отео лепојку која му је измамила осмех, али ни његова слава, ни њихова срећа нису оно што ме је дирнуло, већ тај изврсни еуфемизам, тај осмех на уснама једног мученика, коме је жеља најслађа патња. (...) Не бих желео да лоше говорим о вашим грчким херојима, Лукиадисе: они би се у наступу беса затварали у свој шатор; урлали би од бола над мртвим пријатељима; вукли би за ноге леш својих непријатеља око освојених градова, но, верујте ми, Илијада је остала ускраћена за макар један Ахилов осмех.

„Осмех Краљевића Марка“ (Le Sourire de Marko)

„Les femmes stérilisées contre le malheur et la vieillesse ont cessé d'exister. Ce n'est plus que dans les légendes des pays à demi barbares qu'on rencontre encore ces créatures riches de lait et de larmes dont on serait fier d'être l'enfant...“

Жене имуне на несрећу и старост престале су да постоје. Само се у легендама полуварварских земаља још увек срећу лепотице богате млеком и сузама, чије би дете свако радо био.

„Зидање Скадра“ (Le Lait de la mort)

DEMOSTHENES ET FUR

Demosthenes orator furi cuidam, qui apud eum se excusans dixit: „Nesciebam hoc tuum esse“, „At tuum non esse“ inquit“ satis sciebas“.

DEMOSTEN I LOPOV

Govornik Demosten je nekom lopovu, koji pravdajući se pred njim, rekao: „Nisam znao da je ovo tvoje. „ A Demosten će na to: “ A tek tvoje da nije, to si dobro znao.“

“BRAIN ROT”: OXFORD’S 2024 WORD OF THE YEAR REFLECTS A DIGITAL AGE DILEMMA

Following a public vote involving over 37,000 participants, Oxford Languages has declared “brain rot” as the Oxford Word of the Year for 2024. This selection, chosen from a shortlist of six words reflecting the year’s prevailing cultural trends, highlights a growing societal concern about the potential negative impact of excessive online content consumption.

“Brain rot,” defined as the perceived deterioration of mental and intellectual abilities due to overexposure to trivial or unchallenging online content, has seen a remarkable 230% increase in usage between 2023 and 2024. While the term itself has roots in Henry David Thoreau’s 1854 work “Walden,” its contemporary relevance lies in its application to the digital age, particularly the anxieties surrounding social media’s influence.

The term’s initial power within Gen Z and Gen Alpha communities on platforms like TikTok has driven it into mainstream discourse, appearing in journalism and sparking broader conversations about the potential harm of excessive online content consumption, especially among young people.

“Brain rot” has become a multifaceted term, encompassing both the cause and effect of this phenomenon. It refers to the low-quality, low-value content dominant on social media and the internet, as well as the apparent negative impact this content has on individuals and society.

The term’s association with specific viral online trends, such as the “Skibidi Toilet” video series and “only in Ohio” memes, has even given rise to a distinct “brain rot language,” reflecting the increasing influence of online culture on everyday language.

The selection of “brain rot” as the Oxford Word of the Year highlights the growing awareness of the potential negative impact of excessive online content consumption on mental health, particularly among younger generations.

Casper Grathwohl, President of Oxford Languages, emphasizes the significance of this selection, stating that it reflects society’s growing preoccupation with the evolving nature of virtual life and the pervasive influence of internet culture. He highlights the term’s connection to last year’s winning word, “rizz,” which also originated within online communities, and sees “brain rot” as a natural progression in the ongoing cultural conversation about humanity and technology.

The selection of “brain rot” as the Oxford Word of the Year serves as a poignant reminder of the complex relationship between technology and human well-being in the digital age. It highlights the need for critical engagement with online content and a conscious effort to cultivate a balanced and enriching digital experience.

BREAKING STEREOTYPE: OFF A MODERN PERSPECTIVE

Stereotypes have long been a part of human society shaping perception and influencing behavior. They simplify complex realities into generalized assumptions, often based on race, gender, age or culture. While stereotypes can occasionally reflect some truth, they are typically harmful, promoting limited opportunities for those subjected to them.

Most common stereotypes is gender based: men are often portrayed as strong and unemotional, while women are labeled as sensitive or nurturing. These assumptions pressure individuals. Similarly, racial stereotypes, such as attributing certain behaviors or traits to specific ethnic groups, perpetuate discrimination and social inequality.

Media and entertainment play significant role in reinforcing stereotypes, frequently showcasing one dimensional characters that fit narrow molds. This repetition normalizes bias, subtly influencing public opinion. Modern media increasingly highlights diverse multifaceted characters, challenging outdated norms and promoting inclusivity.

Breaking stereotypes begins with education and awareness. By encouraging critical thinking and fostering open mindedness, society can combat and create a more equitable and more broken world. Each of us has a role to play in rejecting and blocking stereotypes, celebrating individuality, and promoting empathy. In doing so, we can make a better path for a future where diversity is not just acknowledged but embraced from everyone. All people must force themselves for a better tomorrow.

Данило Урошевић IIIa

MEINE REISE NACH MADRID

Ich war vom 11. bis zum 14. Oktober in Madrid, um meine Freundin zu besuchen und zusammen mit ihr zu einem Konzert zu gehen. Nachdem ich gelandet war, habe ich meine Freundin getroffen. Sie hat auf mich am Flughafen gewartet. Vor meiner Reise haben wir uns für 3 Jahre nicht gesehen. Wir waren beide sehr aufgeregt wieder zusammen zu sein. Bei dieser Reise bin ich zum ersten Mal allein geflogen. Ich hatte Angst, aber ich habe es geschafft und bin sehr stolz auf mich. Am zweiten Tag der Reise hat das Konzert stattgefunden. Leider ist mein Handy vor dem Konzert kaputtgegangen und ich musste ein altes Handy von meiner Freundin benutzen, um das Konzert zu filmen. Auf jeden Fall war das Konzert ein Riesenspaß. Wir sind auf der linken Seite der Bühne gestanden. Die Künstler konnten wir nur sehen, wenn wir auf unseren Zehenspitzen standen. Aber es gab große Bildschirme, die wir super gut sehen konnten. Wir haben so laut geschrien und bis zum Ende haben unsere Füße sehr wehgetan. Natürlich war es uns egal, weil wir auf die Musik konzentriert waren. Die nächsten zwei Tage haben wir zusammen verbracht, und gleichzeitig haben wir die Stadt erlebt. Madrid hat mir gefallen! Die Mutter meiner Freundin hat mich eingeladen nächstes Jahr wieder zurück zu ihnen vorbeizukommen. Das würde ich sehr gern machen. Leider musste ich am Montag zurück nach Serbien fliegen. Diese Erfahrung war sehr toll und ich werde sie nie vergessen. Jetzt weiß ich, dass ich allein reisen kann, und das erlaubt mir viel mehr von der Welt zu sehen. Ich bin gespannt, welche Orte ich in den nächsten Jahren besuchen werde.

Лара Шарић IIIa

PUGLIA COME LA ABBIAMO VISTA NOI

Il Sud è normalmente visto come la parte più mafiosa e povera d'Italia, ed i turisti pensano che la popolazione locale lì sia ineducata. Però, come diciamo, non tutto è come sembra, e lo abbiamo scoperto quando siamo andati a Puglia per la nostra escursione. Il primo posto che abbiamo visitato è Trani. Purtroppo, non potevamo scoprire molto di Trani perché avevamo poco tempo, però, nella mia mente sarà ricordato come una città con la bellissima vista al mare. Quando abbiamo detto ciao a Trani, siamo andati in una città dove abbiamo trascorso la maggior parte del nostro tempo, Bari. La prima cosa che abbiamo visto, e che rimarrà impressa nella nostra mente è la Basilica di San Nicola. Costruita al fine dell'XI secolo, questa cattedrale ha un grandissimo valore religioso per i popoli Cattolici e Ortodossi. L'architettura all'interno della cattedrale ci ha lasciati senza fiato. Ovviamente volevamo mangiare qualcosa perché, veramente, come puoi andare in Italia senza mangiare una pasta o pizza tradizionale? Per questo, siamo andati in un bel ristorante dove abbiamo ordinato il classico: pizza margherita.

Il viaggio in Puglia era stancante e non avevamo l'energia per continuare le nostre avventure, però, il giorno prossimo, siamo andati in una città che potevamo vedere solo nei film di James Bond, Matera. Questa città è una delle più antiche del mondo, e, per il suo significato storico, è stata insignita del titolo di Capitale Europea

della Cultura. Matera, per me, non è solo impressa nella mia mente per la sua storia diversa, ma anche per una libreria locale dove ho comprato molti libri in italiano, come L'amica geniale di Elena Ferrante. Tuttavia, questo non era l'unico posto che ci ha lasciati senza parole. Alberobello, famoso per i Trulli che sembrano le case dei Puffi, è stato fondato nel settecento. Trulli a parte, ciò per cui ricordo questa città sono le Orecchiette con pomodoro che abbiamo mangiato in un piccolo ristorante. Non dimenticherò mai il sapore di questa pasta. I viaggi in questi due posti erano stancanti perché sono lontani uno dall'altro, allora le nostre avventure sono continuate il prossimo giorno. La prima città dove siamo andati era Ostuni, che è una città piccola con l'architettura antica e bianca.

Molte di queste città come se fossero uscite direttamente da un film e sono state una bella sorpresa per tutti i miei compagni di classe.

Nađa Vesić IIIb

PARLA PIÙ PIANO ILI BRUCIA LA TERRA?

1968

Недавно је у Београду одржан концерт филмске музике коју су компоновали непревазиђени композитори Енио Мориконе (Ennio Morricone) и Нино Рота. Ако и нисте гледали чувене каубојце, чини се да нема оног ко бар једном није одгледао најмање један од наставака трилогије „Кум“ о њујоршкој породици сицилијанског порекла која своје напредовање на друштвеној лествици дугује криминалним пословима и која на свом путу ка успеху немилосрдно уклања све своје противнике, а истовремено се труди да везама са истакнутим политичарима и другим утицајним личностима своје послове легализује и хуманитарним радом опере своју савест. Међутим, ово није прича о филму, незаборавним улогама чувених глумаца и увек новим темама које се отварају сваки пут када бисте поново погледали

филм. Вратимо се на Нина Роту који је компоновао музику за „Кума“. Једна мелодија прати нас кроз сва три дела овог филмског класика само са различитим текстом. Верзија из првог дела са првобитним текстом на енглеском језику „Speak softly, love“ добила је препев на италијански „*Parla più piano*“ али на мене још јачи утисак увек остави иста мелодија са текстом на сицилијанском дијалекту „*Brucia la terra*“ (Земља гори).

musica: Nino Rota -
testo: Kaballà (Giuseppe Rinaldi)

in siciliano:

BRUCIA LA TERRA

Brucia la luna n'cielu
e ju bruciu d'amuri,
focu ca si consuma
comu lu me cori

L'anima chianci
addulurata,
non si da paci
e cchi mala nuttata.

U tempu passa,
ma non agghiorna;
non c'e mai sulì
s'idda non torna.

Brucia la terra mia
e abbrucia lu me cori
cchi siti d'acqua idda
e ju siti d'amuri

A cu la cantu
la me canzuni
si no c'e nuddu
ca s'a affacia
a lu barcuni

BRUCIA LA TERRA

“Brucia la luna in cielo

ed io brucio d'amore
il fuoco che si consuma
come il mio cuore

L'anima piange
addolorata
non si da pace
che mala notte.

Il tempo passa
ma non diventa mai giorno
non c'è mai il sole
se lei non torna mai.

Brucia la mia terra
e brucia il mio cuore
lei con sete d'acqua
ed io sete d'amore

A chi la canto
la mia canzone
se non c'è nessuno
che affaccia
al balcone
U tempu passa,
ma non agghiorna;
non c'e mai sulì
s'idda non torna.

in italiano:

U tempu passa,
ma non agghiorna;
non c'e mai sulì
s'idda non torna.
Brucia la terra mia

e abbrucia lu me cori
cchi siti d'acqua idda
e ju siti d'amuri

A cu la cantu
la me canzuni
si no c'e nuddu
ca s'a affacia
a lu barcuni
Il tempo passa
ma non diventa mai giorno
non c'è mai il sole
se lei non torna mai.

Il tempo passa
ma non diventa mai giorno
non c'è mai il sole
se lei non torna mai .

Brucia la mia terra
e brucia il mio cuore
lei con sete d'acqua
ed io sete d'amore

A chi la canto
la mia canzone
se non c'è nessuno
che affaccia
al balcone

[https://www.youtube.com/
watch?v=mwMOvx8kvSc](https://www.youtube.com/watch?v=mwMOvx8kvSc)

Ива Спасић, професорка италијанског

24 CURIOSIDADES DE VIVIR EN ESPAÑA

1. En 2018, nuestro país ha sido **el segundo del mundo en recibir turistas extranjeros**, según datos de la Organización Mundial del Turismo (que tiene su sede en Madrid), solo por detrás de Francia. Casi de 82 millones de personas visitan nuestro país desde todas las partes del mundo para disfrutar por unos días de vivir en España.
2. **Nos gustan los bares.** Probablemente esto ya lo sabías. Pero lo que no sabes es que España es el país con más densidad mundial de bares. Concretamente, tenemos 260.000 establecimientos hosteleros: **uno por cada 175 personas.** Tener tantísimas posibilidades de elección es una de las ventajas de vivir en España
3. **País de inventores.** No todo el mundo lo sabe, pero nuestro país ha sido responsable de algunos de los inventos más utilizados del mundo: la

fregona. Aunque lo cierto es que hay algo de controversia sobre quién fue exactamente el inventor o inventora. Hay quien le otorga la hazaña a Manuel Jalón, un oficial del ejército del aire que, además de crear la fregona, inventó la jeringuilla desechable. Otras voces hablan de Julia Montoussé (española de origen francés) y su hija Julia Rodríguez que hartas de fregar de rodillas crearon y patentaron el invento en 1953. Pero no ha sido el único invento. De origen español también son el submarino, la epidural, **el chupachups**, la mayonesa y el fútbolín.

4. **Los números 1.** No solo encabezamos el ranking de bares por habitante. **España también es el primer país del mundo en donación y trasplante de órganos**, terreno en el que somos una referencia mundial. Nuestra Ley de Trasplantes, famosa mundialmente, es una de las ventajas de vivir en España. También somos los primeros en producción de aceite de oliva. Producimos dos veces más que Italia y cuatro veces más que Grecia.

5. **Los plátanos de Europa.** ¿Sabías que somos el **único país de Europa que produce plátanos?** Sí. Los famosos plátanos de Canarias son más únicos de lo que pensábamos. Porque, de hecho, es en el archipiélago canario donde se producen el 100% de los plátanos que producimos en España.

6. Un himno sin letra. El himno de España es el único en el mundo que no tiene letra oficial. A lo largo de la historia ha habido algunos intentos de crear una letra para nuestra música nacional, pero nunca nos hemos puesto de acuerdo en

cuál representa mejor los valores que debía transmitir.

7. **Población y superficie.** España es el 29º país más poblado del mundo y el 52º más grande. Somos 6 millones de habitantes y más de medio millón de kilómetros cuadrados de superficie.

8. **La siesta es un mito, en parte.** La mayoría de españoles (un 59%) **no duerme siesta nunca.** Así que esta leyenda sobre dormir entre horas no es cierta. En todo caso es una costumbre que realizamos esporádicamente en fines de semana o vacaciones.

9. **La famosa tortilla francesa se originó en España.** Cuando las primeras expediciones al continente americano trajeron hasta España la patata, comenzó siendo un alimento de poca importancia que solo se daba al ganado. Poco a poco las clases más desfavorecidas comprobaron que la patata llenaba la tripa y quitaba el hambre. Así que se popularizó su uso y empezó a ser común comerla en tortilla. Pero durante la Guerra de la Independencia escasearon los alimentos y los españoles comenzaron a hacer la tortilla sin patatas. Una vez terminada la guerra este plato se quedó con el nombre de «la tortilla de cuando los franceses».

10. **Nuestro clima no ha sido así siempre.** Hace 30.000 años, en España hacía tanto frío como en Dinamarca. No hemos sido siempre un país de 40 grados en agosto, pero el calentamiento global ha sido subiendo la temperatura general del planeta y afectando especialmente a los países más cercanos al trópico. Probablemente sea mucho

09.09.2024

ЗЕМФИРЕ, С ЛЮБОВЬЮ

Чернила слепленные в ноты
Дрейфуют через наушники
Не замечая грусть
Воспоминаний о знакомых хрущевках
Преследующие бессонные ночи
Как ломаной черной линией
Стреляют в голову все эти названия
"Срочные новости"

Строчки скованные нотами
Преследуют и при полете
Покрывая собой чужестранный говор
Я решила выбрать свободу
Пока я ждала на перроне
В ночной поездке в новый дом
В час, когда из знакомого только
ваши высохшие чернила
Я полюбила вас
Земфира!

Олга Бабенко IVБ

07.10.2024

A PARABLE OF THE IMMACULATE

An immaculate fox
An immaculate fox with a golden fur
With a coat of gingerbread and pumpkin
spice lattes
This inculcated allegory of trickery and
theft
Left on a walk
To hunt
To find us food
But we didn't trust the fox, who would?
So we sent our friend, the wolf to follow

To be an observer, a witness to her
misconduct
However, she did not conduct our
thoughts

The ginger witch has caught us a rabbit
The purest softest white with red
necklace
Dripping down and hitting snow
As shiny rubies drop in white gold rings
The orange is immaculate, she's slink
Our friend the wolf is not.

His heavy gaze misseen a metal claw
So now your gaze enjoys a gingerbread
scarf on a pale woman's collarbone,
Her purest snow hat without the
necklace
And grey but soft carpet with an open
jaw
And we enjoy our rabbitless trustless
stomach while recalling this parable of
fox, to you,
Our friend

Мораль сей басни такова:
Не доверяй стереотипам, читатель
мой
Верь фактам и действиям,
А не мнения других не тронь

Олга Бабенко IVБ

И Я В МОЁМ ТЁПЛОМ ТЕЛЕ...

И я в моём тёплом теле
лелеял глухую лень.
Сонно звенят недели, вечность
проходит в тень.
Месяца лысое темя
прикрыто дымным плащом,
музыкой сонного времени
мой увенчаю дом.
Ухо улицы глухо,
кружится карусель.
Звёзды злые старухи
качают дней колыбель.

Александр Введенский (1920 г.)

AND IN MY WARMED BODY...

And in my warmed body
I cherished the voiceless ease.
Eternity fades into shadows
With sleepily jingling weeks.
Moon's hairless crown
Is covered by foggy coat,
I'll put on my house a crown Of sleepy
age note.
Street's ear is blind,
Merry-go-round spins.
Stars are evil crones
Day's cradle swings.

Alexander Vvedensky (1920)

Перевод Александры Копыловой (4Б)
Translation by Aleksandra Kopylova (4B)

INTERESTING PLANTS OF BOTANICAL GARDEN

Swiss cheese plant - *Monstera deliciosa*

This plant is very specific because it has holes in its leaves. The leaves are quite wide so over time, **through evolution**, the plants developed **holes** so that water can fall to the ground and the plant can absorb it. In other words, it waters itself.

Because the leaves are wide, they would collect water and fall apart. It can also support itself on other trees or plant with its strong roots.

It is a climber plant in the wild and grow on other stronger stems, for example on trees. It has a strong stem to support its huge leaves.

In the natural environments it can grow up to 8 meters.

It is easily kept indoor, but be careful, its all parts are toxic to cats and dogs.

Money tree or Guiana Chestnut - *Pachira aquatica*

The plant is native to the wetlands of Central and South America, especially in areas such as the Amazon, usually found near rivers, swamps and other water bodies.

The money tree is an evergreen deciduous tree that can grow 4 to 20 meters high under optimal conditions. However, it is a slow-growing plant. The trunk is thickened at the bottom and serves as a water storage organ.

The name "aquatica" indicates its proximity to a water-rich environment.

The tree is very adaptive and can thrive in flood conditions, which makes it well suited for areas with constant humidity.

It provides a balance between moistening and preventing oversaturation

Euphorbia candelabrum

Euphorbia candelabrum is a part of the euphorbia family, which is a class of poisonous **succulents** that contain white sap in their leaves.

It is not a taxonomically close to cacti, even though its appearance might suggest otherwise.

It is endemic to the horn of and Eastern Africa, can grow up to 9m and has a single central trunk from which several green, cylindrical stems emerge in a candelabra like formation.

It should be careful with this plant as it contains a white latex that is extremely toxic due to its skin irritant and can cause blindness if in contact with the eyes

Finally, this is an example of convergent evolution

- cacti and euphorbia both evolved in

hot, dry environments which led to them developing similar traits, even though they are not related species

- *Euphorbia candelabrum* is often used in fencing, timber and firewood, but it's also used for decorative purposes and not for medicinal ones because of its toxicity
- *Euphorbia candelabrum* often take in water through their shallow, wide spreading roots and store it in their stems. the stored water is used gradually over time
- they have adapted to do the aforementioned process at a rapid pace, in order to take as much water as possible
- the plants evolved without leave, therefore they limit their water loss through transpiration.

Biologists DP1

TECH CASE STUDY 2024

Ученици наше школе Марија Бозало, Анђела Вучковић и Огњен Миросављевић, уз подршку професорке хемије Весне Васић, пријавили су се за такмичење Технолошка студија случаја „Tech case study 2024“ коју организује Технолошко-металуршки факултет Универзитета у Београду. Ово такмичење омогућава средњошколцима из целе Србије да тестирају своје инжењерске вештине кроз решавање стварних проблема.

Овогодишња студија случаја односи се на компанију која се бави прерадом кромпира и производњом чипса и која жели да унапреди своју производњу и позиционира се као лидер на тржишту Србије. Међутим, компанија се суочава са изазовима прекомерне потрошње воде и неефикасног коришћења кромпира и других сировина. Задатак ученика је да пронађу решења за смањење потрошње воде и ефикасније искоришћење кромпира и других сировина у производњи чипса. Циљ је смањење отпада и побољшање еколошког утицаја производног процеса.

Кроз такмичење, наши ученици ће имати прилику да се упознају са послом технолога и примене своја знања из хемије, екологије и економије, развијајући одржива решења која ће помоћи компанији да побољша ефикасност и допринесе очувању животне средине.

Ово искуство не само да омогућава ученицима да развијају аналитичке, креативне и тимске вештине, већ ће, надамо се, инспирисати наредне генерације да се пријављују на оваква такмичења и истражују могућности које инжењерске дисциплине пружају. Верујемо да ће наши ученици постићи изузетне резултате и на најбољи начин представити школу!

СПОРТСКИ ДАН

Данас, 12. септембра, на Ади Циганлији одржан је традиционални Спортски дан за ученике наше школе. Играли смо кошарку, одбојку и фудбал, а такође смо уживали и у бадминтону. Поред тога, возили смо бицикле и испробали аква-скијање. Време је било предивно, што је додатно допринело сјајној атмосфери и уживању свих присутних. Био је то одличан дан за забаву и физичку активност.

АНДРИЈА КОСТИЋ НА FIA MOTORSPORT ИГРАМА У ВАЛЕНСИЈИ

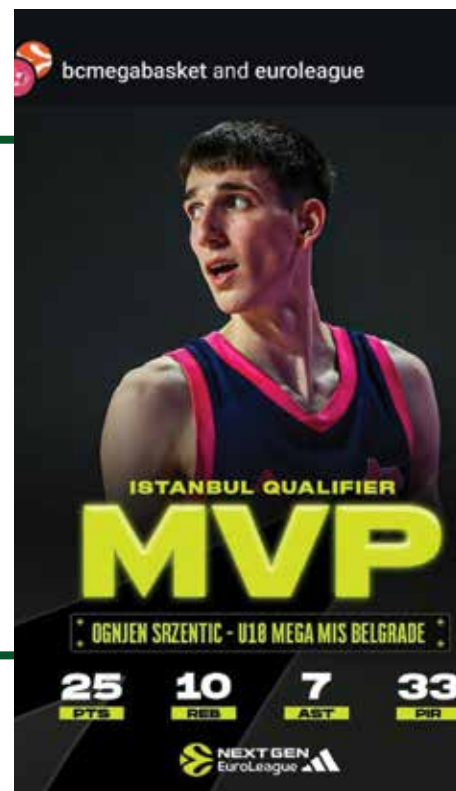
Чланови репрезентације Србије, међу којима је и ученик наше школе Андрија Костић, одмериће снаге са најбољим возачима из 104 земље на FIA motorsport играма у Шпанији. На овом престижном догађају, где ће се окупити више од 1.000 такмичара у 26 различитих дисциплина, наши репрезентативци учествују под окриљем Ауто-мото савеза Србије, који је члан Светске аутомобилске федерације.

„Велика ми је част што имам прилику да у дисциплини Формула 4 наступим на тако великом и значајном такмичењу какво је ово у Валенсији. Увек када наступам, било да је то у шампионату Формуле 4 или сад на FIA Motorsport Game, мој циљ је да победим и да учиним Србију поносном“, изјавио је Андрија Костић. Очекује нас најмасовније такмичење када је у питању аутомобилски спорт, пандан Олимпијским играма, јер ће се на једном месту окупити најбољи представници свих земаља света, који ће одмеравати снаге у различитим дисциплинама, а ми ћемо пратити и бодрити наш тим, и наравно Андрију!

НАШ MVP

Једна лепа вест из Истанбула, наш ученик четврте године Огњен Срзентић освојио је MVP награду на еуролигашком турниру овог викенда у Истанбулу у ком је учествовало 8 најбољих екипа У18. Огњен је на свим утакмицама бриљирао са просеком од 25 кошева.

Само напред, Оги!

OPEN 2024.

Наша ученица Ивона Вукмировић је 1. б. на 68. липањском турниру у Загребу освојила треће место у (прескакању препона). Поносни смо на нашу Ивону.

Italy 2024

Second CSI for me, had our first 125cm. A great lesson and experience in Italy*

ЗАВРШНА СВЕЧАНОСТ 2024.

У Мадленијануму 14.6. испратили смо XXI генерацију матураната уз прави ватромет музике, плеса, глуме, емоција. Програм је отворила директорка школе Ивана Вукмирица Баћановић, која је говорила о школи, успесима такмичара и овој посебној генерацији. Гости су уживали у представи Матта Миа, која је окупила велики број извођача који су функционисали као један. Талентовани глумци, певачи, плесачи показали су изузетан заједнички искорак из школске представе у професионални наступ. Вече се завршило дефилеом, говором ђака генерације Филипа Димитријевића, бацањем капица и филмом, којим се ова генерација опростила од школе.

ГОВОР ЂАКА ГЕНЕРАЦИЈЕ ФИЛИПА ДИМИТРИЈЕВИЋА

Добро вече, поштовани другари, наставници, родитељи и будуће колеге.

Част ми је да имам ову прилику да се обраћам вама и да одржим овај говор у име, не моје, већ наше генерације. Сада креће онај емотивни тренутак у којем мајке плачу, а очеви покушавају да суздрже сузе. Е па ја бих волео да прекинем ову традицију и да сви изађемо са осмехом, те ћу вам прво испричати једну анегдоту. Шетам улицама Прага и добијам позив од моје дивне разредне. У том моменту само размишљам о две ствари. Колико ће да ме опељеше за разговор од два минута у ромингу, и како да напишем овај говор.

Као да не постоје одговарајуће речи којим бих могао да опишем ове незаборавне четири године са вама у Руђеру. Учинили сте да Руђер за мене заиста постане други дом, где пријатељства цветају, а успомене се стварају. Током наше академске авантуре сусрели смо се са бројним изазовима и препрекама. Ипак кроз упорност и одлучност превазишли смо сваку препреку и постали бољи и зрелији људи. Данас стојимо као сведоци наше снаге и истрајности, заиста пуно истрајности на Диплома програму.

Не заборавимо огромну подршку коју су нам пружали наши наставници на овом путу. Они су нам били ослонац. Они су нам пренели знање и инспирацију. Не би Руђер био исти без њих, који нас нису научили само академске лекције, већ и животне лекције. Научили смо да ценимо знање, поштовање и самодисциплину као темеље за успех. Научили смо да је солидарност важна, да увек треба подржавати једни друге и радовати се туђим успесима. Такође смо научили како да избегнемо шетњу око хотела у три ујутру са разредним старешинама на екскурзији као и како не треба бежати са часова.

Док свако иде својим путем у даљи живот, опраштамо се од Руђера, од овог дивног поглавља живота. Али урадимо то са задовољством и узбуђењем за будућност која нас чека. На крају бих искористио речи нашег нобеловца Иве Андрића: „Толико је у животу било ствари којих смо се бојали, а није требало. Требало је живети.“ Нека наши путеви буду испуњени са безброј могућности и наставимо да остављамо позитиван траг на свет.

Хвала вам.

ПСИХОЛОШКИ КУТАК

Лудак, љубавник и песник – то су ти бића саздана сва од уобразиље. А шта је са науком?

Шта је креативност и какве су креативне особе? Шта заједничко види Шекспир код лудака, љубавника и песника?

Ако размислимо о одговору на ово питање, врло вероватно ћемо за пример узети велике уметнике и ствараоце који су својим талентом и упорношћу иза себе остављали дела вредна памћења. Заиста, пут од креативности до уметности врло је кратак. Ако покушамо да замислимо креативну особу, често помислимо на уметника, помало необичног,

повученог и замишљеног, који сваког трена може изнедрити уметничко дело, представу, песму или роман. Процеси који воде креативне људе се замишљају као нелогични, пуни неочекиваних скокова и маште. Зато не чуди то што је Шекспир пронашао нешто заједничко за лудака, љубавника и песника.

Срећом, разумевање креативности није сасвим препуштено репрезентацији креативне особе као „луде“ или бар необичне. Психолози су посвећивали озбиљну пажњу разумевању креативних процеса а бављење лудилом су оставили својим колегама. Чак су и мистериозно понашање креативних особа које су повучене, замишљане и посвећене својим идејама назвали „инкубацијом“ и тиме сасвим скинули вео мистерије са њих. У психологији, креативност за почетак значи способност генерисања великог броја идеја (Гилфорд, 1967). На пример, размислите о свим наменама за један свакодневни објекат какав је чаша. Већина људи може замислити чашу као начин да попију чај или воду, можда чак и да у њој држе оловке. Међутим ако сте креативни, психолози од вас очекују да замислите да се чашом може направити замка за бубе, прислушкивати неко у суседној соби, направити новогодишњи украс или капа за кућног љубимца. Приметићете да ове идеје нису само бројне (флуентност), већ чаша не мора бити само објекат у којем се нешто може чувати (оригиналност)

и она се може користити у најразличитијим контекстима (неки могу бити и негативни, као прислушкивање: флексибилност).

Да ли су ове карактеристике креативности присутне само код уметника и ствараоца? Психолози сматрају да нису! Када размислимо о мисаоним процесима који се сматрају креативним, ми у њима видимо продукцију идеја, њихову различитост и прилагођавање новим контекстима. Током историје науке, овакви мисаони процеси остали су запамћени а често су и „окретали наглавачке“ начин на који видимо свет и разумемо себе. Један пример је Ајнштајн који је својом теоријом релативитета ограничио примену до тада универзалних Њутнових физичких закона. У домену друштвених наука сетимо се Сигмунда Фројда, који је довео у питање узроке људског понашања, покретачке силе нашао у несвесном и штавише постулирао нагон уништења. Све у свему, изгледа да места креативним процесима има и у науци од математике до психологије.

Ајнштајну и Фројду се могу придружити и Никола Коперник, Чарлс Дарвин и многи други који показују флуентност, флексибилност и оригиналност у идејама. Ови процеси су често присутни, пожељни, чак и неопходни у науци. Тако смо од Шекспировог „лудак, љубавник и песник“ дошли и до „математичар, биолог, физичар и лекар“.

Завршићемо разматрање креативности разликом између креативног мисаоног процеса и креативног производа. Креативно мишљење није гаранција ни уметничког дела, ни научне теорије. Истраживања показују да је за креативан производ потребна подршка, сигурност и прилика а често и привилегија образовања. Да ли можемо да замислимо да је на месту Алберта Ајнштајна могао стајати неко други да је имао или имала исте прилике? То размишљање остављам читаоцима и читаатељкама.

Милица Скочајић, психолошкиња

АНТИЧКА ГРЧКА

Екскурзија, то је нешто што је омиљени део школске године сваког ученика, од првог разреда основне, до четвртог разреда средње.

Атина је главни град Грчке, пун античких локалитета знаменитих грађевина, река, места, неке од њих су Епидеурис, Акропољ, Коринт.

Првог дана у Атини, од аеродрома возили смо се до хотела, који се налазио у лепом делу Атине. Глифада је мала, окружена морем, палмама, шеталиштем поред обале. Кроз Глифаду смо прошетали и уживали у опуштајућим тренуцима.

Први дан је био кратак, пола дана одузео је лет, чекирање на аеродрому и све те досадне ствари. Другог дана по завршетку доручка, уморни смо се упутили у аутобус, којим смо се возили до центра Атине, такозваног Синтагма трга, прошетали смо кроз

град и кренули на Акропољ, који је најпознатија знаменитост Атине, са које се пружа нестваран поглед на цео град. Видели смо храм богиње Атине, Партенон, Ерехтејон, храм посвећен Атини и Посејдону, храм Атине Nike, мањи храм посвећен Атини, Театар бога Диониса...

Повратком са Акропоља добили смо слободно време у центру, сви су продужили према свом занимању. Након слободног времена враћамо се у хотел на вечеру, само што смо овог пута, пропустили шетњу Глифадом, по нашој одлуци.

Сутрадан, упутили смо се на дуг пут аутобусом, и видели канал Коринт, а након канала и сам Коринт, остатке Античке Грчке. Након Коринта, обилазак је следио у чувени Епидеурис, антички театар у близини Атине, који је барем мене највише фасцинирао, величином, акустиком и самим изгледом. Стари

град Нафплион је окружен прелепим морем, изграђен старинским стилем, који му даје додатну лепоту, по мом мишљењу, градић је туристички, али прелеп и вреди га посетити.

Након напорног дана, кренули смо у хотел где су већином сви, одмах заспали од умора.

Сутрадан смо обилазили Плаку, боемску четврт Атине. Мени се допао овај стари део Атине. На мене је оставио изванредан утисак. Ту смо добили слободно време, за шетњу, дружење и вечеру.

Сви уморни, мало касније седамо у аутобус и у полусну идемо назад у хотел. То је нажалост био последњи дан. Како се каже, свему лепом дође крај, али наравно биће још екскурзија, још искустава, још стечених пријатељстава и провода.

Матеја Трифуновић Ia

ПУТОВАЊЕ НА МАЛТУ

Мало али слатко острво Малта је дестинација на којој је мој разред коначно успео да се одмори. Смештени у живахном делу града Слиеми, где нас је укусна морска храна дочекивала после узбудљивих шетњи по Валети, Мдини и Golden Bay плажи. Валетине разнобојне улице су смештене на брдовитом крају, правећи јединствене стрме улице. Панораме су пружале иза сваког ћошка, нарочито нам се допала Дингли литица (слика испод). Мдина је стари једнобојни град.

Ротунда моста, или прикладније име "Miracle Dome", католичка је црква која није оштећена у бомбардовању 1942. Црква Светог Јована има још богатију историју, насликану на зидовима. Занимљив нам је био чест мотив костура и количина искоришћених златних листова. Golden Bay плажа пружила нам је забавне активности, као што су возња џет ски-ја, разне водене спортове и наравно упознавање Душка Пушка, што је генијално име слатког розе папагаја у слици испод.

Анђела Вучковић IV6

ПУТОВАЊЕ У ПУЉУ

На аеродром 29.9. нико није каснио, није ни била гужва. Слетели смо у диван сунчани дан у Барију. Након аеродрома, отишли смо у град Трани, обишли га са нашом водичицом Иваном. Потом смо поподне провели у Барију где смо обишли стари део града и јели најлепши сладолед зачињен воћем.

Дан други је био резервисан за целодневни излет МАТЕРА И АЛБЕРОБЕЛО. У Матери смо имали изванредну локалну водичицу Италијанку, која нам је испричала личну причу о судбини становника тог града. Алберобело је такође оставио велики утисак на све.

Дан трећи смо кренули на излет ОСТУНИ – ПОЛИЊАНО МАРЕ, на крају је остало време за шетњу модерним делом Барија.

Четвртог дана је планиран излет у град Леђе. Град је леп и сви смо се мало опустили од јурњаве претходних дана. Обишли смо стари део града, уживали у лепој атмосфери. Увече, након шетње по Барију, деца су изненадила Данила коме је био рођендан. Купили су тарту коју су послужили на рецепцији после поноћи.

Петог дана смо се вратили. Сви путници на овој екскурзији су били сарадљиви, хтели су да све виде, упију пејзаж, сликају, а и друже се... Сви градови које смо обишли су нестварно лепо. Деца су уживала. Нису негодовали што пуно ходају. Укупан број корака који смо направили није занемарљив. 85793 корака (65,04 километра).

До следећег путовања
трећаци и трећакиње

ПУТОВАЊЕ У СРЦЕ ЧЕШКЕ РЕПУБЛИКЕ

Друга године Гимназије „Руђер Бошковић“ недавно се вратила са узбудљиве екскурзије у Прагу, где смо уронили у богату историју и задивљујућу архитектуру овог града. Архитектонске знаменитости и величанствени замкови које смо посетили само су потврдили фасцинантну величину чешког културног наслеђа. Врхунац је била посета Карловим Варима, познатим по живописним бањским зградама и термалним изворима. Уживали смо у лепоти града и локалним деликатесима чешке кухиње. Наша авантура је настављена путовањем у Дрезден, где смо се дивили невероватно рестаурираној Богородичиној цркви (Frauenkirche). Незаборавао део нашег путовања било је и крстарење реком Влтавом, током кога смо уживали у погледима на обресе Прага и његове бројне мостове. Спој историје, културе и задивљујућих пејзажа учинио је ову екскурзију незаборавним искуством и оставио нас са дивним успоменама и дубоким поштовањем за чуда Централне Европе.

Милена Ђеклић 116

ПУТОВАЊЕ У СРЦЕ ЧЕШКЕ РЕПУБЛИКЕ

У четири ујутру се цела наша генерација нашла на Аеродрому „Никола Тесла“. У том тренутку није ми се ишло до Прага. Желела сам да будем код куће и да спавам у свом кревету.

Девет ујутру. Сви смо били у бусу и водич је кренуо да нам прича шта ћемо све гледати. Ја се нисам много концентрисала на то јер ме је више занимало какве ћу људе срести и каква ће атмосфера тамо бити. Зато желим да и вас одалим од знаменитости које можете и на интернету наћи и фокусирати вас на нешто што не можете.

Прво кад смо слетели сам приметила колико је хладно, али је атмосфера некако била топла. Људи различитих националности који су дошли са других крајева света да виде исто што и ја су чинили атмосферу топлијом. Осмеси са свих страна од породица које су дошле да се одморе су свима учинили пријатнију околину. Као да се већ знамо. Стражари испред катедрале који су успешно радили посао су добили друштво од људи који су се сликали са њима, тако да ни они нису били сами. Поред стражара налазио се витез који је делио своје мачеве и добро расположење свакоме ко прође. Он нам је улепшао дан. Други дан отишли смо у Карлове Вари. Тамо су нас задесиле гласне сирене и аларми. Ми смо се збунили и уплашили. На крају смо схватили уз помоћ наше разредне да је то само проба за ваздушни напад. То нам је учинило дан и искуство јединственим

и незаборавним. Док смо пролазили кроз Карлове Вари видели смо пуно старијих људи, заљубљених, како заједно из сувенирских чаша пију топлу воду из чесме како би се угрејали. И ако је падала киша то ми је улепшало и утопило дан. Трећи дан смо случајно наишли на продавницу колача. Фасада розе боје, са машницом и украсима добродошлице испред врата, колачићи прављени са љубављу и трудом стајали су на штанду у поверењу да их нико неће узети, нико их и није узимао. У продавници, тј. на штанду, радила је једна бака, која је имала чаробан осмех чим нас је видела. Дала ми је осећај као да долазим код баке на колаче. Четврти дан смо променили руту и отишли у Дрезден. Случајно се задесило да у октобру имају јесењи фестивал. Док смо пролазили, могли смо да видимо како људи продају топло вино да се угреју, разне алате и магнете. Али специфично један штанд је мени и мојим другарицама запао за око. На штанду су радили један стари брачни пар који поред дрвених кутлача, варјачи и кашика продаје даске за сечење. Моја другарица и ја смо купиле једне за породицу и она нам је жена открила да, уколико желимо може да нам врућим металом по дрвету напише име нама драгих, као поклон. Она није знала енглески, а ни ми немачки, али јој је довољан био наш осмех да види колико смо се одушевиле. Пети дан смо пре лета још једном имали шансе да одемо до центра и прошећамо. Ми смо одлучиле да послушамо водича и да се „изгубимо у Прагу“. Наравно имале смо мапу на телефонима па

смо znale отприлике где смо. Мало смо се збуниле, погрешно скретање тамо и погрешно скретање вамо, али нисмо зажалиле, јер смо налетеле на радњу ретро одеће. Кад смо ушле у радњу жена нам се насмејала. У радњи нису биле само ретро одећа, већ и старомодни сет за чајеве, заставе и радио из осамдесетих. Цела радња нас је вратила у прошлост док нисмо морале да кренемо. Надам се да вам је ово дало праву слику Прага и нашег искуства и да путовање нису само знаменитости које видите, већ и ствари које проживите.

Тара Манигодић IIа

ТЕСТ ОПШТЕ КУЛТУРЕ БРОЈ 43

1. Нушићев Народни посланик је комедија карактера, нарави или ситуације.
2. Зона Замфирова Стевана Сремца осликава патријархални живот у граду: Нишу, Смедереву, Београду, Врању.
3. Како се зову именице које имају само множину а значе једно (маказе, панталоне)?
4. Ко је аутор песама Залазак сунца и Јабланови?
5. Како се правилно пише становница Етиопије – етиопљанка или Етиопљанка?
6. Ко је аутор чувене античке трагедије Антигона?
7. При писању молбе, жалбе и приговора користи се: научни стил, административни стил, разговорни стил.
8. Стив Џобс је основао: Мајкрософт Снепчет Фејсбук, Епл
9. Птица феникс је симбол: мудрости, бесмртности, победе, храбрости
10. Који од наведених филозофа није представник рационализма: Декарт, Хегел, Лајбниц, Спиноза
11. Када се десио раскол хришћанске цркве: 1024. године, 1054. године, 1154. године, 1453. године
12. Која је појава унутар католичке цркве довела до противреформације: клинијевски ред, исихазам, протестантизам, неоплатонизам
13. Димитрије Туцовић је био: математичар, хемичар, гувернер, политичар и публициста
14. Када је српски краљ Стефан Душан крунисан за цара: 1355. године, 1349. године, 1354. године, 1346. године
15. Које године је срушен Берлински зид? 1989. године, 1988. године, 1992. године, 1990. године
16. Године 1896. барон Пјер де Кубертен обновио је Олимпијске игре у: Паризу, Лондону, Сент Луису, Атини
17. Ко је аутор књиге „Дон Кихот“? Пабло Неруда, Мигел де Сервантес, Хорхе Луис Борхес.
18. Роман „Дервиш и смрт“ написао је: Орхан Памук, Меша Селимовић, Иво Андрић
19. Који од наведених песника је представник романтизма: Лаза Лазаревић, Лаза Костић, Радоје Домановић, Стеван Сремац
20. Ко је добитник 62. НИН-ове награде за књижевност 2016. године? Владимир Кеџмановић, „Осама“, Љубица Арсић, „Рајска врата“, Драган Великић, „Иследник“, Светислав Басара, „Анђео атентата“
21. Ко је актуелни првак света у фудбалу?
22. Колико кругова се налази на олимпијској застави? 3, 5, 7, 9.
23. Оперу „Кармен“ компоновао је: Ђакомо Пучини, Жорж Бизе, Рихард Вагнер, В. А. Моцарт.
24. Бог Марс је у грчком пантеону једнак: Зевсу, Аресу, Хефесту, Минерви.
25. Колико је јахача Апокалипсе описано у књизи Откривење Јованово“: 3, 4, 5, 10.
26. У којој држави се налази вулкан Етна? Италија, Грчка, Шпанија, Египат.
27. Која држава се не налази на територији Леванта: Сирија, Израел, Египат, Тунис?
28. Која земља је још позната под називом Персија? Ирак, Иран, Саудијска Арабија, Сирија.
29. Када на вестима чујемо да је дошло до депресијације валуте то значи да је дошло до: девалвације, инфлације, дефлације, смањење ексконтне стопе.
30. Сажет и јасан говор назива се: латински, лаконски, латински, ерудиција.
31. Који наслов спаја Рембранта и Данила Киша? Час антомије, Ноћна стража, Пешчаник.
32. Одвојена дрвена дворишна кућа без прозора, издвојена за младенце је вајат.
33. Инструмент за мерење надморске висине је алтиметар.
34. Шта је екуменизам?
35. Ко је аутор слике Девојка са бисерном минђушом?
36. Шта је џет лег (Jet leg)?
37. Истраживачки центар CERN се налази у: Швајцарској, САД, Индији.
38. Која два фудбалера су поделила титулу најбољих фудбалера 20. века?
39. Композицију Влтава је написао композитор _____.
40. Како се зове јапански аутор који је написао роман „Морнар који је изневерио море“?

Припремила Катарина Урошевић

АКТИВИРАЈ КЛИКЕРЕ

1. Ако воз дугачак 100 метара путује брзином од 100 метара у секунди кроз тунел дугачак сто метара, колико ће му дуго требати да потпуно изађе из тунела?

2. Компанија за селидбе у камион може да стави или 8 великих или 10 малих кутија са намештајем. Ако се зна да су превезли тачно 96 кутија, и да је број већих кутија већи од броја мањих, колико камиона са кутијама је превезено?

3. Одређени број карата је изгубљен из класичног шпила. Ако се шпил равномерно подели између 4 особе, три карте ће остати као вишак. Ако

се шпил подели између 3 особе преостану две карте, а ако се подели између 5 особа такође преостану 2 карте. Колико карата је изгубљено?

4. Имате 12 штапића једнаке дужине. Да ли се без ломљења и савијања штапова од њих могу направити тачно три коцке једнаке површине?

5. Табла за шах има 64 идентична поља. Ако се на прво поље стави једно зрно пиринча, на друго два, на треће четири и тако даље дуплирајући вредност на предходном пољу, колико ће зрна пиринча бити на последњем пољу табле?

1	2	4	8	16	32	64	128
256	512	1024	2048	4096	8192	16384	32768
65536	131072	262144	524288	1048576	2097152	4194304	8388608
16777216	33554432	67108864	134217728	268435456	536870912	1073741824	2147483648
439804672	879609344	1759218688	3518437376	7036874752	14073749504	28147499008	56294998016

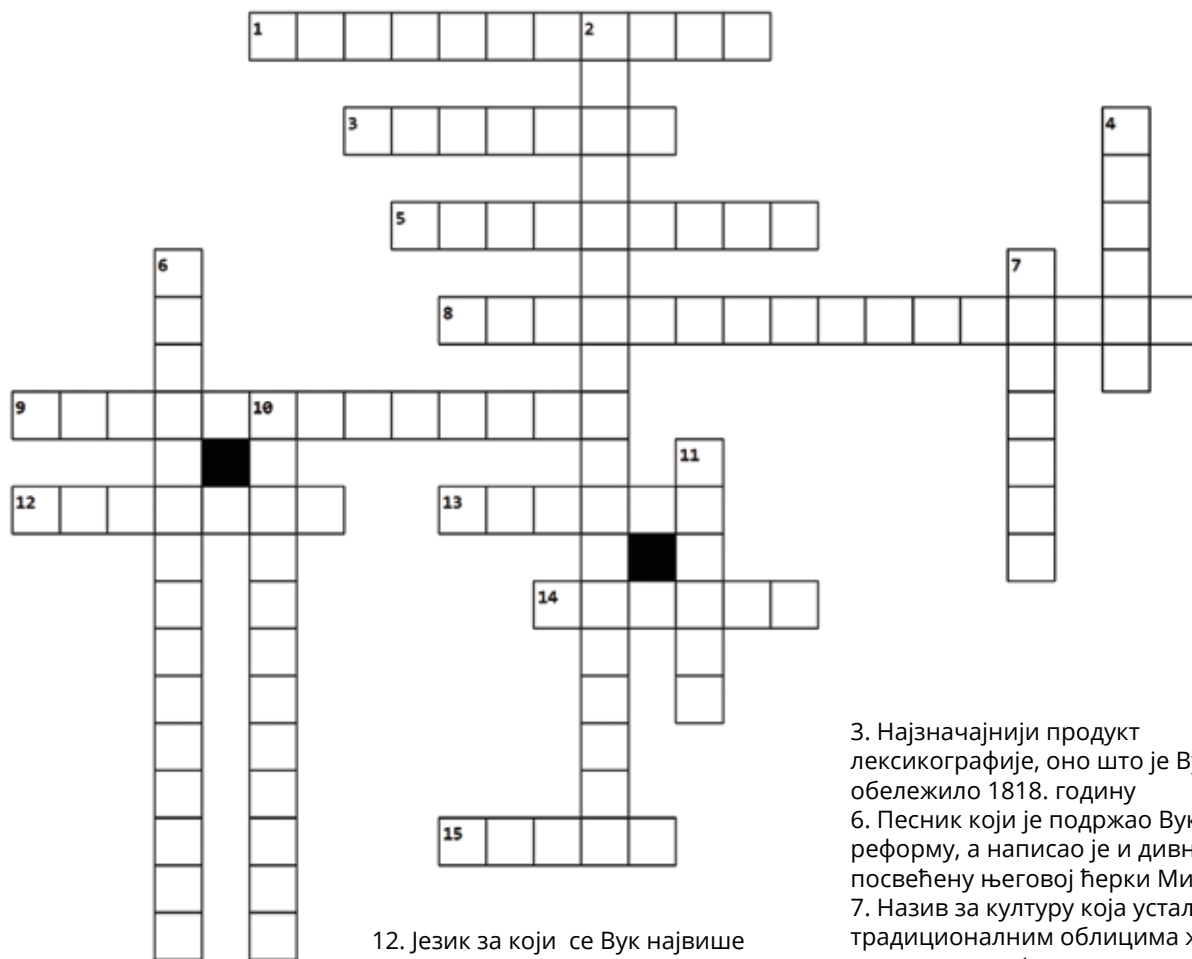
6. У кутији има 6 лоптица истих димензија од којих су 5 исте тежине, а једна лакша од свих других. Ако од апаратуре имате само терезије (вагу са две стране) колики је минимални потребни број мерења да се пронађе лакша лоптица?

7. Сат показује да је време 15.20. Колики је угао између казаљке која показује сате и минуте на оваквом сату?

8. Ако 3 мачке за 3 минута улове 3 миша, за колико ће времена 80 таквих мачки уловити 80 мишева?

Петар Толимир IIb

Усправно

1. Група људи која се борила против Вуковог увођења слова Ј у Рјечник.
3. Град у коме је Вук сахрањен?
5. Како је Вук назвао своју прву граматику?
8. Писац ког је Вук највише критиковао?
9. Најзначајнији Вуков помагач у првој половини његовог рада.

12. Језик за који се Вук највише залагао.
13. Какав је Његошев „вијенац“?
14. Један од Вукових гуслара, добио је надимак Старац.
15. Како је Вук називао приче у којима нема чудеса (новеле, шаљиве приче итд.)?

Водоравно

4. Језик на коме је Вук замерао писцима свог времена и против кога се борио

3. Најзначајнији продукт лексикографије, оно што је Вуку обележило 1818. годину
6. Песник који је подржао Вукову реформу, а написао је и дивну песму посвећену његовој ћерки Мини.
7. Назив за културу која устаљеним традиционалним облицима живи у неком народу (плес, ношња, игре, књижевност), а што је Вук сакупио целог свог радног века.
10. Назив за епске песме, које Вук тумачи као оне које се казују и у којима је суштина у значењу, а не само ради разговора.
11. Ајдуку Вељку Петровићу Вук је посветио.

Аутор Стефан Тодоровић, професор српског језика и књижевности

ДА ЛИ СТЕ ЗНАЛИ?

1. Облак је тежак око милион тона.

Обично има запремину од око 1 km^3 и густину од око 1.003 kg po m^3 — то је густина око 0,4 процента нижа од ваздуха који га окружује (овако може да плута).

2. Жирафе имају 30 пута веће шансе да их погоди гром него људе.

Постоји само пет добро документованих смртоносних удара грома на жирафе између 1996. и 2010. Међутим, због тога што је популација врсте у том периоду

имала само 140.000, то чини око 0,003 смрти од грома на хиљаду жирафа сваке године. Ово је 30 пута више од еквивалентне стопе смртности код људи.

3. Идентични близанци немају исте отиске прстију.

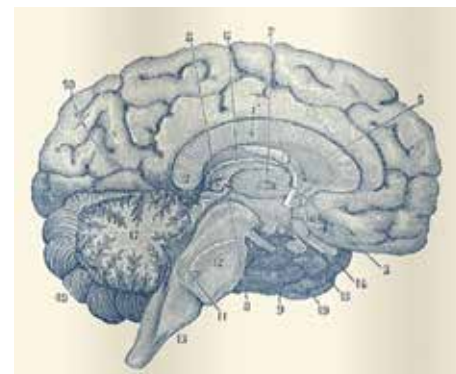

То је зато што фактори животне средине током развоја у материци (дужина пупчане врпце, положај у материци и брзина раста прстију) утичу на ваш отисак прста.

4. Земљина ротација мења брзину. У ствари се успорава.

То значи да се, у просеку, дужина дана повећава за око 1,8 секунди по веку. Пре 600 милиона година, дан је трајао само 21 сат.

5. Ваш мозак стално једе сам себе.

Овај процес се назива фагоцитоза, где ћелије обавијају и троше мање ћелије или молекуле да би их уклониле из система. Не брините! Фагоцитоза није штетна, али помаже у очувању ваше сиве материје.

6. Просечна боја Универзума се зове 'космички latte'.

У студији из 2002. године, астрономи су открили да је светлост која долази из галаксија у просеку добијала беж боју која је блиска белој.

ДА ЛИ СТЕ ЗНАЛИ

7. Животиње могу да доживљавају време другачије од људи.

Мање животиње доживљавају свет око себе као да се креће спорије од људи. Даждевњаца и гуштери, на пример, доживљавају време спорије од мачака и паса. То је зато што перцепција времена зависи од тога колико брзо мозак може да обради долазне информације.

8. Вода можда није мокра.

То је зато што већина научника дефинише влажност као способност течности да одржи контакт са чврстом површином, што значи да сама вода није мокра, али може да овлажи друге предмете.

9. Једном је кокошка живела 18 месеци без главе.

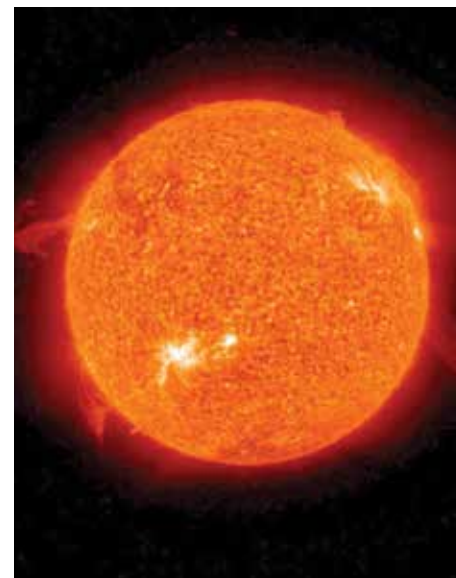
Невероватан подвиг кокошке Мајк забележен је још 1940. у САД. Преживла је јер јој је југуларна вена и већина њеног можданог стабла остала је углавном нетакнута, обезбеђујући довољно мождане функције за преживљавање. У већини случајева, пилићи без главе угину за неколико минута.

10. Ношење кравате може смањити доток крви у мозак за 7,5%.

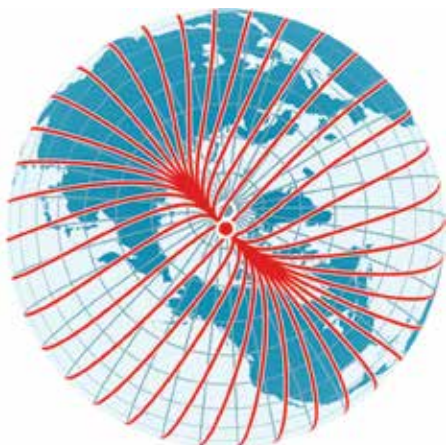
Студија из 2018. показала је да ношење кравате може смањити доток крви у ваш мозак до 7,5%, што може изазвати вртоглавицу, мучнину и главобољу. Они такође могу повећати притисак у вашим очима ако су превише затегнути и одлични су у преносу клица.

11. Сунце производи звук, али га не чујемо.

У облику таласа притиска, Сунце ствара звук. Таласна дужина таласа притиска са Сунца мери се стотинама километара, међутим, што значи да су далеко изван домета људског слуха.

12. Земљини полови се крећу.

Овај магнетни преокрет Северног и Јужног пола догодио се 171 пут у последњих 71 милион година. Закаснили смо за преокрет. То би могло доћи ускоро, јер се Северни пол креће брзином од око 55 километара годишње, што је повећање од 15 км годишње до 1990.

13. Заправо можете умрети од смеха.

Неколико људи је умрло од смеха, обично због интензивног смеха који изазива срчани удар или гушење.

14. Мрави немају плућа.

Уместо тога, дишу кроз отворе, девет или десет малих отвора, у зависности од врсте.

15. Банане су радиоактивне.

Због тога што је богата калијумом, свака банана је заправо благо радиоактивна захваљујући томе што садржи природни изотоп калијум-40. Занимљиво је да ваше тело садржи око 16 mg калијума-40, што значи да сте већ око 280 пута радиоактивнији од банане. Сваки вишак калијума-40 који добијете из банане се излучује у року од неколико сати.

16. Познато је да глуви људи користе знаковни језик у сну.

Студија случаја 71-годишњег мушкарца са поремећајем брзог покрета очију и тешким оштећењем слуха показала је да у сну течно користи знаковни језик, а истраживачи су могли да стекну представу о томе о чему је сањао захваљујући тим знаковима.

17. Морске звезде немају тела.

Заједно са другим бодљикашима (мислите на морске јежеве и пешчане доларе), њихова цела тела су технички класификована као главе.

18. Рибе формирају уредне редове у хитним случајевима.

Приликом евакуације кроз уске просторе у скицираним ситуацијама, јата неонске тетра рибе чекају у реду да се не сударе или зачепљују линију. Научници су ово понашање протумачили као показивање да рибе могу да поштују друштвена правила чак и у хитним случајевима, за разлику од нас људи.

19. Инсекти могу летети до 3,25 km изнад нивоа мора, најмање.

Утврђено је да алпски бумбари живе на чак 3,25 km надморске висине и чак могу да лете у лабораторијским условима који реплицирају густину ваздуха и ниво кисеоника на 9 km – што је само више од Монт Евереста.

20. LEGO коцке боље подносе компресију од бетона.

Обична пластична LEGO коцка може да издржи тежину 375.000 других коцкица пре него што поквари. Ово би вам, теоретски, омогућило да изградите торањ висине 3,5 km. Међутим, повећање овога на цигле величине куће коштало би превише.

Приредио Александар Василић IIIБ

XV MEMORIЈАЛНИ ТУРНИР „АХМАД ИСАК“

Руђер је и ове године, у четвртак, 24. октобра 2024, одржао Меморијални турнир „Ахмад Исак“ са учешћем ученика из XIV и IX београдске гимназије. Играли смо кошарку, одбојку, стони-тенис и шах уз музику а за оне који нису играли спортове било је доступно послужење, али наравно и одлично друштво. После три сата озбиљних мечева и рунди, прогласили смо следеће победнике: Кошарка: XIV београдска гимназија (1. место), Гимназија „Руђер Бошковић“ (2. место), Екипа „Ахмад Исак“, Гимназија „Руђер Бошковић“ (3. место), Одбојка: XIV београдска гимназија (1. место), IX београдска гимназија (2. место), Гимназија „Руђер Бошковић“ (3. место), Стони-тенис: Коста Несторовић (1. место, XIV београдска гимназија), Андреј Дардић (2. место, Гимназија „Руђер Бошковић“), Вук Аћимовић (3. место, Гимназија „Руђер Бошковић“), Шах: Огњен Јовић (1. место, XIV београдска гимназија), Јегор Сиделников (2. место, Гимназија „Руђер Бошковић“), Diogo Madeira Sapha (3. место, Гимназија „Руђер Бошковић“). Желимо да се захвалимо ученицима XIV и IX гимназије, њиховим наставницима, као и свима осталима који су учествовали на турниру. Као и сваке године, забавили смо се и радујемо се што ћемо следеће године поново одржати Меморијални турнир „Ахмад Исак“ (који ће бити 16. по реду)! За дивне фотографије су биле задужене наше Маша Алвировић IVб и Бела Прерадовић IIIа.

Александар Васић IIIб

DANCE CLASSES

Description and Goals

I'm joining the school's dance program this year. The classes will mix different dance styles with creating our own choreography, and we'll perform as a group. While learning the technical side of dance, I'll also get to explore artistic expression and learn about different dance traditions.

My goals are pretty straightforward: Work on flexibility, build core strength for better control, improve coordination and balance, fix my posture and build up enough stamina to get through full routines.

I think it'll be challenging but worthwhile. The mix of physical training and creative work seems like a good fit for what I want to learn.

Learning Outcomes:

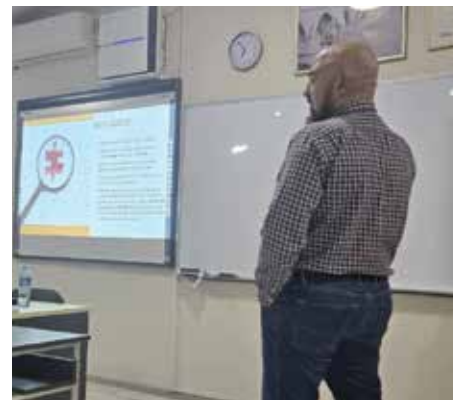
Persevere in action
Undertake challenges that develop new skills
Working collaboratively with others

Aleksandar Vasilić IIIb

ТРИБИНА ЗА РОДИТЕЉЕ

Током протекле недеље започели смо са серијом трибина намењеној родитељима на тему одрастања, адолесценције и породичног живота. Имали смо велико задовољство да угостимо психолога Владимира Боровницу и учествујемо у трибини Трансформације у адолесценцији као потенцијал за промену. Владимир Боровница долази са Одсека за адолесцентну психијатрију и психотерапију Клиничко болничког центра Драгиша Мишовић. Његово искуство у раду са породицама било нам је изузетно вредно у разумевању промена и потреба у породицама са адолесцентом.

ПАРАОЛИМПИЈСКИ ШКОЛСКИ ДАН „ХУМАНОСТ НА ДЕЛУ У ДЕЧИЈЕМ ОДЕЛУ“

У дворишту школе „Руђер Бошковић“, у четвртак 7. новембра, одржан је једанаести по реду Параолимпијски школски дан, у оквиру традиционалне хуманитарне манифестације „Хуманост на делу у дечијем оделу“. И ове године ученици наше школе са својим учитељима и наставницима припремили су традиционалну продајну изложбу, а овогодишња средства наменили смо Фондацији Новак Ђоковић.

Наши пријатељи из Параолимпијског комитета Србије, својом подршком увеличали су и улепшали овај догађај. Догађај су подржали и наши вишегодишњи сарадници из Дневног боравка Чукарица, центра за смештај и дневни боравак деце и омладине ометене у развоју.

Организовани су и музички кутак, изложба креативних радова наших ђака и хуманитарна продаја колача. Спорт ни ове године није изостао. На Руђеровим теренима кроз надметања у кошарци и стоном-тенису, уживали смо у спортским активностима заједно са нашим параолимпијцима. Захваљујемо свима који су подржали нашу манифестацију и помогли нам да ми помогнемо онима којима је наша помоћ потребна.

Ауторка и аутор дивних фотографија су Маша Алвировић IVБ и Александар Василић IIIБ

КОНФЕРЕНЦИЈЕ „БУДИ ДЕО РЕШЕЊА – КАКО ВАСПИТАВАМО ЕМОЦИЈЕ“

Ове недеље посетили смо Нови Сад. Наше Нена Шурлан, Слађана Ристић и Милица Скочајић биле су на конференцији посвећеној емоцијама и бризи о њима у школи. Учествовале су и у радионици намењеној осмишљавању недеље сећања и заједништва.

НЕДЕЉА МЕНТАЛНОГ ЗДРАВЉА У ГИМНАЗИЈИ „РУЂЕР БОШКОВИЋ“

Као и сваке године, Међународни дан менталног здравља, 10. октобар, у нашој гимназији прослављамо кроз посебне програме, укључујући ученике и ученице свих разреда.

Одељења првог разреда су са наставницима књижевности и школским психологом уз чај и послужење разговарали о значају менталног здравља током одрастања, уз посебан осврт на школско окружење и улогу коју он има за њих. Наши ученици и ученица другог разреда су се кроз радионицу са професоркама биологије и психологије упознали са различитим факторима у развоју проблема са менталним здрављем, али и са факторима који нас штите и помажу у сусретању са свакодневним стресорима. Иста група је током недеље у којој смо обележили овај празник, ишла у шетње Кошутњаком, посвећене менталном здрављу у склопу својих часова историје и психологије.

Ученици и ученице трећег и четвртог разреда су учествовали у дискусији на тему значаја плеса и физичке активности за ментално здравље, а мала група ученика и ученица психологије на Диплома Програму је посветила своје часове разумевању депресије и анализи фактора који доприносе њеном настанку.

Циљ ових програма је да у безбедном и отвореном окружењу слободно дискутујемо о темама које су значајне за наш свакодневни живот. Као и ранијих година, поносни смо на наше ученике и ученице због показане зрелости и спремности да анализирају ове теме, отворено нуде своје предлоге за побољшање менталног здравља свих нас и самостално иницирају програме које ћемо остваривати у будућност.

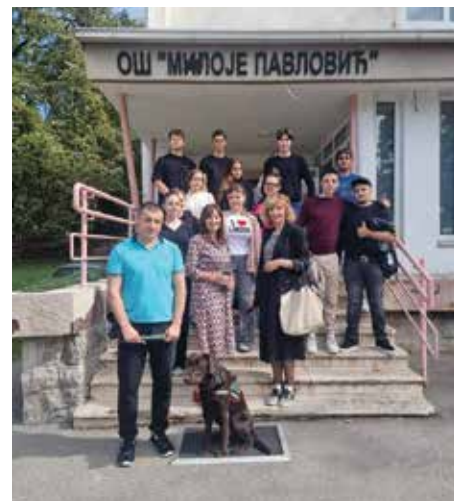
МЕЂУНАРОДНИ ДАН ОСОБА СА ИНВАЛИДИТЕТОМ

Међународни дан особа са инвалидитетом је 3.12. Тог дана смо били позвани у Основну школу „Милоје Павловић“ да присуствујемо обележавању овог значајног датума. Провели смо дивно пре подне, окружени веселом, радозналом децом, њиховим наставницима и васпитачима, а посебан утисак на нас је оставио предивни терапијски пас Моко, са којим смо се поиграли. Договорили смо се да наставимо дружење кроз разне заједничке активности, па ћемо ускоро имати и заједничку изложбу ликовних радова.

ПАС МОКО

У четвртак, **19. октобра**, имали смо још један занимљив **CAS**. Овога пута смо ишли у посету Основној школи „Милоје Павловић“ која се налази у нашем комшилуку. Разлог посете је био више него узбудљив. Ишли смо да упознамо терапијског пса, кога је школа купила од наше хуманитарне донације. Новац за помоћ школи смо прикупили тако што смо одиграли представу у Културном центру Чукарица, прошлог пролећа, а публика је донирала кроз куповину карата за представу. Пас је стигао из специјалног тренинг центра у Мађарској и дресиран је за рад са децом која имају различите потешкоће у развоју. Предиван је, паметан, послушан, нежан. Сви смо били одушевљени и много нам је драго што смо помогли другарима из ове школе да им боравак тамо сваки дан буде занимљив и забаван уз прелепог љубимца.

МУЗЕЈ СРПСКЕ ПРАВОСЛАВНЕ ЦРКВЕ

У понедељак смо имали занимљив заједнички час историје, верске наставе и религија и цивилизација. Час није одржан у учионици, него у Музеју српске православне цркве, чија поставка је оставила велики утисак на нас. Све што је тамо изложено смо могли да повежемо са градивом које учимо на поменутиим часовима, од црквених реликвија, до значајних писаних историјских извора, као што је Јефимијина Похвала кнезу Лазару. Радујемо се следећем оваквом часу!

Ученици треће и четврте године националног програма

WORKSHOP ON GENDER EQUALITY

On Wednesday, December 4th, our students visited the House of Jevrem Grujić and the “Great Women in Serbian Culture” exhibition. As part of the visit, they had the opportunity to talk to The Commissioner for the Protection of Equality, Brankica Janković, and participate in a workshop led by Jelena Dadić. The workshop focused on analyzing gender (in)equality in various contexts, and our students discussed topics such as growing up, school, and even work.

ОКРУГЛИ СТО СА БЕОГРАДСКИМ СРЕДЊОШКОЛЦИМА И СРЕДЊОШКОЛКАМА

Округли сто са београдским средњошколцима и средњошколкама је традиционално одржан и ове јесени у нашој школи. Ове године, одржали смо га у оквиру манифестације Новембар - месец филозофије. У гостима су нам били ученици и професори из Девете, Десете, Четрнаесте и Земунске гимназије, као и Техно-арт уметничке школе. Атмосфера је била сјајна, а учесници веома инспирисани да размењују идеје и стичу нова знања на креативан начин.

ФИЛОЗОФСКА ОЛИМПИЈАДА

На Интернационалном филозофском такмичењу, **Baltic Sea Philosophy Essay Event 2024**, у организацији неколико финских и норвешких асоцијација, а под покровитељством Унеска, наш ученик четвртог разреда, Јован Радојковић, добио је почасну медаљу. Честитамо Јовану на знању и вештинама филозофске аргументације, који су омогућили да његов есеј буде издвојен у огромној конкуренцији радова који су се такмичили.

Похвале и за Машу Алвировић и Олгу Бабенко, које су такође учествовале на овом значајном такмичењу.

4. "Not only is there no contradiction between dependence and liberation; there is no other way to pursue liberation but to 'submit to society' and to follow its norms. Freedom cannot be gained against society."

Liberation for the individual is the space to explore everything available, the lack of restrictions and the support from the environment through breaking away from nonexistent limits instilled by other people. However, the individual is not in charge of the domain of liberty; rather, it is the other people around the individual who obstruct and create the borders around the freedom of the individual to experience and determine the wider aspect of liberation. Modern expectations and societal norms illustrate this. There is an abiding dependency and a social contract (Hobbs) that establishes the relationship between the individuality of a person, the wider society and the accepted freedom. However, the question here lies in the duality of a binding social contract. This essay will aim to explore how the construction of a social contract and acting under it is the only way to pursue the reality of the concept of liberty in a contemporary sense rather than abolishing the boundaries socially put in place. Liberation is defined by its absence. The point made here is that for liberation to exist, there must exist some form of oppression of one's freedom. The social contract and the societal norms define this sort of oppression, and the individual becomes inspired to break away from them. For instance, if everyone was completely free to do whatever they wanted, there would

be no concept of liberation as it would simply be redundant. However, the suppression of your freedom leads to the waking of your liberty. The liberation can only be achieved through overcoming its denial. Hence, the only way in which a person can pursue liberty is to not have it. By implication, the dependence on other people, institutions and rules, the only way to seek liberation is to understand what it is you are seeking. Ultimately, it is the disunion from any preclusion that is being pursued. On the other hand, another perspective would argue that liberation is something that does not need to be experienced but simply a state of existing in full control of oneself. Simply isolating the individual from everything that suppresses him would create the conditions for an environment of liberty. The independence would create a disassociation from dependence, which would distance the individual from suppression, and in a reductionist manner, this would lead to liberation. In addition, there often exists an undermined rationale which emphasizes the personal aspect of liberation. To link this to the prompt, by deciding to align one's perception of liberation to that of which society decides, then 'submitting to society' would truly result in liberation, as accepting the fact that you are not free would free you of exactly that. Making peace with not being completely free can bring a sense of freedom to the individual. This suggestion also, in a way, brings attention to the hegemonical in society. Winning against the status quo and liberating yourself is almost impossible, as society

has organs in place that ensure that everyone falls within line. This sort of complacency can also be dangerous as it does not discourage the change from the exterior (society), but rather encourages the change from the interior (individual). Therefore, allowing yourself to swim with the tide and limiting your liberation to fall within the definition outlined by society is the only reliable way to focus on what you can do personally to pursue liberation. Liberation asks the individual to explore the concept itself. For someone, liberation can be much less than what it is for another. Prior experiences and the attitude of the person impact the ways in which liberation is pursued. In this case, the practical and the theoretical versions of liberation do not meet and the practical simply results from the abolishment of the theoretical, leading to the conclusion that the only way in which liberation can be achieved is through concordance. This is because the only thing an individual has in power is how they will approach the concept of liberation.

Jovan Radojković - Rudjer Boskovic, Serbia

Prompt: 2. “Accept the fact that the achievement of your happiness is the only moral purpose of your life, and that happiness- not pain or mindless self-indulgence- is the proof of your moral integrity, since it is the proof and the result of your loyalty to the achievement of your values”

Ayn Rand (1905-1982), *Atlas Shrugged* (1957), Random House, p.1059.

Ayn Rand’s quote encourages us to think deeply about how happiness, morality, and personal values are connected. It asks what happiness really is and how it relates to our responsibilities to ourselves and others. This question leads us to consider Rand’s philosophy of Objectivism, which states that seeking our own happiness is not just a personal goal but also an important moral duty.

Rand believes that happiness is the main goal of life, which is closely tied to the idea of individualism. She argues that everyone has the right to chase their own happiness based on what they value and want. This view goes against traditional ideas about morality that often focus on self-sacrifice or putting others’ needs first. For example, many ethical theories, like utilitarianism, prioritize the greater good or the happiness of most people, often asking individuals to give up their own happiness for others. In contrast, Rand’s philosophy states that true morality comes from pursuing one’s own happiness, as long as it doesn’t harm others. She argues that personal happiness is linked to moral integrity; finding happiness is not just a selfish act but shows a commitment to living by one’s beliefs.

Moral integrity means sticking to your principles and values and acting in a

way that you believe is right and fair. It requires honesty, fairness, and being accountable for your actions and decisions. For Rand, having moral integrity is important because it connects personal happiness to doing the right thing. When people act with moral integrity, they make choices that align with their core values, leading to a deeper sense of fulfillment. This link between happiness and moral integrity shows that true happiness can only be found when you stay true to your beliefs and values. An example of moral integrity is Malala Yousafzai. After surviving an assassination attempt by the Taliban for speaking up for girls’ education, she bravely continued to fight for the right to education for all children. Even though she faced threats and pressure to be quiet, she stayed true to her beliefs. Her strong commitment not only made her feel fulfilled but also inspired millions of people to support education and equality. Malala’s actions show that having moral integrity means standing up for what is right, even when it’s dangerous. In other words, you can’t seek your happiness without respecting your own ethical standards.

To better understand Rand’s idea, it’s important to tell the difference between real happiness and mere indulgence. Rand says that “happiness—not pain or mindless self-indulgence—is the proof of your moral integrity.” This means that seeking happiness is not about chasing fleeting pleasures but about finding deeper satisfaction from living true to your values. In Rand’s view, real happiness comes from achieving your goals and fulfilling your potential. This view highlights the need for self-awareness and personal growth. When people act according to their core values,

they build a sense of integrity that leads to true happiness. For example, an artist who works hard at their craft and enjoys creating meaningful art experiences real happiness, while someone who only seeks fun through partying may only feel satisfied for a short time.

Interpretations of happiness can differ a lot depending on personal views and cultural backgrounds. For some people, happiness is linked to outside accomplishments like wealth, success, or being recognized by others. For others, it comes from inner feelings such as contentment, fulfilment, and connections with other people. In philosophical discussions, happiness is seen in various ways. For example, hedonism links happiness to pleasure and avoiding pain, while eudaimonia focuses on living a good and virtuous life true to oneself. Rand's view of happiness focuses on being rational and driven by values. She believes that true happiness comes from reaching one's potential and living authentically, rather than just chasing temporary pleasures. This broader view recognizes that happiness isn't just a short-lived feeling but a lasting state that comes from aligning your actions with your values. Moreover, Rand's quote prompts us to consider the potential consequences of prioritizing happiness. In a society that often glorifies selflessness and communal sacrifice, Rand's philosophy may be seen as controversial. While we may argue that a focus on personal happiness can lead to egotism or a lack of empathy toward others, we must also acknowledge that true happiness cannot be achieved at the expense of others. When individuals act in alignment with their values, they contribute positively to society. In this way, pursuing personal happiness can

go hand in hand with being responsible and ethical. For instance, when a business owner works to create a successful company, they are not only reaching their own goals but also creating jobs and helping the economy. An example is Elon Musk, whose companies like Tesla and SpaceX aim to innovate and improve technology while also creating numerous jobs and opportunities for others. This, in turn, benefits others in the community. Rand also highlights the importance of reason and rational self-interest in achieving happiness. She believes that people should use their ability to think clearly to understand their values and pursue them in meaningful ways. This approach encourages individuals to think critically and take responsibility for their choices, considering how those choices affect their happiness. According to Rand, pursuing happiness rationally leads to a more productive and satisfying life, one that is based on reality and aligned with what people truly want. Rand's philosophy has implications that go beyond individual fulfilment and call for a re-evaluation of society standards. In a culture that frequently promotes shame or guilt as the foundation for moral behaviour, Rand's emphasis on self-interest encourages people to embrace their own objectives and goals. This shift in attitude has the potential to boost innovation, creativity, and productivity by allowing individuals to pursue their passions without fear of being judged or condemned. Rand promotes a more lively and dynamic society by redefining morality to focus on personal pleasure, allowing individuals to express themselves and contribute to the common good in ways that align with their ideals. In conclusion, Ayn Rand's view that

happiness is the main goal of life challenged traditional ideas about morality and personal fulfilment. She argues that achieving happiness reflects one's moral integrity, encouraging people to think about their values and what matters to them. This leads to important questions about what happiness really means and how it connects to our responsibilities to ourselves and others. Ultimately, Rand makes a strong case for why individual happiness is essential to ethical living, promoting a life guided by personal values and genuine fulfilment. This pursuit not only improves individual lives but also creates a community where people can support each other, grounded in respect and a shared commitment to the values that bring them happiness.

Maša Alvirović - Rudjer Boskovic, Serbia

Topic 2: "Accept the fact that the achievement of your happiness is the only moral purpose of your life, and that happiness – not pain or mindless self-indulgence – is the proof of your moral integrity, since it is the proof and the result of your loyalty to the achievement of your values"

Is moral integrity rooted in the achievement of individual happiness, as it is claimed in the provided citation by Ayn Rand?

To start with, I would like to simplify the citation of Rand by highlighting its essence. My interpretation of the topic's 2 claim is that moral integrity can be only achieved by obtaining your own happiness. This essay will provide arguments and counterarguments to its

claim before reaching a conclusion. Morality and its true meaning have been debated for thousands of years: from Plato debating the existence of one true moral code, and Aristotle claiming that the true purpose of life is to achieve fulfilment, to Nietzsche's idea that conventional morality (morality accepted by the group of people, e.g. European Christian morality promoting humbleness) is made up by the powerless and thus you should not blindly agree to it.

I would like to start with the arguments agreeing with the claim of Ayn Rand. Utilitarianism proposes that to see if the action is moral (or, in other words, good) you have a formula: pleasure that this action would bring minus pain. The bigger the answer - the better the action. This goes in accordance with the idea of happiness being the indication of morality: pleasure leads to happiness in most cases. However, even this assumption might not always be true, as happiness can come from a lack of knowledge. For example, let us imagine a person from a developed country, who ordered something from a large multinational corporation. This will provide some happiness to a person, who just bought a dress 10 times cheaper than it would be to buy it in the local shop. However, the person might have no idea why this dress was so much cheaper, for example, it could have used child labour, unfair working conditions or overall exploitation of the Orient. Therefore, in accordance with the Utilitarian formula pain inflicted on the workers is greater than the pleasure it gave to the consumer. Thus, the action is immoral. Let us not forget that the person who ordered this dress is clueless about its production,

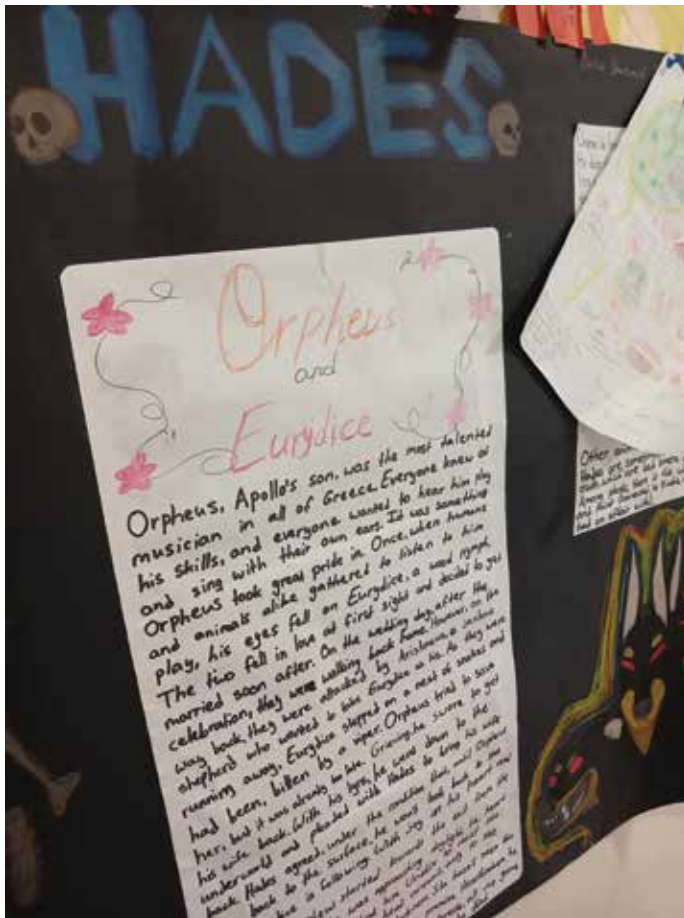
then their happiness is unaffected and thus according to Ayn Rand's claim, their happiness proves their moral integrity. Many people, however, will disagree: in our times, when any information can be achieved within a couple of minutes of Googling, it is the responsibility of a customer to ensure the moral integrity of the corporation they support by giving money to. Therefore, I think, individual happiness does not serve as proof of goodness, if that happiness causes unhappiness of others.

In addition, if we accept the argument that achieving happiness is the main indication of morality, it will make morality discriminatory. It would be so much easier to achieve this moral integrity for a person of the upper class, who never faced war in their country and always has food, compared to a person who was born in a country devastated by exploitation, conflicts and famines. Thus, can we as humanity accept the idea that happiness – that is easier for some to achieve – is really what determines if someone is a good person?

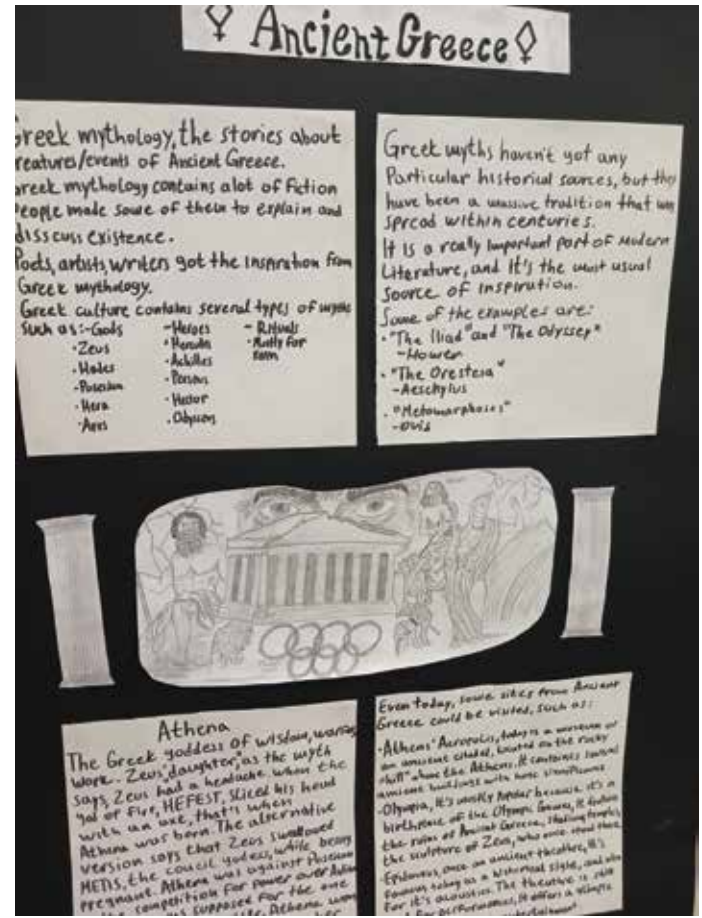
The aforementioned idea brings me to Kant's Theory. It is not the individual happiness or pleasure minus pain that determines the integrity of an action, but rather its Maximus. What it means is that if you were about to tell everyone the reason or intention of the action and everyone involved would agree that the intention and action are good, then it is truly moral and right. To connect with the previous example, it might not bring you pleasure or happiness to pay 10 times more for a dress produced by a small local business or to just not buy an unnecessary piece of clothing, but would this action be considered good by people who know about the carbon footprint

caused by the delivery, the conditions of workers and everything else? I suppose yes. According to Kant's opinion then, this action of not buying or supporting the small business is good and moral. However, it is not that simple, throughout the essay there were points on which people could agree and disagree, for instance, some might say that the workers in developing countries making 1 dollar a day now because you bought a dress, it is better for the workers than to have no job, while others would provide a counterargument and so on. This brings me to the last point: we cannot know what is morality, as we cannot prove it, it's too conceptual and subjective. It somewhat parallels Hume's idea that we should only believe in things we ourselves or someone trustworthy felt, saw or things that can explain other things that we feel (e.g. we cannot see atoms but they explain how can we feel touch). However, even Hume's statement itself cannot be seen or felt and thus it contradicts itself, providing us with an idea that cannot be proven. In conclusion, we cannot claim anything for sure when it comes to morality, some arguments can always debate it. On another hand, I believe that morality is something that we can decide for ourselves, even though it is always affected by our community. Therefore, personally, I would like to agree with Ayn Rand's claim of happiness as the purpose of life, however, with one exception: your happiness must not bring unhappiness to others, it is moral only if it does not affect or affects positively the happiness of others and the humanity.

Olga Babenko, Rudjer Boskovic, Serbia

Марта Вратоњић Ја, Станислава Подрбњак Ја

Матеја Трифуновић Ја

ЈЕДАН МАЛИ (МУЗИЧКО-) ЛИТЕРАРНИ ЈУБИЛЕЈ

Навршава се осам година откако је Боб Дилан, један од најутицајнијих музичара и уметника XX века, уједно постао и добитник Нобелове награде за књижевност. Започео је свој пут ка Нобеловој награди на начин који није био уобичајен за музичаре. Започета 60-их година XX века, када је био симбол протеста и

бунта у друштву, Диланова каријера еволуирала је у нешто много шире од музике. Постао је глас који је говорио о духовним, политичким и људским питањима, препознатљив по својим песмама које су пуне симбола, метафоре и поезије. Године 2016, када је постао добитник Нобелове награде за књижевност, многи су били у чуду: како је музичар, који је највише познат по својим песмама, постао писац који добија најзначајнију књижевну награду на свету!? Иако су поједини били

скептични, сама Диланова каријера је већ одавно показала да је он уметник чија дела говоре више од мелодија, прелазе границу између музике и књижевности.

Боб Дилан, рођен је 24. маја 1941. у Дулуту у Минесоти, изградио је каријеру као певач, текстописац и књижевник. Од раних дана на сцени у Њујорку, Дилан је био уникатан, ширећи своје песме у лирске приче. Његов рад често је био пун симбола, метафоре, филозофских идеја. Снимио је бројне музичке албуме, и без обзира на промену различитих стилова, од блуза до рока и кантрија, Дилан је остао доследан уметности. Његова дела постала су значајан део традиционалне поезије и савремене музике, временом освајајући и критичаре и публику широм света. Након изграђене каријере, није могао да остане незапажен. Поред свих аутора, награду је те 2016. године добио музичар, кроз чији се рад и живот, поред музике, лако може приметити да је реч о страстеном песнику чија дела, већ 50 година, и даље имају велики значај. Његова поезија је уникатна, што ретко који савремени песник може остварити. Нобелова награда је један од највећих светских признања, додељује се ауторима чија дела оставе дубок траг на читаоце. Диланова лирика је добијањем ове награде препозната као висока уметност. Његов пут до награде био је резултат дугог времена посвећеног писању, које доказује да је песма једнако снажна као и свако књижевно дело.

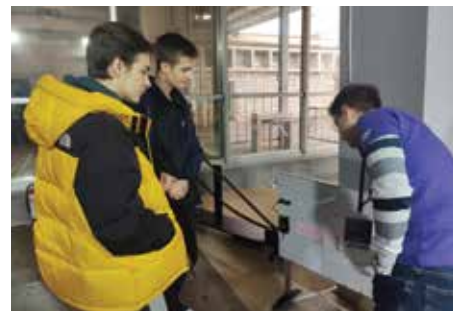
Матеја Трифуновић Ia

ФЕСТИВАЛ НАУКЕ

У четвртак, 12. децембра 2024. године, посетили смо седамнаести Фестивал науке на Београдском сајму. Група гимназијалаца, од прве до четврте године, уживала је у шароликим поставкама које су обухватале све науке. Стандардно професионалне поставке су имали представници института и факултета.

Ипак, озбиљан утисак су оставиле поставке ученика, како средњих, тако и основних школа. Видели смо могућност кодирања програма који, када сензор у саксији покаже нижу влажност од жељене, покреће воду и залива биљку. Анализу загађења помоћу лишјајева или четинара, паметну стаклену башту и још много тога. Акцент на интердисциплинарности је велики. Шушкало се у повратку: „... и ми ћемо следеће године... представити *collaborative project*... па наши *Internal Assessments* имају јачину да се прикажу..“
То се причало, а ја сам се смешкала, правећи план.

Марија Кержлин

ОЛИМПИЈСКЕ ИГРЕ 2024.

Ученици школе „Руђер Бошковић“ испратили су наше параолимпијце на Олимпијске игре у Паризу на аеродрому „Никола Тесла“ у петак, 23.8.2024.

Школа „Руђер Бошковић“ је више од једне деценије партнер Параолимпијског комитета Србије у реализацији програма „Параолимпијски школски дан“ чије је стандарде дефинисао Међународни параолимпијски комитет. Спровођењем овог програма заједно смо остварили изузетне резултате који су одлично оцењени од стране Међународног параолимпијског комитета и на тај начин пружили подршку развоју параолимпијског спорта у Републици Србији.

Уверени смо да наше спортисте и ове године као и претходних очекују велики успеси, а ђаци и цео колектив наше школе ће им бити подршка и најватренији навијачи.

ОГЛЕДНИ ЧАС ИЗБОРИ – ЈЕВРЕМ ПРОТИВ ИВКОВИЋА

Ученици другог разреда су у четвртак 12.12.2024. представили своје кандидате: афирмативним говором за свог кандидата и говором против супарничког кандидата. Изборни штаб сваког кандидата је осим говора право и плакат. Кампање су помогле да ученици и наставници гласају. У овој генерацији победу је однео Ивковић.

Говор против Јеврема Прокића

Представљамо Ивковића и захтевамо да овог неписменог и необразованог човека Јеврема Прокића избаците не само из владе већ и са ових непоштених избора! Ако мислите да је Јеврем бољи од Ивковића, варате сами себе. Јеврем је особа која ће донети пропаст овој влади и целој Републици Србији. Он је лажов, преварант, фалсификатор и корумпирана особа. Погледајте му породицу, чак је и његова ћерка против њега. Запитајте се за будућност нашег народа. Запитајте се како ће наш живот изгледати након кандидатуре Јеврема Прокића. Иза њега стоји само похлепа и лична корист. Он не види вас, не види народ. Он види само скупштинску фотељу, види само новац и моћ. Он ће заборавити на свако обећање које је дао. А ви ћете остати овде, са истим проблемима, са истим бригама. Он ће вас продати, као што је све до сада продавао – ваше поверење, вашу будућност, ваше гласове. Посланик мора бити образован, мудар, елоквентан, способан да води разговоре, да се бори за вас у скупштини. А шта имамо са Јевремом? Човека који једва зна да се потпише, који не разликује закон од молбе, који мисли да је скупштина пијаца где се све решава у кафани! Он не зна ни да води рачуна о сопственој радњи, а ви му дајете поверење да води рачуна о читавом народу. Рецимо НЕ неписмености, корупцији и манипулацији! Гласајмо за људе који ће стварно радити за народ, који неће заборавити ко их је изабрао и зашто су изабрани.

Василиса Радовић и Милена Ђеклић ИБ

Говор против Ивковића

Даме и господо,
Поштовани грађани овог места за које се ми из владајуће странке непрестано боримо, данас сам дошао да вам обратим пажњу на велику опасност која се надвила над нама. Наиме, одређене будале и празноглавци одлучили су да за нашег представника у влади изаберу адвоката Ивковића. Реците ми, драги народе, да ли стварно желимо да нас човек који за живот зарађује смештајући нашу браћу у затворе буде наш представник у државном парламенту. Да ли стварно хоћете да човек који је Сими Сокићу преотео жену кријући се иза адвокатске етике и добро зарадио на његовој нерећи буде задужен за чување наше среће пред краљем и државом. Да ли ћемо заиста изгласати неморалног човека само зато што познаје закон и пустити га да по својој вољи и утицају ради шта жели. Не тражим од вас да нас се обећате из нашег интереса, већ само жели да поступите исправно и станете против човека који вам жели зло. Упамтите, невиним људима адвокати нису потребни. Зато, ако сте невини и истински волите овај град у коме живимо на изборима, покажите да сте на страни правде, на страни власти и шампиона Јеврема Прокића. Народ за Јеврема, Јеврем за народ!

Петар Толимир ИБ

Луна Зимоњић 116

Ена Алвировић 116

За Јеврема Прокића

Поштовани грађани, пред вама је човек који истински разуме ваше потребе, проблеме и изазове са којима се сусрећете сваког дана – Јеврем Прокић!

Он није само кандидат, већ прави представник народа, човек из народа, за народ. Његов живот је доказ истрајности, сналажљивости и жеље да се бори за опште добро. Јеврем није један од оних који обећавају немогуће, већ реалистичан и одлучан човек који зна како да испуни своја обећања. Његова практичност и способност да се снађе у свакој ситуацији чине га савршеним избором за посланика који ће вас достојно представљати. Његова врата ће увек бити отворена за све грађане, без обзира на ваш друштвени статус или положај. Јеврем је човек који се не боји да каже оно што мисли, да иступи за оно што је праведно и да се бори за оно што је важно за све нас. Његова одлучност, храброст и посвећеност гарантују да ће ваш глас бити чујан тамо где је најпотребније. Са Јевремом Прокићем на вашој страни, можете бити сигурни да ће ваше потребе и интереси бити заштићени, а будућност сигурнија и светлија. Гласајте за Јеврема Прокића – јер је време да ваш глас добије снагу која мења ствари на боље!

Лазар Лукић 116

Афирмативни говор о Ивковићу

Ивковић је најбољи кандидат да буде народни посланик из много разлога. Један од најважнијих је то што је он врло образован човек, он је адвокат који помаже људима у тешким ситуацијама, брани их и доводи до тога да се изборе за своја права и истину. Он је јако пожртвован човек који кад би постао народни посланик помогао би свим људима и унапредио би нашу државу. Није му циљ лична корист већ је у његовој борби за правду најважнији циљ – бољи живот за све. Ивковић се стално бори за оно што је исправно, чак и када то значи ићи против система. Ивковић је кандидат који нас учи да је интегритет кључан, и да никад не смемо губити веру у то да можемо учинити свет бољи местом. Ивковић нам даје пример како би народног посланика требало да види и доживи свакодневни човек – као човека од народа-за народ. Показује нам да политика може бити и више од борбе за моћ, она може бити пут до друштвених промена и напретка. Зато треба сви да гласамо за Ивковића због његове храбрости, пожртвованости, оданости његовим начелима и пре свега због његове жеље да створи боље друштво за све нас.

Адријана Поповић ИБ

Пароле:

За народ увек и заувек

Правда није привилегија, она је право сваког човека

За праву ствар и до последњег даха

Нема пречица до правде

Не пристајем за мање, борим се за боље

Ne piši ime.

Гласање за јавни час 2024

Гласање за Narodnog poslanika

Гласајте samo za jednog kandidata тако што ћете ставити ☒ у polje pored vašeg izbora.	
Ivković	
Prokić	

Ne piši ime.

Гласање за јавни час 2024

Гласање за Narodnog poslanika

Гласајте samo za jednog kandidata тако што ћете ставити ☒ у polje pored vašeg izbora.	
Ivković	
Prokić	

МУЗЕЈ НИКОЛЕ ТЕСЛЕ

Никола Тесла, једна од најзначајнијих личности наших простора, такође је један од најзначајнијих научника света. Иноватор је бројних изума попут Теслиног трансформатора, асинхроног мотора, полифазног система и многих других. Као таква личност, било би чудно да не постоји нешто више о њему, попут реплика изума и слично, баш због тога постоји Музеј Николе Тесле који се налази у главном граду Србије, Београду.

Након бројних авантура, са школом, уследила је и ова. Неколико изабраних ученика школе Руђер Бошковић, позвани су 18. 11. на обилазак музеја, уз пратњу наставнице физике. На путу до тамо, био сам радознао, а верујем и моји вршњаци који су ишли са мном, питао сам се шта нас очекује, да ли има неких од његових изума...

Стигавши у музеј, дочекао нас је водич, који нас је упутио право у собу лево, где смо погледали кратак филм о Теслиној биографији, био је занимљив. Након филма, у ком смо сазнали нешто више о Тесли, прешли смо у просторију иза, где су се налазили Теслини изуми, који су нам водичи показали, такође су неки од гостију били добровољци за приказ онога што изум ради. Испробали смо и тзв „zapper“, који је био веома необично искуство, наима, иако струја долази у додир са руком, не осећа се ништа, али и даље изазива непријатност погледом на саму струју. Након разгледања изума, дошли смо у просторију пуну Теслиних личних ствари попут рукавица, сакоа, итд.

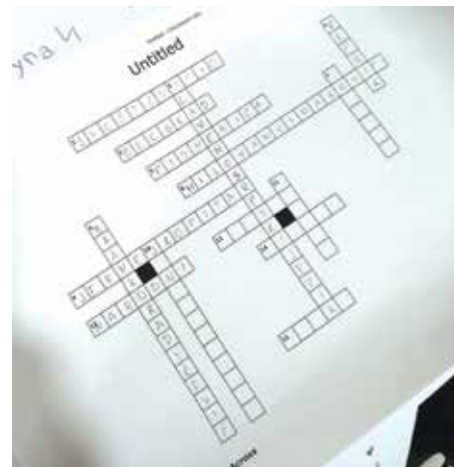
Цело искуство, било је лепо, мало кратко али и даље занимљиво. Сама помисао да су ствари које смо видели, створене људском руком, зачуђују ме.

Матеја Трифуновић 1а

ЗА И ПРОТИВ ВУКА

Професори српског језика и књижевности су заокружили причу о Вуку Караџићу на часу 5.12.2024. Час је осмишљен одлично као интерактивни водич кроз Вуков живот и дело. Ученици су били веома мотивисани да победе. Развила се такмичарска атмосфера. Циљ часа је испуњен ако су ученици понели сазнање о значају Вуковог рада.

The Continental times

20.04.1862, London, UK

It's been a year since the start of the American Civil War with the battles getting more and more brutal, resources are running out and people are losing hope and family members. We here in London see no good outcome from the war and see the casualties and losses just keep rising, even our analysts can not predict a winner because according to which everybody loses. Now we have a story of what happened last night.

Confederate forces attacked Union forces under General Ulysses S. Grant at Shiloh, Tennessee last night. By the end of the day, the federal troops were almost defeated. Yet, during the night, reinforcements arrived, and since this morning the Union commanded the field.

*painted and sent by confidential sources within the union

Person of the century

Louis Pasteur: The Journey of a Scientific Pioneer

Born in 1822 in the humble town of Dole, France, Louis Pasteur grew up in a modest family with a passion for hard work and learning. His father, a tanner, instilled in young Louis a deep respect for discipline and diligence. Though initially drawn to art, Pasteur's keen interest in the sciences blossomed in his teenage years, leading him to pursue chemistry and physics at the *École Normale Supérieure* in Paris.

In his early career, Pasteur's curiosity about the natural world inspired him to delve into microscopic life, particularly the fermentation process, which was poorly understood at the time. His study of fermentation in wine revealed how invisible "germs" could spoil liquids, sparking his quest for a solution. This led him to invent pasteurization, a technique to heat and cool beverages to kill harmful microbes, a discovery now celebrated for its potential to revolutionize food preservation across France and beyond.

Painting of Louis Pasteur as a child given to us by a family member

Invention of the century

Louis Pasteur's Revolutionary Discovery: Pasteurization Unveiled!

In a groundbreaking revelation that promises to change the way we preserve food, the esteemed French chemist and microbiologist Louis Pasteur has introduced a process he calls "pasteurization." This revolutionary technique involves heating liquids—especially milk and wine—to kill harmful microbes without compromising taste or quality. By heating beverages to a precise temperature just shy of boiling, then swiftly cooling them, Pasteur has discovered that spoilage and contamination are drastically reduced, extending shelf life considerably.

Pasteur, renowned for his tireless work in understanding microbes and fermentation, developed this method while investigating the spoilage of wines in France. His profound dedication to science has previously benefited the silk and wine industries, and now, his work may usher in a new era of food safety. As Pasteur's methods spread, the public can look forward to longer-lasting and healthier food products.

First painting of Pasteur next to his pasteurizer

How will the pasteurizer affect the world?

A New Era of Food Safety: Pasteurization's Economic and Political Ripples

Louis Pasteur's pioneering method, unveiled just yesterday, promises not only to reshape daily life but also to ripple across the political and economic landscapes of Europe and beyond. By preventing spoilage and prolonging the shelf life of perishable goods like milk and wine, pasteurization may soon become essential to the success of the Industrial Revolution.

Economically, the process stands to benefit France's wine industry and dairy farms, ensuring that more products reach markets intact, untainted by spoilage. As trade barriers fall and international commerce accelerates, pasteurization could become a standard across borders, boosting exports and strengthening France's economic position.

Politically, pasteurization addresses a crucial need for public health, a pressing issue as crowded urban centers struggle with poor sanitation. Governments may look to Pasteur's invention as a way to ensure healthier populations, reducing disease and promoting a stable workforce essential to the continued growth of industry.

Painting of one of the biggest factories that revolutionize our world

The impact of this new technology as well as the industrialization on the environment, should it be the emissions, the depletion of natural resources, water pollution, or possible urban overcrowding, remains to be seen. Editor would be curious to know whether despite boosted productivity, these advancements came with substantial environmental and societal costs.

Editors commentary

Social Impact

If pasteurization becomes widely used, it could change society by improving public health. People will have safer food and drinks, reducing diseases spread by unclean milk and juices. This may lead to longer life expectancies and better overall community health. Families would worry less about getting sick from milk, which would be a big relief, especially for children.

Economic Impact

Pasteurization could also affect the economy by making the dairy industry more reliable. If milk and other drinks stay fresh longer, farmers could sell more products without wasting them. This might help them make more money and create more jobs in food production. Over time, better food safety could encourage growth in local and international trade.

Political Impact

Governments may need to create new laws to make pasteurization a standard process. These laws could protect consumers and show that the government cares about public health. This might build more trust between people and their leaders. However, some might argue about the cost and effort needed to use pasteurization, which could lead to political debates about how it is implemented.

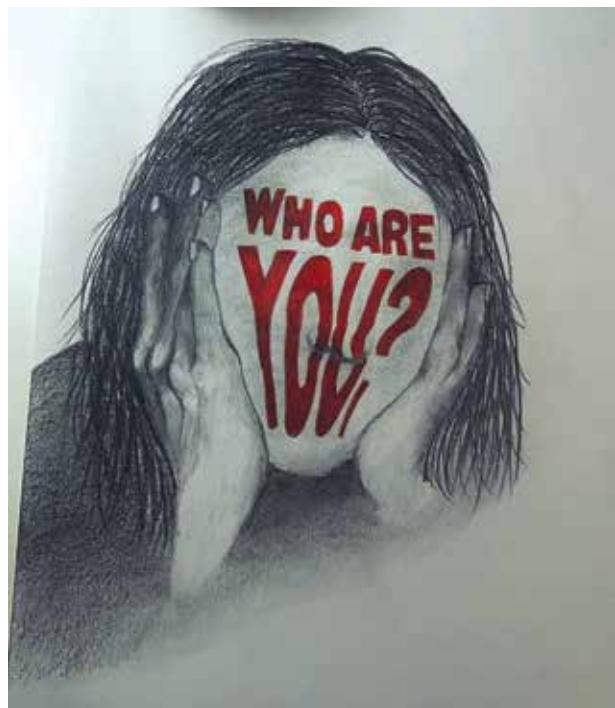
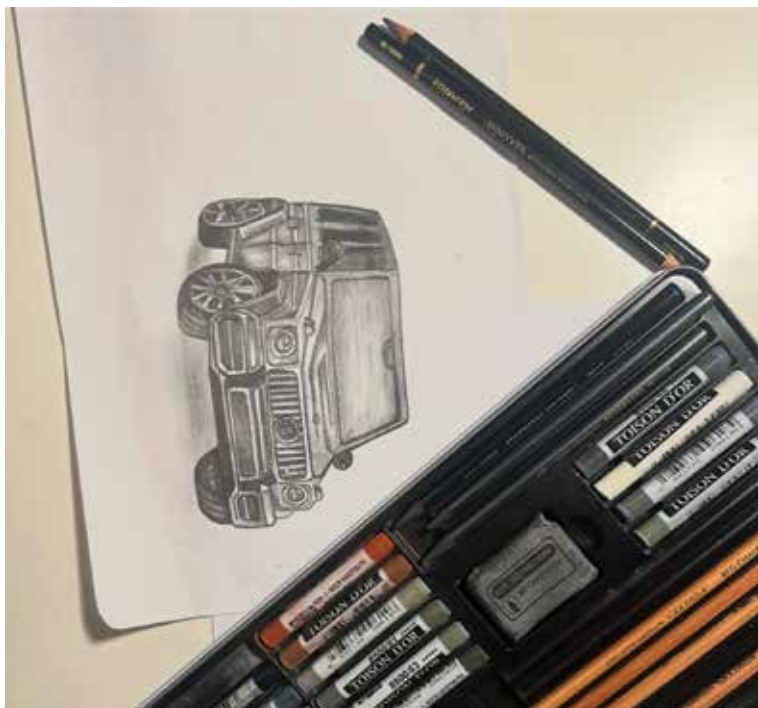
Environmental Change

Pasteurization might change how we handle waste. If less milk spoils, there will be less food waste. This is good for the environment, as it would lower the amount of waste that ends up in landfills. On the other hand, if more energy is needed for pasteurization, it could add to pollution unless cleaner energy sources are used.

Cultural Change

Pasteurization could also change cultural habits around food. People might start to trust store-bought milk more than fresh milk from farms. This might affect traditions, especially in places where raw milk has been used for a long time. Over time, people may adapt to new ways of consuming dairy products, which would shape future food preferences and traditions.

Александр Schoch 16

Петра Смынар III6

БИСЕРИ

* Доситеј је записао – Убих свој род. Представља архепик. Тако је постао најбилгалнији човек на свету. Замонашио се у Хопаду.

* У вези са Молијером, чули смо следеће...

Жандар дела је комедија карактера.

Харпагон

Жели да искористи лукаву сплеткарницу (сплеткашицу) Фросину.

Он је централна фигура ове комедије и представља архепих похлепе и тврдилучка.

А Фросина

Бира ко ће да буде са ким

Чистачица

Сестра Монтекијеа

Жак...он вам је кувар.

* Ни Нушићев Народни посланик није прошао без смешних ситуација. Највише муке су ученицима задавали Спира и Спириница. Они су на одговарању постали: Сибирица, Сибирка, Спирулиница, Сибарница, Спида..

Сретин надимак је Сретко (Нумера), а Секулић је психолошки писац, тј. полицијски писац, а стварности је полицијски писар.

ЛИНГВИСТИЧКИ КУТАК

Драги ученице и ученици,

Пред вама се налазе тестови из српског језика и језичке културе, пуни изазовних питања са претходних општинских, градских, па чак и републичких такмичења. Ко зна, ако будете имали више од 10 бодова на тесту који одговара вашем годишту, можда бисте требали да размислите о потенцијалном учешћу на такмичењу.

1. Заокружи слова испред низа речи правилно поређаних по азбучном реду.

- а) сушити, сушица, сушница, сушност, суштина
- б) сустићи, сустизати, сустицати, сутерен, сутеренски
- в) сушара, суши, сушив, сушионик, сушило
- г) суузрок, суукућанин, суучешће, суфикс, суфиксоид

2. Заокружи слово испред наслова дела у којем Вук Караџић први пут употребљава реформисану ћирилицу.

- а) Српски рјечник (из 1818)
- б) Мала простонародна славено-сербска пјеснарица
- в) Писменица сербскога језика
- г) Нови завјет (превод)

3. Подвучи непроменљиве скраћенице:
ОШ, МУП, Телеком, Имлек, Уницеф, USA

4. У следећој реченици подвучи именице у акузативу множине.

Уметничко стваралаштво у старом српском сликарству не може се потпуно проучити само кроз иконе и фреске, а да се при томе не води рачуна о разноликим особеностима наше минијатуре изведене на свцима, рукописима и повељама.

5. У празне квадратиће упиши знак ✓ ако је апостроф правилно употребљен, а ✗ ако није правилно употребљен.

Ал' пада киша!
Узми кишобран ил' стави капу.
Пљушти к'о из кабла.
Ићи ћу с' Милицом.

6. Заокружи слово испред броја деklinационе врсте по којој се мења именица око у множини:

а) I б) II в) III г) IV

7. Којим словенским писмом је писана расправа О писменима Црнорисца Храброг?

Одговор: _____

8. Допуни реченицу тако да тврдња буде тачна:

Говор Крушевца припада _____ дијалекту.

9. Парови речи К : КА и С : СА илустрју гласовну промену под називом _____

10. Ако наведеним редом напишеш:

- безвучни задњонепчани експлозив
- средњи вокал задњег реда
- безвучни зубни фрикатив
- ниски вокал

Добићеш реч: _____

11. Подвучи придеве у стиховима из превода Илијаде

На њ се расрдив Ахилеј брзоноги
прозбори њему: „Авај, потомче
Дивов, о Патрокло, шта ти то рече?”

12. Напиши како именица СВЕТАЦ гласи у генитиву једнине:

13. Напиши именицу ШПАНАЦ према наведеним значењима водећи рачуна о писању великог слова:

1) припадник народа:

2) добровољац у грађанском рату у Шпанији: _____

14. Глагол РАЗЛОЖИТИ у 3. л. јд. презенте гласи

15. Заокружи слово испред правилно написане скраћенице за термин ВРШИЛАЦ ДУЖНОСТИ.

- а) вд.
- б) ВД
- в) в. д.
- г) врш. дуж.

16. У наведеној реченици подвуци сваки облик у чијој се промени запажа непостојано а. Ако се неки такав облик понавља, подвуци и поновљени облик.

Ја сам један од оног малог броја поштених људи које сам досад срео.

17. У наведеном облику глагола подвуци презентску основу.

П О В Е Р А В А М

18. Напиши назив глаголског облика у којем је употребљен глагол РЕЋИ у подвученом примеру.

Тако реку, и Пријам позове Хелену тада: ...

Глаголски облик: _____

19. Напиши како гласи ген. мн. Именице АЛГОРИТАМ ако је познато да се у њеној промени запажа

непостојано а и да та именица у мн. не проширује основу са -ов-

20. Земљаников се у Петрограду први пут појављује с пролећа 1912. године.

У датој реченици подвучени глагол је употребљен у глаголском облику који се зове _____

Нађа Весић IIIБ

МАММА МІА

Моји дивни надахнути, талентовани, креативни сарадници извели су 29.5.2024. на Фестивалу драмских трупа захтевну представу – мјузикл Матма Миа. Били су уиграни попут професионалаца. Невероватна енергија, осећај повезаности, слободе у изражавању креативности је нешто што је мој посао ове вечери учинио најлепшим на свету.

Катарина Урошевић

Тара Манигодић IIa

ЗА И ПРОТИВ НОВИНА

Ученици наше школе воле своје новине. Наша редакција редовно шаље уредништву своје радове, вести, приказе. Читајући ове новине увек се обрадују кад виде себе на екскурзији, свој рад, чланак. Све рубрике се једнако читају, деца коментаришу, решавају мозгалице, тест опште културе.

Углавном су све замерке у претходним бројевима биле у вези са избором фотографија, неке и за формат. Многи од њих су понудили да помогну у дизајну. Новина у овој години је ученик главни уредник Александар Васиљић који је опомињао новинаре да континуирано извештавају.

О СОКОЛСКИМ НОВИНАМА

Читајући и анализирајући садржај Руђеровог часописа Соколске новине, дошла сам до неколико запажања. У смислу садржаја, предложила бих да се већа пажња посвети дубљој анализи чланака ради боље информативности текстова. Међутим, волела бих да похвалим чланак под називом Путописи, јер је одлично прилагођен тинејџерима и на веома занимљив начин, са много слика, приказују доживљаје са ученичких екскурзија. Такође психолошки кутак може користити многим као помоћ у разумевању својих осећања и мисли,

али и оних размишљања која се крију иза туђих поступака. Моја сугестија је да се мало више пажње посвети персоналним пројектима, зато што је то нешто што свим ученицима прве и друге године веома значи јер ће га израђивати или већ пипремају свој пројекат од ког им зависи почетак школовања по интернационалном програму (DP). Препоручујем свима да прочитају наш школски лист јер свако може наћи нешто за себе или пронаћи нешто што га занима, садржај је веома обиман, а језик коришћен је веома богат и разноврстан, те га свако може разумети.

Моника Васић Ја

РЕЧ УЧЕНИКА УРЕДНИКА

Док пишем своју прву реч уредника као ваш нови главни ученик уредник, подсећам се тренутка када сам се заинтересовао за новинарство. Седео сам преко пута параолимпијских спортиста и слушао њихове изузетне приче о истрајности за свој први интервју, и био сам толико узбуђен што сам могао да добијем интервју, чак и ако смо радили интервјуе са њима сваке године... Та иста радозналост ме је натерала да потрошим читав час позивајући сваки број Српске академије наука и уметности који сам могао да пронађем, покушавајући да добијем информације за чланак. Стога се надам да ћу и ја вас моћи да узбудим тако што поделим своје планове.

Прво, „Соколске новине“ су увек укључивале и наставиће да се фокусирају на школске догађаје, међутим, у будућим издањима, покушаћемо да додамо мало више прича и занимљивих интервјуа попут оног који смо ове године радили са Весном Стојановић. Циљ је да у новинама додамо места за још занимљиве приче као додатак чланова о догађајима у Руђеру и креативности и домишљатости ученика. Друго, такође ћемо да повећамо број страница и количине ученичког ангажмана и активности за школске новине. Само немојте рећи генералној менаџерки - како ово пишем, она још увек није обавештена о мојим намерама да повећам број страница. Верујем да ћу добити дозволу од ње. Коначно, и можда најтеже и најузбудљивије, гледамо да променимо дизајн! Дизајн новина је остао отприлике исти откако је школа почела да ради, што је нешто због чега смо критиковани већ неколико година. Уз допринос осталих ученика и наставника, надам се да ћемо постићи занимљив изглед на свакој страници.

Већ смо кренули са неким од ових циљева, не само повећањем наших интерних организационих процеса, већ и покушајем да укључимо више занимљивих материјала. Због тога желео бих да се захвалим наставници и наставничкој уредници Катарини Урошевић на досадашњем и континуираном раду у последњих 20 година, ученицима и наставницима који су издвојили време да доставе текстове за приказивање у новинама, и на крају, свим читаоцима. Ове новине су колико и ваше, толико и наше, и у тој мери вас позивам да своје идеје доставите на <https://tally.so/r/mO8d1K> или QR кодом испод.

Надам се да ћете уживати у овогодишњем издању Соколских новина.

Срдачан поздрав,
Александар Василић
Главни и одговорни ученик уредник

РЕЧ НАСТАВНИЦЕ УРЕДНИЦЕ

Драги читаоци и читатељке,
Кад си део школског живота време не рачунаш календарским годинама већ као школске године. Такве планере купујемо, тако планирамо одмор, животне промене, обавезе... Ово је 22 школска година, 43 број и четрдесет трећа прослава Светог Саве. Школа се развија, расте, а њени житељи – Руђеровци чине све да она буде једно дивно место окупљања за све, чак и за оне који су завршили па сад студирају или раде далеко од Београда.

Ова школска година доноси неке кадровске промене – нова генерална менаџерка Ивана, нова директорка Александра, нови ДР координатор Миленко и нови ученик уредник Александар.

Као и увек и у овом броју смо донели новости из нашег школског живота. Морам признати да ми је било значајно лакше јер сам поделила посао. Аца је био задужен за „јурење новинара и новинарки“, за своје стандардне рубрике и од непроцењивог значаја за мој *wellbeing*.

Стресни су дани паковања новина (стављања текстова у рубрике) јер смо нас двоје одговорни да се тачно одређеног датума све одради. Сарадници су вредни, али и слободоумни, тако да није баш увек лако. Прикључили су нам се и нови чланови – прваци, то нас посебно радује. Већ имају развијену критичку мисао што је важно за напредак нашег часописа.

Читајте ђачке радове, уживајте у ликовним радовима наших ученика и ученица, прочитајте путописе са наших путовања, опробајте се у решавању теста опште културе, тесту из граматике и логичким загонеткама. Прелиставајте често свој часопис, уживајте у ономе што је ваших руку, промишљања, маште – дело.

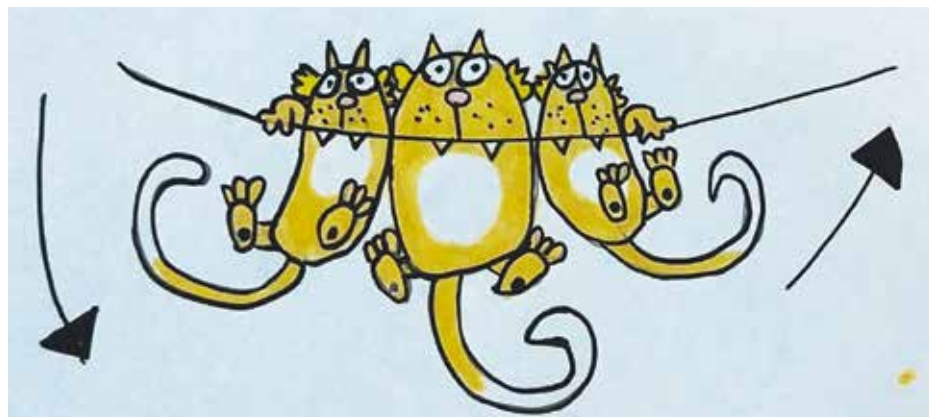

До следећег броја,
Наставничка уредница Катарина
Урошевић

НЛ

НЛ

НЛ

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

373.5(497.11)

СОКОЛСКЕ новине : лист ученика Гимназије "Руђер Бошковић" / главни и одговорни уредник Катарина Урошевић
. - 2003, бр. 1 (дец.)- . - Београд : Гимназија "Руђер Бошковић", 2003- (Београд : Службени гласник). - 22 cm

Доступно и на: <https://osboskovic.edu.rs/publikacije>

. - Полугодишње.

ISSN 2787-0502 = Соколске новине

COBISS.SR-ID 36980233